

ارشاد التركمان الى مذهب النعمان

تأليف الحاج عبد الرحمن آخوند تنگلی ابن المرحوم ملاآنا محمد ، ابن آراز آنا ، ابن امين ، ابن آتاش ، ابن آقا لیل صوفی غفرالله تعالی ذنوبهم و ستر عیوبهم آمین یا رب العالمین .

گل دوغان سن اوزینگی ارشاد قیل
باش دان آیاق گور، کتابی یاد قیل
همه علمینگ سروری دور علم فقه
شون بیلن، باقی اوینگ آباد قیل

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي قَالَ فِي كِتَابِهِ الْمُبِينِ . فَلَوْلَا نَفَرْنَا مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لَيَنْتَفَعَهُوا فِي الدِّينِ . وَ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ عَلَى رَسُولِهِ الْمُصْطَفَى الْأَمِينِ . مُحَمَّدٍ الَّذِي تَكَلَّمَ بِالْكَلامِ الْمَثْمِينِ . مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ . وَعَلَى آلِهِ وَ صَحْبِهِ الْمُهْتَدِينَ . وَ أَحِبَّا بِهِ وَ اتَّبَاعِهِ الْمُرْشِدِينَ . لَا سِيَّمَا عَلَى شَمْسِ ضُحْوَةِ الْكُبْرَى فِي الْعَالَمِينَ . الْأَمَامِ الْأَعْظَمِ أَبِي حَنِيفَةَ النُّعْمَانَ ابْنَ ثَابِتِ الشَّهْرِيفِيِّ الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ . وَعَلَى مَنْ تَقَلَّدَ بِمَذْهَبِهِ إِلَى يَوْمِ الْفَصْلِ وَ الدِّينِ . آمِينَ .

اشبوزمان تاریخ هجری نینگ اون باشلانجی (۱۵) قرن نینگ باشیده برمینگ دورت یوز بیرلانجی (۱۴۰۱) ییل نینگ ایچند اساوادلی اوغلان لارکوفایب دینی کتاب لاری مطالعه اتماگه هواس لاری آرتان زمانندا. و حنفی مذهبندا یا زیلان کتاب لارده همه سی عربی بولیب استفاده اتمک بترمشل بولان

زمانندا بعضی مسلمان دوغان لاریمز بیزدان اوزانادیلیمزترکمان دیلینده فروعات حنفی نی اویشریان برکتاب یا زمقنی التماس اتدی لار. اشبو فقیرو حقیر عبدالرحمن نام اولاری آرزولانه یترجک بولیب بیک تنگری سیندان کمک اسلاب یا زماغا شروع اتدی . هدفه شروع اتمزدان اوزال حنفی مذهب نی تا پدران آدم نی تا نیدماق لازم دور . حنفی مذهب نینگ باشداغی و رهبری حضرت امام اعظم ابوحنیفه رحمه الله علیه دور. ابوحنیفه نینگ آدی نعمان آتاسی نینگ آدی ثابت قاقاسی نینگ آدی زوطی دور طائفه سی فارس دور. سنه هجرتدان سگسان بیل (۸۰).

گچانده کوفه دیگان شهرده عبدالملک بن مروان نینگ خلیفه وقتندا انادان دو غیب دور . سنه یوز اللی ده (۱۵۰) ابو جعفر منصور دوانیقی خلیفه عباسی نینگ زمانندا بغداد دیگان شهرده یتمش یاشینده دنیا دان قایدیب دور. مبارک قبری بغداددا اولاقان زیارتگاه دور. ابوحنیفه دیسنگ عالم ، دیسنگ تقوا، دیسنگ حلیم ، دیسنگ عقل لی ، دیسنگ صبرلی ، دیسنگ خوفلی آدم دور، ابو حنیفه گیجه لارنینگ کویسنی قرآن اوقیب گچیریان و آغلیان حتی سسینی یا نشیق لاری اشتیان. ابوحنیفه عمرینده یدی مینگ (۷۰۰۰) کرت قرآن ختم ادیدور اوتوز (۳۰) بیلاب روزه توتیب آغزینی آچمانی گزیب دور. قرق (۴۰) بیلاب یان نی یاسدیغا برما- ندور. اللی (۵۰) بیلاب یاستی طهارتی بیلن ارتیر نمازین اوقیب دور. اللی باش (۵۵) مرتبه بیت الله غاحج ادیدور. یوزکرت تنگری تعالی نی دیشینده گوریب دور. خلاصه ابوحنیفه پیغمبر صفتلی ، فریشته خاصیتلی عجیب غریب کرامتلی آگیرت علملی کیشی نینگ بیری دور اوزگاکلی علماء لاریبلدیز کمین یالقیم اوریار، دیسانگ ابوحنیفه غوشلیغینگ گونی یالی عالم جهانیه یختی لیق ساچیب دوران اولاقان اولیاء دور، پیغمبر علیه الصلاة و السلامینگ (اگر علم اوالکاره دانگیلان بولساده ، فارس اوغلان لاریندان بیری باریب آلاردی) دیان گفی ابوحنیفه نینگ شانینا لایق دور. ابوحنیفه آخرقی حج غا گیدانده مراسم حج نی بتیراندان سونگره بیت الله نینگ مجاور لارنه آیدبدور سیزمانگا قافی نینگ آچارنی برینگ من برگیجه بیت الله شریف ده قالجاق دیب دور. مجاورلار آید بدور لاری ای امام بیزبیت الله نینگ آچارنی هیچکم گه برمیارس اما سنینگ حرمتنگ بتربلند بولانسونگ چارامیزیوق سنگا برایلی دیب ، آچارنی ابوحنیفه نینگ الینه برب دولار. ابوحنیفه بیت الله نینگ قافوسینی آچیب اوزنینگ مبارک محاسینی بیلن ایچنی سویریپ آراستلاب اوندان سونگراستون لارینگ آراسینده دوریب ایکی رکعت نماز اوقیب دور. اولقی رکعتده قرآنی با شیندان

با شلاب تا یا رسینا با ریا نچا اوقیب دور . ایکلانجی رکعتداهم قالان یا رسینی اوقیب ، ختم ادیب سلام
 بر انداد انگ آتیب دور. اوندان سونگرا زارتضرع بیلن آغلاب ، تنگری تعالی نینگ درگاهنده مناجات
 ادیب آید بدور (الهی ما عبدک هذا العبدالضعیف حق عبادتک لکن عرفک حق معرفتک فهب نقصان
 خدمته لکمال معرفته) ترجمه . ای بارخدا یا شو عجیزبنده سنگلا لایق عبادت اتمگی ادیب باشار مادی.
 اما سنی حق تا نیمقلیغی تا نیدی سن خدمتی نینگ کوتا لگنی با غشله کامل تا نیمق لغنینگ حقی اوچین
 اوندان سونگرا بیت الله نینگ دیوارلاریندان شو حیلی سس چقیب آید بدور. (یا ابا حنیفه قد عرفتنا حق
 المعرفة و خدمتنا فاحسنت الخدمة و قد غفرنا لک و لمن اتبعک و کان علی مذهبک الی یوم القيامة)
 ترجمه . ای ابوحنیفه سن بیزه حق تا نیمقلیغی تا نیدینگ و سن بیزه خدمت اتمگده قاوی خدمت
 اتدینگ ، بیزسنی و سنینگ ایزینگا دوشانی و تا قیامتا چنلی سنینگ مذهبنگده بولانی با غشلادیق . اینها
 ابوحنیفه الله سیندان بخشش بایراغینی آلان بیک مجتهدینگ بیری دور. گون لارده برگون ابوحنیفه اوقیده
 یا تیرقا پیغمبرعلیه الصلاة و السلام دان سن مذهب باشی بولیب، آدم لاری اوزمذهبنگا چاغرملی دیب
 اشاره بولیب دور اوندان سونگرا ابوحنیفه باش گوتاریب ، خلق لاری خداینگ یولنا دعوت اتیا و تنگری
 تعالی نینگ فضل و کرمی برله ابوحنیفه نینگ مذهبی مشرق و مغربدا او عرب و عجم دا – اون دوردی
 گیجه نینگ آیبی یا لی یا لقیم اوریب ، عالم جهانینگ چهار طرفیندا معروف ، و مشهور بولیار. خلاصه
 ابوحنیفه ارشاد الهی گه غاباد گلانسونگ دوغاندان زیراک عقلی و توراندان باشداق بولما غا یاراشیقلی
 بولیب اوغرادی . معلومات عمومی دان گراک پایی آلاندان سونگرا اختصاصی اوقولارغا اولاشما
 غایوزلندی. وهرفن لارداکی پیدا وزیان لاری فکر لانیب سلیقه سینا سیغما دیک و ما نگرینا
 جایلاشمادیق فن لاری اختیاراتمدی . ابوحنیفه (علم طب) نی نظره آلدی یعنی دکتر لیک علمنه فکر
 لاندی گوردی و آیتی اگر برمریض بردرده مبتلا بولان بولسا الله تعالی داشول مریضی شول درد دن
 اولملی دیب تقدیرآدن بولسا اوندا منینگ اول مریضه بران درمان لاریم و ادن طیب چیلگیم ذره پیدا
 برمیار، پس من عمریمی و مالمی صنایع ادان آدم بولیارین و برده علم طبابت ترسالارینگ شغلی یعنی
 کافر – لارینگ کسبی دوردینم غاترس بولان فرقه لارینگ شغلی اختیاراتمک ما نگا یراشیقلی دال دیب
 ، بو علم دان یوز اوویردی اونسونگ (علم عروض) غا یعنی شعر دوز مک علمنه اوپلا نشدی گوردی و
 آیتدی بو علم ده بیک مرتبه یتن آدم لارینگ کوفراگی نینگ ادان ایش لاری یلاندان گپ یاساب حددن

آشه بر آدمینی اوویب یا یما نلاب گناهکار بولیب یوریب دور لار، اونگا گورا بو علمده عمرینگی صرف
 اتمک اوگردال دیب ریبال مونیده تا شلادی اونسونگ (علم ادب) گه یعنی نحو صرف علمنه سر ادیب
 گوردی و آیتدی نحو صرف علمی بیلاکی علم لارینگ آلاتی بولانسونگ ، اینکی اوینچاک اوقیلیان علم
 بولیارالمدم یاش اوغلان لار اوقیار، مونگا عمرینگی صرف ادیب ، آنگری بیلیمه ایه بولسانگدا ، همیشه
 سنینگ گورینگدا شینگ اوغلانجیق لار بولجاق ، کامل آدم بولجاق دال دییار حدیث شریف ده گلیب
 دور (هر کم نینگ گورینگدشی اوغلانجیق لاروخاتونلار و بای لار و احمق لاربولسا، شونینگ یوراگی
 قاتی بولار) اونگاگورا با ر عمرینگی مونگا صرف اتمک یراشیقلی دال دیب موندان یوز اوویردی
 اونسونگ (علم جدل یا علم کلام) گه یعنی عقائد علم لارینه اویلانشیب گوردی و آیتدی بو علمینگ
 مسئله لاری بترغین و خطرلی ، بو علمه زحمت لارچکیب ، آنگر باش کماله یتسانگدا ، همّه آدم
 لارینگ یا نیندا آشکارآیدیب بولجاق دال و هر بر آدم دوشنچک دال بتر آز آدم لارسنگا احتیاجی
 بولجاق. اونگاگورا بو علمینگ عامّة الناس اوچین منفعتی بولمیار رو برده علم جدل گه مشغول بولان آدم
 لارینگ کوفراگی یوراک لاری قاتی طبیعت لاری غایم سلف لاریولیندان غیشاران آدم لاردور. اونینگ
 اوچین بو علمده عمرینگ گچرمک اونگات دال دیب ، مونینگ ایزینه دوشمدی . اونسونگ (علم حدیث)
 گه یعنی پیغمبر علیه الصلاة و السلام نینگ گپ لارنی اویشریب سلچر مک علمنه نظراتدی و آیتدی
 بو علم دان اولی پای آلیب بیک مرتبه بارجاق بولسانگ ، اوزاق وقت ، اوزین عمرکراک یاش اولی
 بولانگدان سونگرا آدم لارسنگا محتاج بولجاق وممکن دور برنیچه لارسنی حدیث روایتندایلاچی دیب
 تهمت ادسون لاراونینگ اوچین مونداندا پیداسی کوپراک فن نینگ ایزیندا گزاین دیب، مونگا یوزلانمدی
 . اونسونگ (علم قرائت) غا یعنی قرآنی تجویدی بیله یخشی یرینه یتریب اوقیماق لیق علمینا
 اویلانشدی و آیتدی بو علمده اوکده لاب کامل بولانگدان سونگراسندان گلیب اورانجک لاریاش اغلان
 لاردور اولار بیلن قرآنینگ احترامین صاقلاماق بترغین بولجاق دیب ، مونگادا هواسلانمدی . اونسونگ
 (علم فقه) غا یعنی آیت دن حدیث دن چیقا ریب آدم لاراوچین گراک بولغان دوغری اگر ینی بیلمگ
 لیگ علمینا فکر قویدی و آیتدی شو علم اولی و کچی نینگ و زنان و مردانینگ و هرشغلداکی انسانینگ
 احتیاجلی و علمی دور. شو علم بیلن حلال و حرام بیلینار دو غری اگری سایغارلار. شو علم بیلن الله
 تعالی نینگ بویریق لاری بتیرلر وعبادت لاری اوده لر و دین دستور لاری یرنه یتیرلر و برده حدیث

شریفده گلیب دور (لِکُلِّ شَيْءٍ وَ عِمَادُ الدِّينِ الْفَقَهُ) ترجمه . هرزداینگ برستونی بار دور. دینینگ بر ستونی علم فقه دور اونگا گورا دینینگ غایملاجاق بولسانگ ، شونگا یا بیشملی بولیبار بو علم اولدان آخره نفعلی علم دور موندن هیچ برزیان گورینمیبار زحمت چکیب بر مسئله نی اجتهاد اتسانگ ، اگریالنگیشا سانگ دابرتواب بار. یالنگشمانی دوغری دوشاسانگ ، اونده ایکی ثواب بار. پس قایسی بیر علمینگ خطا سیندا ثواب بار. بولیبار بولسا، عمرینگ شوندان باشغاداتغا صرف اتمک عبث دور دیب ، شوقه علمیندا اجتهادا تماگینگ میدانا گوردی . اجتهاد دینگ میدان نیندا یورینگ بولیبار بایراق آلان آدم لرینگ دسلاقی ابوحنیفه رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ دور. ابوحنیفه نینگ اجتهادیندن بهره آلیب مذهبه تابع بولان اولیاء لار و فقهاء لاری حساب کاندور رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَجْمَعِينَ .

فقهاء لار طبقه لاری

۱- مُجْتَهِدِينَ فِي الشَّرْعِ یعنی شریعتده اجتهاد اتگوجی لردور. مثل ابوحنیفه و امام شافعی . و امام مالک . و احمد ابن حنبل و اوزگه مجتهد مطلق لار رضوان الله علیهم بولار اوزلری اصول ده قانون لار یا سایار لارشول قانون لاریلن احکام فروعاتی ادله اربعه دان چیقاریالار و هیچکم گه تقلید ده اتمیبار لار وشوهنا لرلی بیلن اوزگه لاردن سایلانیبار لار. بودرجه داکی فقهاء لارغا مجتهد مطلق دیب آید یارلا.

۲- مُجْتَهِدِينَ فِي الْمَذَهَبِ . یعنی مذهبنگ ایچیندا تگوجی لار مثل ابی یوسف و محمد و زفر و غیری مُتَقَدِّمِينَ لار بولار اوز استادلارینینگ قرار بران قاعده لارناگورا اَدِلَّةُ اَرْبَعَةٍ دان حکم لارده چیقاریب باشاریبار لار و اصول قاعده لاریندا استادلارینا تقلیداتیبار لار . گرچه بعضی فروعات لارده مخالف بولسالردا ، اَمَّا بَعْضِي لَرِ اَيِدِيَارَلار ابویوسف و امام محمد اجتهاد دا اولقی درجه یتوشدی لارولیکن بوایکسی استادلارنی اَوْلَاثَمًا قدا یعنی ابوحنیفه نی قاوی گورمگده و تعظیم اتمگده آنگر باشا بار انسانگ استاد لارینینگ مَسْلُكِيْنَدَان چیقمدی لار. بلکه شونینگ مذهبنی تأیید ادیب نشرا تماگه یوز لاندی لاریوایکسینه اِمَامِيْنِ دیب یارلار ابویوسف بیلن ابوحنیفه ایکسینه شَيْخِيْنِ دیب آیدیارلار اَمَّا مُحَمَّدِ بِيْلِنِ ابوحنیفه ایکسینه طرفین دیب یارلار. وشوا و چسینه عُلَمَاءُ ثَلَاثَةٌ دیب آید یارلار.

۳- مُجْتَهِدِينَ فِي الْمَسَائِلِ یعنی صاحب مذهب دان روایت بولمغان مسئله لاردا اجتهاد اتگوجی لار دور. مثل خصاص و طحاوی . و کرخی و حلوائی و سرخسی و بزدوی و قاضی خان و برهان الدین و شیخ طاهر . و بولارینینگ دنکدشلری بولغان مقلدلار صاحب مذهبدا روایت بولمادیق مسئله لارده صاحب

مذهبنگ قرار بران اصل لرنّاگورا اجتهاد ادیب باشایارلار. اصول دا و فروع دا مخالفچیلیغی اونگارمیارلار. بولار متأخرین لارینگ اولاقانلاری دور.

۴- أصحاب التّخریج مثل رازی و فقیه جرجانی و بولارینگ دنکدش لری بولغان مقلدلار بولار اصلا اجتهاد ادیب یاشار میارلار لیکن اصل لارغا قاتی یتیک بولانسونگ، مسئله لار آلیان یرنی قاوی بیلا نسیگ، مجمل گفی بیان ادیب باشاریارلاریعنی صاحب مذهبدا یا اونینگ یا ران لاریندا نقل ادیلانن وا یکی وجه گه احتمالی بولیب دوران مسئله لاری اصول لارغا دقت نظراتمگ بیلن فروعات داند اوزمنگراش لارینا درنگاب گورمک بیلن تفصیل ادیب با شاریار لارصاحب هدایة نینگ کذا فی تخریج الکرخی و تخریج الرازی دیانی شو قبیله داندور.

۵- أصحاب البرجیح مثل قدوری و مرغینانی و علی الرازی و ابن کمال و العمادی و ابن الهمام و بولارینگ منگراش لری بولغان مقلدلار. بولار بعضی روایت لاری بعضی سیندان لاری چکیب باشریارلار بولوب اصحّ. بو آدم لاراوچین آنگسات دیب ترجیح بریارلار.

۶- أصحاب التّمیز مثل محمد الکردری و محمود الحصری و حافظ الدین النسفی و عبدالله موصلی و تاج الشریعی و احمد البعلبکی. شولارینگ منگراش لاری بولغان مقلدلار بولار اقوانی و قوینی و ظاهر مذهبی. و ظاهر روایتی و نادر روایتی سایلاب باشریارلار. و اوزکتابلاریندا مردود بولغان قول لاری ضعیف بولغان روایت لاری گترمیارلار.

۷- أصحاب التّقلید. یعنی یوقاردکی هنارلارینگ هیچ بیر اوزیندا بولمادیق علماء لاردور. اولار گچن فقها لاینگ گپ لارینا دوشنسالاردا، آریق بیلن سمیزی سایغا ریب باشارمیارلار. بولارینگ شانی بیلن گچن لارگه تقلیداتمگدور. شریعتده اینکی معتبراولقی طبقه داکی آدم لارینگ گفی دور. اوندان سونگرا لیکیلانجی، سونگرا اوچیلانجی تا آخرنه چنلی گل بر یدیلانجی طبقه دان اتاک دوشان علماء لارعوام لارینگ اورندا دور یعنی لولارغافقهاء دیلیان دال دور. گچان فقهاء لارینگ ترجمه لارنی شوگلجک جدول دان گوزلانگ.

آدم لاری	شهرت لاری	آتالاری و قاقالاری	مذهب لاری	دوغان یل	اولان یل لاری	اولان و دفن ادیلان یرلاری	دوزان کتاب لاری
نعمان	امام اعظم و ابوحنیفه	ثابت - زوطی مرزبان	رئیس حنفی	۸۰ هـ	۱۵۰ هـ	بغداد	فقه اکبر - الوصیته - العالم و المتعلم - المقصود
مالک	ابو عبدالله الاصبیحی الحمیری	انس - مالک ابی عامر - عمرو	رئیس مالکی	۹۰ هـ	۱۷۹ هـ	مدینه منوره	الموطاء
محمد	الشافعی المطلبی المصری	ادریس - عباس عثمان شافع - سائب عبیدیزید - هشام عبدالمطلب	رئیس شافعی	۱۵۵ هـ	۲۰۴ هـ	مصر - قاهره	الام - الرساله.
احمد	الشیبانی مروزی ابو عبدالله بغدادی	محمد - حنبل - هلال - اسد - ادریس - عبدالله - حبان - انس - عوف	رئیس حنبلی	۱۶۴ هـ	۲۴۱ هـ	بغداد	المسند

مبسوط - جامع الصغير - جامع الكبير - السير الكبير - السير الصغير - الزيادات.	رى - تهران برنبويه	١٨٩هـ	١٣٠هـ	حنفى	حسن - فرقد	ابو عبدالله الشيبانى	محمد
مجرد - مقالات	بصره	١٥٨هـ	١١٠هـ	حنفى	هذيل - قيس - سليم - قيس - مكمل - ذهل	البصرى العبرى	زفر
الخراج . ادب القاضى . الردعلى سيرالوزاعى	بغداد	١٨٣هـ	١١٣هـ	حنفى	ابراهيم - حبيب	ابويوسف	يعقوب
الحيل - الرضاع - مناسك الحج - اوصايا - المشروط - احكام الوقف	بغداد	٢٦١هـ	١٨١هـ	حنفى	عمر - مهير	الخصاف	احمد
احكام القرآن - مشكل الآثار - اختلاف العلماء - شرح معانى -	مصر - القرافة	٣٢١هـ	٢٢٩هـ	حنفى	محمد - عبدالملك	الاذى - الطحاوى - ابو جعفر	احمد

الآثار - التاريخ							
المختصر . شرح الجامع الصغير. شرح الجامع الكبير	عراق - بغداد	هـ ٣٤٠	هـ ٢٦٠	حنفي	الحسين - دلال	الكرخي - ابوالحسن	عبيدالله
المبسوط - النوادر	كش - بخارا غلاباذ.	هـ ٤٤٨		حنفي	احمد - نصر - صالح	شمس الائمة الحلواني البخاري	عبد العزيز
المبسوط - شرح الجامع الكبير - شرح مختصر الطحاوي		هـ ٤٩٠	هـ ٤٠٠	حنفي	احمد - ابوسهل	سرخسي شمس الائمة ابوبكر	محمد
المبسوط - شرح الجامع الكبير - شرح الجامع الصغير - اصول يزدوي	كش	هـ ٤٨٢	هـ ٤٠٠	حنفي	محمد - حسين - عبدالكريم - موسى	فخر الاسلام اليزدوي	علي
الواقعات - الامالي - المحاضر شرح الزيادات. شرح الجامع الصغير		هـ ٥٩٢		حنفي	منصور - محمود	قاضيحان فخرالدين اوزجندی	حسن

طاهر	افتخار الدين البخارى	احمد - عبدالرشيد - الحسين	حنفى	٥٤٢هـ		خلاصه الفتاوى - خزانه الوقعات النصاب
احمد	الرازى. ابوبكر - الحصاص	على	حنفى	٣٧٠هـ	٣٠٥هـ	احكام القرآن . شرح مختصر طحاوى . شرح الاسماء الحسنى
محمود	برهان الدين	احمد - عبيدالله - ابراهيم	حنفى	٦٧٢هـ		الوقاية . الفتاوى . شرح الوقعات . شرح الهداية
محمد	شمس الائمة الردرى ابو الوجد.	عبدالستار. محمد	حنفى	٦٤٢هـ	٥٥٩هـ	بخارا سبذمون
محمود	جمال الدين البخارى الخصيرى	احمد - عبدالسيد - عثمان . نصر . عبد الملك ابوالمحامد	حنفى	٦٣٧هـ	٥٥٤هـ	شرح الجامع الكبير . شرح السير الكبير
عبدالله	حافظ الدين النسفى ابو البركات.	احمد . محمود.	حنفى	٧١٠هـ		الوافى - الكافى . كنز الدقائق - المصفى . المنار . كشف الاسرار . الاعتماد

الوقايه . الفتاوى . الواقعات . شرح الهدايه	بخار شرع آباد	٥٦٧٣		حنفى	احمد . عبيدالله . ابراهيم	برهان الشريعه	محمود
مجمع البحرين . البديع		٥٦٩٤		حنفى	على - ثعلب	ابن الساعاتى البعلبكى البغدادى	احمد
		٥٣٩٨		حنفى	يحيى - مهدى	الفقيه الجر جانى ابوعبدالله	محمد
المختصر - التجريد - سبعة اسفار التقريب - شرح المختصر الكرخى		٥٤٢٨	٥٣٦٢	حنفى	محمد - جعفر - حمدان	القدورى . ابوالحسن	احمد
المنتقى . نشر المذهب . التجنيس المزيد و مناسك الحج . مختارات النوازل كتاب الفرائض هدايه شريف		٥٥٩٣		حنفى	ابوبكر - عبدالجيليل	المرغينانى - الفرغانى	على
خلاصه الدلائل فى تنقيح المسائل		٥٥٩٨		حنفى	احمد . مكى	الرازى حسام	على

تكملة المختصر القدورى						الدين	
الاصلاح و الايضاح للوقايه . تعليقه على على الغررو الدرر. تعليقه على اوائل التلويح . شرح فرائض السراجيه . شرح الهدايه . المنيره		٩٤٠ هـ		حنفى	سليمان	ابن كمال پاشا شيخ الاسلام شمس الدين	احمد
ثواقب الانظار. الانوار . موقف العقول نهايه المحاد. غمرات المليح الفتاوى . بضاعة القاضى حسم الخلاف . قانون		٩٨٢ هـ	٨٩٦ هـ	حنفى	محمد محى الدين مصطفى	ابوالسعود - الغمادى - الاسكليبي	احمد
تحرير الاصول . زاد الفقير . فتح القدير فواتح		٨٦١ هـ	٧٩٠ هـ	حنفى	عبدالواحد - عبدالحميد. مسعود	ابن الهام السيواسى السكندرى	محمد

الافكار . مقدمة							
التشريح المسائرة							
في العقائد .							
شرح بديع النظام							

حنفي مذهبنگ مسئله لارينگ طبقه لاری

۱- مَسَائِلُ الْأُصُولِ یعنی علماء ثلاثه نینگ گب لارنی نقل اتمگده اصل بولغان کتاب لارينگ مسئله لاری دور. اول کتاب لاردا امام محمد ینگ دوزان آلتی کتابی دور. المبسوط . الزيادات. الجامع الصغير . الجامع الكبير. السیر الصغير . السیر الكبير. بوکتاب لارينگ امام محمد دان رایت اديلمگی بترمتواتر و مشهور بولانسانگ بوکتاب لارينگ مسئله لارينه ظاهر رایت ديب آيد يارلار.

۲- مَسَائِلُ النَّوَائِدِ. یعنی علماء ثلاثه نینگ گب لارنی نقل اتمگده اصل بولماديق کتابلار ینگ مسئله لاری دور. اول کتابلارده امام محمد ینگ دوزان. الکیسانیات . الها رونیات. الجرجانیات الرقیات أدلی کتاب لاری دور. بوکتا بلارينگ امام محمد دان رایت بولمغی اونکی آلتی کتاب یالی صحیح رایت لارییلن ثابت بولمانسونگ بوکتابلارغا نا در رایت یا ظاهر روابیتنگ غیرى ديب آيد يارلار. ابویوسف نینگ کتب الامالی سی حسن ابن زیاد ینگ کتاب المجردی شو طبقه داندور.

۳- مَسَائِلُ النَّوَائِلِ یعنی متأخرین علماء لاری اوز زمان لارينده بولان واقعه لاردا علماء ثلاثه دان رایت تاپمانی اوزلارينگ اجتهادلاری بیلن چیقاران مسئله لاری دور. بومسئله لارنی اویشریان کتابلارغا واقعات و فتاوی ديب آيد يارلار. حنفي مذهب دا اینگی معتبر بولغان اولقی طبقه داکى مسئله لاردور . اوندان سونگرا ایکیلانجی.

اوندان سونگرا اوچیلانجی دور. کنزالدقائق و مختصر القدوری و وقایة الروایه و المختارو مجمع البحرین شومتن لاراصل مذهبنی و ظاهر روایتی نقل اتمک اوچین قویلاندور. اولجهتدن شومتن لارداکى مسئله لارشرح داکى مسئله لاردن الارى دور. شرح داکى مسئله لار فتاوى لارداکى مسئله لاردن الارى دور. فقه ده تأکید اوچین قویلان لفظ لردن دور. علیه الفتوى . و به یفتى . و به یعمد. و به تأخذ. و علیه الاعتماد . و علیه عمل الیوم . و هوالصحیح . و هوالاصح . و هوالظاهر . و هو الاظهر و هوالمختار. و علیه فتوى مشائخنا . و هو الاشبه . هوالوجه. و به جرى العرف . و هو المتعارف و به اخذ علما ونا . ووو ..... بولفظ لار بعضی لاری سیندن تأکید لایجی راکدور مثلاً الفتوى (الصحیح و الاصح و الاشبه) دن مؤکدرا کدور. و به یفتى (الفتوى علیه) دن مؤکد راکدور. الاصح (صحیح) دن مؤکد راکدور. الاحوط (الاحتیاط) دن مؤکد راکدور. و به نأخذُ و عَلَیْهِ الْعَمَلُ (الفتوى) بیلن برابر دور.

بویرولان و بریرولمادیق ایش لار

عَاقِل و بالغ بولان آدمی نینگ ادیان ایش لری ایکی بولیم دان خالی دال ، بیری بویرولان ایش لر وشولار غایقین بولغان . اول بیری ده بُو یرولمادیق ایش لروشولارغایقین بولغان . بُویرُ و لغان ایش لردورت دور. فرض واجب . سنت . مستحب و بولارغایقین بولیان مباح دور. بویرولمادیق ایش لرایکی دور. حرام و مکروه و بولارغایقین بولیان مفسد دور.

۱- فرض دیانی بیلمگی و عمل اتمگی شبهه سیزقطعی دلیل بیلان ثابت بولان بویروق دورمثلاً باش وقت نماز اوقیماق . روزه توتماق ووووو..... فرض نینگ حکمی اتسنگ ثواب باربی عذر ترک اتسنگ عذاب بار. فرض غا اینا نمادیق کافر بولار.

۲- واجب دیانی عمل اتمگی شبهه لی دلیل بیلن ثابت بولغان بویروق دور. مثلاً فطره برمک ، قربانلیق چالماق ووو..... واجب نینگ حکمی اتسنگ ثواب باربی عذر ترک اتسنگ عذاب بار. واجبه اینا نمادیق کافر بولمیا رولی گناهکار بولیار.

۳- سنت ایکی بولیم بولیار، اولقسى سنت مؤکده ایکنجیسی سنت زوائدَه ، سنت مؤکده دیانی پیغمبر علیه الصلوة والسلامینگ عبادت طریقندا همیشه ادیب عمرینده برگزاک یا ایکی گزاک ترک ادن ایشی دور. مثلاً جماعتلی نماز اوقیماق و اذان قامت آید ماق ووو.... سنت مؤکده نینگ حکمی اتسنگ ثواب بار، بی عذرترک اتسنگ کاینج بار. سنت زوائدَه دیانی پیغمبر علیه الصلوة و والسلامینگ همیشه عادت

طریقیندا ادن ایشی دور. مثلاً لباس گینده ساغدان گیمک ، چیقارانداسول دان چیقارماق ووو.....سنت زوانده نینگ حکمی اتسنگ ثواب بار، ترک ادانینگ بیلن کاینچ یوق. سنت نینگ ترسی بولان ایشه شریعتده بدعت دیارلار بدعت ایکی نوع بولیار. بدعت لغوی عام ، بدعت شرعی خاص، بدعت لغوی دیانی (هربراً ویتگان ذا تدور، خواه عادت بولسون خواه عبادت بولسون) مثل الک و دگیرمن تافیلماغی . مدرسه لر و مناره لاریجر یلماگی. و کتاب لار تصنیف ادیلماگی ووو..... بدعت شرعی دیانی (شارع نینگ آشکار یا دلالت اذنی بولمانی یا قولی یا فعلی اجازه تا فیلمانی دین ده برشیء نی آرتیقماچ اتمک دور. صحابه لاردن سونگرا یا تابعین لاردن سونگرا) مثلاً عید لاردنما زدن اوینچاک خطبه اوقیماق ، جمعه نینگ خطبه سیند ادعاء اوچین ایکی ال نی گوتر مک ووو... اما برنیچه فقهاء لارینگ سنت بولغان ایش لرگه هم بدعت حسنه دیب آید یا نلاری ، اولقی معنی نینگ اعتباری بیلن دور. یعنی لغوی معناسی نینگ اعتبار بیلن دور. مثلاً تراویح نینگ جماعتنه بدعت حسنه دیلشی یا لی اما ایکیلانجی معناسی نینگ اعتباری بیلن بدعت نینگ هیچ حسنه سی یوقدور. یعنی شرعی معناسی نینگ اعتباری بیلن بدعت همه سی ذمیمه دور. حدیث شریفداکی (کُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ) . دیانی شرعی معناسی نینگ اعتباری بیلن دور.

۴- مُسْتَحَبَّ دِیَانِی پیغمبر علیه الصلاة و السلام نینگ برادیب براتمَدِیک ایشی وگچن علماء لارینگدا یخشی گوران زادی دور. مثلاً اکیندی دان و یا ستی دان اوینچاگ دورت رکعت نفل اوقیماق ووو.... مستحب نینگ حکمی اتسنگ ثواب یار. ترک ادانینگ بیلن زیان یوق . مستحب بولان ذاتلارغا مندوب و تطوع و نفل دیب ده آیدیا رلار.

۵- مُبَاح دِیَانِی بندانی اتمک بیلن اتماسیز لیک آرا سینده اختیارینه قویلان ایش دور. مثلاً دویانچانگ ایمک. دوزینگ اوتین یغماق ووو.... مباح نینگ حکمی اتمک یا ترک اتمک بیلن ثواب یا گناه یوقدور. مگر یخشی یا تلکه نیت بیلن اتسنگ نیتنگاگورا ثواب یا گناه باردور.

۶- حَرَام دِیَانِی اتماسیزلیگی جدل سیز ثابت بولان برایش دور. مثلاً عرق ایچمک وزنا اتمک ووو.... حرام نینگ حکمی الله تعالی دان قورقیب ترک اتسنگ ثواب باراگر اتسنگ عذاب بار حرام غا حلال دیانده کافر بولیار.

۷- مَكْرُوه دِيَانِي اَتْمَا سِيْزَلِيْكِي جَدَل بِيْلِن ثَابِت بَوْلْغَان بَرَايش دُور. مَثَلًا بَرَأْدْمِيْنِغ سَوَادْسِي نِيْنِغ قَا پِدَا لِيْنْدَان چِيْقِمَاق آَلْمَاق ارَادَه سِي بَوْلْمَانِي ، يَادَه بَايِع و مَشْتَرِي اِيْكِي سِي بَرَقِيْمَت غَا رَاضِي بَوْلْشَانْدَان سَوْنِغْرَه يُوْقَارِي قِيْمَت بِيْلِن دِيْلَامَك گرچَه آَلْمَاق ارَادَه سِي بَوْلْسَادَا وُوو... مَكْرُوَه اِيْكِي تُوِيْسَلِي بَوْلِيَار

۱- مَكْرُوَه تَحْرِيْمِي ۲- مَكْرُوَه تَنْزِيْهِي مَكْرُوَه تَحْرِيْمِي حَرَام غَايَقِيْن بَوْلَان مَكْرُوَه دُور اُوْنِيْنِغ حَكْمِي خَدَايْدَان قُوْرَقِيْب ، تَرْك اَتْسَنْغ ثَوَاب بَار، اِغْرَاتْسَنْغ عَذَاب خُوْفِي بَار. مَكْرُوَه تَنْزِيْهِي حَلَال غَايَقِيْن دُور. اُوْنِيْنِغ حَكْمِي اِغْرَتَرْك اَتْسَنْغ اُوْنِكِي دَان آَزْرَاق ثَوَاب بَارَاغْرَاتْسَنْغْدَه عَذَاب يُوْق مَكْرُوَه تَحْرِيْمَه نِي حَلَال سَانَان كَافْرَبَوْلْمَاز اَمَّا گَنَاهَكَار بَوْلَار.

۸- مُفْسِدِ دِيَانِي اُوْزْنِيْنِغ بَاشْلَان عِبَادَتْنِي بُوْز غُوْجِي دُور. مَثَلًا آَرَاْز اَتُوْتَانَاْدَم گُون يَاشْمَاقَا آَغْزِيْنِي آچْسَا . يَانْمَازَه اُوْيَان آَدَم تَمَام بَوْلْمَاقَا نَمَازِيْنِي بُوْز سَاوُوو..... مَفْسِدْنِيْنِغ حَكْمِي بِيْلَه بِيْلَه (عَمْدًا) اَتْسَا عَذَاب بَارْدُور. اِغْرِيَا لَنْغَشِيْب اَتْسَا اُوْنْدَه عَذَاب يُوْقْدُور.

کتاب الطهارة

فقه مسئله لارنېنگ تعلق تاييان ايش لري ايكي نوع بولييار . اولقيسي عبادات نماز و زکات و روزه يالي ..... ايکنجيسي غير عبادات معامله لار و حد و د لاريالي ..... عبادات لارغير عبادتدان مقدم ديغي اوزي

اوزره اتفاق یولنان ذات دور. عبادات لاردا هیچوقت یرینه یتمازاوینچاک پاکلیگ تا فیلمسا اونگارگورادسلاپدین پا کلیگه تعلق تاپیان مسئله لاری گترمک گلشیکلی دور. شونینگ جهتلی کتاب الطهارت نی عباداتنگ اولیدان گتریلدی . طهارت نینگ لغوی معناسی پاکلیک دور. هاحسی بولسون ، ها معنوی بولسون . مونینگ ترسی نجاست دورنجاست نینگ لغوی معناسی هربرها فاذا تدور، شول ها حسی بولسون مثل عرق و داماق قان ووو..... ها معنوی بولسون ، مثل گناه لاریالی . طهارت نینگ شرعی معناسی حَدَث دان و خَبَث دان پاکلانمکدور. حدث دیانی معنوی ها فالیقذور مثل وضو یا غسل واجب آیلاندوریان ذات لار. خبث دیانی حسی ها فالیقذور ، مثل بوق و سید یک یالی ذاتلار ، پس شوندان بللی بولیارنجاست نینگ شرعی معناسی شول حدث و خبث نینگ اوزیدور.

پاکلیک ایکی قسم بولیار. بیری حدث دان پاکلیک اول بیریده خبث دان پاکلیک . خبث دان پا کلیده ایکی بولیم بولیار. اولقسی اصلی یعنی اصل خلقت ده طاهربولغان ذاتلار بیلن قایم بولان پاکلیگ ، مثل توفراق و سُو و دَمِیر و مَعْدَن لریالی ... ایکنجیسی عارضی بولیار. یعنی اصل خلقت ده طاهربولغان ذات لارنجاست بیلن بولاشاند ان سونگرا قی تافیلان پاکلیک . اونگا گورا مناسب اینکی اوینچاک پاک ذات لاری وسونگر انجیس ذات لاری بیان اتمک دور.

پاک ذات لار

۱- انسان ها دیری بولسون ، ها اولی بولسون

۲- دونگغوزدان باشغاقی دیری حیوان.

۳- هر جسم اوزینده جان بولمادیق و جانلی ذاتداندان جدا بولما دیق شوده ایکی قسم دور اوّ لقیسی (جامد) یعنی دونگ ذات مثل یرینگ اجزا لاری و معدن لاری مثل قزل وکמוש و میس و دمیر و قلائی ووو .... ویردان گوکا ریب چیقیان اوت لارینگ همه نوع لاری گرچه عقلنگ آیریب بیهوش ادیان و - بدننگا ضرر بریان ذات لار بولسادا ، مثل حشیش وتریاک و تاتوره و بنگ واوزگه مخدر بولان اوت لار بولارغا تناول اتمگ حرام بولسادا اوزذات لاری - طاهر دور ایکیلانجیسی (مایع) یعنی سوق ذات لار مثل اوتلارینگ یاغی . گل لارینگ سوی . و سرکه. و سولار ووو....

۴- هر سارقدی پاک بولغان دیری حیوانینگ دری وگوزی نینگ یاشی و آغزی نینگ سوی.

۵- خراب بولیب ایسلانان یومرتغا.

۶- آدمی نینگ سویدی.

۷- اتی ایلیان حیوانینگ سویدی.

۸- قاقلیق.

۹- زرزاو.

۱۰- مانگقا.

۱۱- دونگغوزدان غیری حیوانینگ سویدی ها اولی بولسون ، ها دیری بولسون.

۱۲- دریا حیوان نینگ میته سی ها دریا داولسون ها دوزدا اولسون ، ها اوزآجالینه اولسون ، ها بیری اولدورسون.

۱۳- اوزنینگ آغوجی قانی بولما دیق دوز حیوان لارینگ ما سلیغی مثل سنگگک و آریا بوغدای بتی و چگرتگه و قارینچغا و بوره ووو ....

۱۴- چویریب سرکه بولان عرق هر حیلی ذات بیلن چویریسادا.

۱۵- دونگغوزدان بیلاکی داماغی چالنان حیوان.

- ۱۶- دونگغوزدان بیلاکی حیوانلارینگ یونگی و چوفری وتنی ویلاگی ها اتی ایلیان بولسون ، ها ایلمیان بولسون ، هادا ماغی چالنان بولسون ، هها چالنا سین .هیا یا بشیق بولسون ، هاجدا بولسون .
- ۱۷- میته دن چیقان یومرتغا وسوید و پیرمایا وشولارغا منگزش ذاتلاردیری وقتنده پاک بولیان ذات لاردان بولسا.
- ۱۸- دونگغوزدان بیلاکی داماغی چالنان حیوانینگ اتی ودرسی وداماغی جالمنانی اوئن حیوانینگ ایلانن درسی شولارینگ همه سی ها اتی ایلیان حیوان بولسون ، ها اتی ایلمیان حیوان بولسون.
- ۱۹- شهیدینگ اندامیندان آیریلما دیق قان.
- ۲۰- بالیق وبت و سنگگک و بُورَه و چیین وکتان (قزله موجگ قاتی دیشلایان) و بَا غیراویکن و دالاق نینگ قان لاری.
- ۲۱- انسان یا حیوانینگ بدننده گورنیب آقمانی دوران قان.
- ۲۲- مُضغَه بولیب آیلانان قان .یعنی ات بولغان .
- ۲۳- هواده تَزکلایان قوش لارینگ بوقی مثل کبتر و سرچه ووو....
- ۲۴- اوقلان آدمینگ آغزیندان آقان سو.
- ۲۵- غوسیلان غورچیق ها آز بولسون ، هاکان بولسون ، ها کیچی بولسون ، ها اولاقان بولسون.
- ۲۶- قان اوزینا غالب بولمانی سالاران تویکریک .
- ۲۷- میته نینگ سونگی و سنگری و تویی و دیر ناغی و چونتی و چانگاسی و شاخی و توینیغی.
- ۲۸- مسک نینگ گُوبگی هاداماغی چالیسون ، هاجالینماسون.
- ۲۹- اودا یانان نجیس ذات نینگ کولی و تُوَساسی.
- ۳۰- توفراق بولیب آیلانان نجیس ذات.
- ۳۱- دوزمعدن غادوشیب دوز بولیب آیلانان میته گرچه دونگغوز بولسادا.

۳۲- بیلانینگ غاوی (کوناگی).

۳۳- ایتنگ آغزی بیلن توتان عضوی یالباسی اگر آغزنینگ اولی بلی بولماسا ، ها قهریبیلن توتسون ، ها خوشلیق بیلان.

۳۴- پیغمبر علیه الصلاة و السلام نینگ آرقدی و پشا وی .

۳۵- نجاست نینگ تۆسه سیندان اوبشرلان نوشادیر.

نجس ذات لار

۱- دونگغوز و دو ننگغوزینگ جز لاری ها اولی بولسون ، هادیری بولسون.

۲- اوزی اوچون آقغوجی قانی بولیب اولان دوز حیوانینگ میته سی .

۳- میته نینگ جان گیریان جزی و درسی .

۴- میته دان چیقیان قان و مانگقا

۵- دونگغوزدن و ایت دن سیزیان آغزی نینگ سوی و مانگقاسی و دری و گوز یاشی.

۶- گچان باب ده آیدیلان قانلاردن اوزگه بولغان قان مثل بدن دن آقیان قان و شهیدنینگ اندا میندان آیرلان قان ووو....

۷- علقه بولیب آیلانان قان.

۸- ارینگ

۹- قابرچاق دان وکوبک دن وامجاک دن و قولاق دان علّت جهتلی چیقیان سو.

۱۰- یارادان قان بیلن قاتیشیب گلیان سو.

۱۱- قان وارینگ دن با شقا علّت جهتلی بدن دن آقیان ذات.

۱۲- آغیرلی گوزدن چیقیان سوگرچه چیقماغینده اذا بولما سادا.

۱۳- آدمی نینگ آرقدی و پشاوی گرچه امیان بولسادا.

۱۴- دورت آیا قلی حیوانینگ بوقی و سیدیگی ها اتی ایلیان بولسون ، ها ایلمیان بولسون مثل سیغیر و قاطیرووو....

۱۵- هواده تزکلامیان قوش لارینگ بوقی مثل بوقلمون و غاز و اوردک و تاویق ووو...

- ۱۶- انسان و حیوان نینگ مَنی و مَدی و وَدی سی . منی دیانی جُماع یا جَالق بیلن لذت آلانگدا گلیان آق قویی پورسی سودور، شول سوچیقاندان سونگرا اوجیدیاتر. مَدی دیانی خاتون بیلن اوینا شانگدا گلیان آق و سوق یلمشیک سودور .اونینگ گلانی بیلن اوجیدیا تمز .ودی غالب وقتده پَشاوآدانگدان سونگرا گلیان آق بولانچاق وایسی یوق قویی سودور.
- ۱۷- آغزی دولدران قوسیق آجی بولسون ، ها طعام بولسون، هاسوبولسون ، هادونک قان بولسون هاصبی نینگ امیب دوران حالتنداکی قوسان قوسیقی بولسون.
- ۱۸- قان اوسام بولیب غزاران تویکریک .
- ۱۹- طعام بیلن قاتیشیب طعامی کان بولیب گلن قاقیلیق .
- ۲۰- قان بولیب آیلانان یومورتغا .
- ۲۱- دیری نینگ بدن دن جدا بولان و اوزینه جان گیریان جسم مثل ال و آباق ووو...
- ۲۲- دونگغوز ینگ سویدی .
- ۲۳- مست اتگوجی مشروبات لارمثل عرق و الککل و کنیاک ووسکی ووو.....
- ۲۴- حیوان لارینگ اودی . یعنی زهر
- ۲۵- دویانینگ قارنیدان گاویشینه گترب آغزیندان چیقاران ذادی .
- ۲۶- حیض نینگ و نفاس نینگ و استحاضه نینگ قان لاری.
- ۲۷- فیل و قاپلانگ و یولبارس نینگ آغزی نینگ سولاری .
- ۲۸- نجاست بیلن قاینان ات و بُوغدای .
- ۲۹- قارین نی یا ریلمانی قاینادیلان تا ووق.
- ۳۰- نجاستی آیریلمانی قاینادیلان قارین و کله .
- ۳۱- ایمتی نجاست بولان اشک و قاطر و غیری حیوان لارینگ دری .
- ۳۲- مدام عرق ایچیان آدمی نینگ دری .

نجاست نینگ بولیم لاری

نجاست ایکی بولیم بولیار. اولقیسمی نجاست غلیظه ، یعنی آغیرنجاست مثل انسانینگ بدنیندان چیقمان بوق و سید یک و منی و مذی . وودی و قان و ارینگ. و عرق و داماق قان میتة نینگ اتی و اتی ایلمیان حیوانینگ سیدگی و آتینگ تیزاگی سیغیرینگ درسی و ایتینگ و طاووق نینگ و غاز ینگ و اوردکینگ بوقی و یریتغوجی حیوان لارینگ و پشیک نینگ و سیچانینگ ویلانینگ بوقی و سیدگی وووو... ایکیلانجیسی نجاست خفیفه یعنی ینگل نجاست ، مثل آطینگ و اتی ایلمیان حیوانینگ سیدگی و اودی . و اتی ایلمیان قوشینگ بوقی مثل چای و آغیر وووو...

نجاستدن عفوبولان مقدار لار

- ۱- نجاست غلیظه نینگ قویی سیندان درهم مقدارلی.
- ۲- نجاست غلیظه نینگ سویقیندان آیا نینگ چوکاگی مقدارلی .
- ۳- نجاست خفیفه دن ها سویق بولسون، ها قویی بولسون ، دونینگ یا بدنینگ دورت دان بیری مقدارلی.
- ۴- نجاست نینگ بخاری و غباری .
- ۵- سیدک دن مثل ایگنه نینگ اوجی یا لی سیچران گرچه دونینگ یا بدنینگ دولدورسادا اماً سوغا سیچراساسونی نجیس آیلاندورار. اگر شول سیدیگ سیچران دون آزا جیق سوغا دوشا ساسونی نجیس ادر.
- ۶- قَصَابَنگ اندا مینه دگیان قان .
- ۷- نجاست ده قُونیب سونگرادون اوزره یوریان سنگگک نینگ اثری .
- ۸- اولی یُویان آدم غا اولی نینگ اندامیندن سیچرایان سو.
- ۹- کوچه ویول لارینگ نجاست بیلن قاتیشیب یا تان پالچیق لاری نجاست نینگ عین نی گور یلمسا.

- ۱۰- دویه نینگ و قوینینگ سویت ساغیب اوتوران وقتنگده سویت دانغا یا قواغا دوشان بتین قومالاق لاری اگرکان بولماسا یا قوما لاق لار آورانیب سویدی و سوی رنگلاندورمسا کانلیگ و آزلیق شول مُبتلا بولغوجی آدمی نینگ نظرینه گورادور. اگرکان حساب اتسا کاندور. آحساب اتسا آزدور.
- ۱۱- اوزینگ ایچنده سیچانینگ قومالاغی بولغان چوراک اگرقاتی بولسا قومالاغی ایرملی چوراگی ایملی .
- ۱۲- اگر اشک سوده سیساشوندان دونغاسیچران گرچه کانه بولساتا شونینگ سیدیک دیگنی آشکار بیلیانچا.
- ۱۳- نجیس بولغان اول دونی پاک بولان قوری دون بیلن دویرلانده پاک دونده گرنیان اغال یاده پاک دونی اول بولغان نجیس دونینگ اوستنا یا زیلانده یا نجیس بولغان اول یره یا زیلانده شول اولدان پاک دون غا سرایت اتگن اغال اگر سیقا نگدا دامما جاق بولسا.
- ۱۴- نجیس بولغان یرده یا دوشا کده قویلان اول آیاق .
- ۱۵- پا لچینغا چورقا تیشدیرلیب ایلانان توفارینگ اوستنا سرلان اول چالغی .
- ۱۶- یلینگ اوسد یریب گترب دونغا اوریان قوری چوری یا نجیس توفراقی .
- ۱۷- اوزی اوزره اوسرلان اول بالاق هادری بیلن اول بولسون ، هاسوییلن.
- ۱۸- اوزینگ ایچنده اوسرلان قویی نینگ سوی .
- ۱۹- یول لاردان نجاست بیلن قاتیشیب اریب آقان قارینگ سووی ، اگر نجاستنگ رنکی و اثری گورینماسا.
- ۲۰- استنجا سوی بیلن اول سوی بیلن اول بولان آدیک یا جیرمیق . شو مقدار لار نجاست لردن عفو دور.

فائده

نجاستدن یوقارداکى مقدارلار عفو دىانى نمازىنگ دوغرى بولما غنا گورادور. اما گناسى نىنگ عفولىگى یوقدور. غلیظه دن درهم یا آيا اندازه لى و خفیفه دن دونىنگ دورت دن بىرى مقدارلى نجاست بیلن نماز اوقىماق مکروه تحریمه دور. پس اول نجاستى یوماق حکمان واجب دور. اگر نجاست شوآیدان مقدار لاریمزدن آزبولسا، اونىنگ بیلن نماز اوقىماق مکروه تنزیهه دور. اونى یوماق سنت دور شول نجاست لاردن عفو بولیانى هر وقت سووق ذادىنگ غیر نه دگسه دور مثل بدن یا دون یالى. اَمَّا سووق ذاتغادوشسا مثل سُو و سرکه و یاغ ووو... اونده عفو یوقدور. فوری نجیس بولار، ها غلیظه بولسون، ها حفیفه بولسون.

نجس بولان ذات لاری آراستا لاماق نىنگ یول لاری

- ۱- یوماق. نجاست ها غلیظه بولسان ها حفیفه بولسون هاگورونیان بولسون، هاگورونمیان بولسون ها بدن ده بولسون ها بدن نىنگ غیرینده بولسون. شو اوچىنگ هر بىرى بیلن یوسانگ آرا سالانىار:
- ۲- طهور بولغان سو
- ۳- طاهر بولان سو بوایکىسى نىنگ معنا سىنى و فرقنى سولار بولمىنده بیان ادرس انشاء الله تعالى

۴- سیقا نگرده سیقلیان هر طاهر بولغان سووق نارسا نفت و بنزین و سرکه و گلاب ووو... اما سیقا نگرده سیقلیمیان هر سووق ذات سوید و توشاب و شربت ووو..... بولارییلن نجاست پاکلانما زنجیس بولان ذاتنی آقا رده یوویب یا اوستندان کان سو غویب نجا ستینگ گور نیب دوران گاوره سینی گید یرسا نگر فقط برگزاک ده پاک بولار سیقما سانگدا. اگر غایبینگ ایچندا یوسانگ هر سافاردا سیقیب اوچ گزاک یوماق لازم دور. اگر نجاستینگ رنگی یا ایسی سو بیلن آریلما سا اونی صابون یا بنزین یا قاینان سوییلن آیرماق لازم دال دور. اگر نجاست گورونمیان بولسا، اوچ گزاک یومالی هر سا فارددا سیقمالی اوچیلانجی گزاک گویجی نینگ یتدیگنه گور اسیقمالی، اگر سیقماق ممکن بولیان بولسا، پارچه و کونک و - بَالَقُ و جوراب یالی ذات لار. اگر نجاستی کوپ ایچیان ذات بولیب سیقماق ممکن بولما سا، تازه چَانَا قُ و دُورَه و سُوْقِ و آغاج یالی ذات لار. یاده سیقماق چتین بولسا مثل کچه و پلاس یالی ذاتلار اونده اوچ گزاک یومالی هر سافاردا دا مازاتملی، یعنی یوانگدان سونگرا قویملی تادا ماز بولیا نچا. اگر ایچینه نجاست اصلاً سینگمیان ذات بولسا، کوموش قَلَمُ و قَزَلُ کَاسَا و دَاشُ تَابَاقُ و لعابی مَجْمَه و دَمِیرلگن یالی ذات لار. یا ده آزا جیق سنگیان بولسا، اوندا فقط اوچ مرتبه یوماق بیلن پاک بولار. اگر دوشاک بَتْرَاوُلَاقَانُ بولیب یوماق عذر یاچتین بولسا اوندا اوستندن برگیجه یا برگوندیز سو آقدردماق بیلن پاکلانر. دون یا ال نجیس بویا یا حینه بیلن بویالسه تا صاف سود و کلیا نچا یوماق بیلن پاک بولار.

رنگی باقی قالان - نینگ زیانی یوق. بر آدم ال نی نجیس یاغاچومدیرسا یا نجیس یاغ دونینا دگسا اونسونگ شول ال نی یا دون نی فقط سو بیلن یوسا صابون یا چوغان دگر ما ساده پاک بولار. گرچه یا غینگ اشری قالسا دا. اگر سووق یاغ نجیس بولسا، شول یاغینگ اوستنه اوز اندازه سی یالی پاک سوغویب چایقاب چایقاب قویملی، هر وقت یاغ سووینگ اوستنا غا یانده یاغی آلمالی. یاده غایبینگ اتاگین د شیب سونی آقدیر مالی شو فورم اوچ مرتبه اتسنگ یاغ آراسسالانار. اگر دون نینگ نجیس دگن یرنی اونیدسا فکر لانمانی هر بریر یندان یواسا پاکلانر.

نجیس بولغان یرینگ اوستندان اوچ کرات پاک سو غویلسا هر سافاردا آراسا اَسْگِی بیلن سونی آلینسا یاده یردن کان سودو کیلسا حتی نجاست دن اَثْرُ قویمانی آقدریلسا شول یر آراسا بولار.

۲- سورت مک. نجیس گه بولاشان صاف قلیچ و پیچاق و چاقی و سویشا و آینا و سونک و دمیر یالی ذات لار. یوماق بیلن پاکلانسی یالی، یرگه یا آرا سا. اسگا سورت مک بیلن ده پاکلانر نجاست ها قوی بولسون ها سووق. ها اول بولسون، ها غوری. اما بولار. آدیر بودیر بولسا، یا اویب نقش ادیلان بولسا، یادشیک دشیک بولسا، اوندی فقط یوماق بیلن بولار، یرگه سورت مک بیلن آراسا لانماز. قان آلنان جای اوج بولک آراسا اول اسگی بیلن سوبیرسانگ گویا یولان یالی پاکله نر قویون نینگ داما غینی چالیب پیچاغی یونگینا سوبیرسانگ قانینگ اثرنی آیرسا پیچاق پاکلانر. آدیگه یا کویش گه یا ایچماگه غویی نجاست دگیب غوريسا یرگه سورت مک بیلن پاکلانر ما اول. نجاست دگسا اول فقط یوماق بیلن آراسا لانار.

۳- آوقا لاماق و غازیماق. دون غایا بدن گه حیوانینگ یا انسانینگ منی سی دگیب غوريسا آوقالاب یا غازیب آیرسانگ آراسا لانار. اگر آدیگه آدم آرقیدی یا اشکینگ تراگی و یا اولغینگ درسی یا شولارینگ منی سی دگیب غوريان بولسا، غازیب نجاستنگ گاوره سینی آیرسانگ پاکلانر. اگر اول بولسا، یاده گاوره سیزنجاست دگسا، مثل عرق وسیدیک یالی، اوندی حکمان یوماق بیلن آراسا لانار اگر شول گاوره سیزنجاست غاتو فراق یاتوفر غا منگراش غوری ذات - غویلسا یا شول غوری ذادینگ اوزی یا بیشان بولسا اونسونگ آوقا لسانگ یایره سورتسنگ آراسا لانار.

۴- غوریماق و اثری گیتمک. یرویره یا بیشیق بولان دیوار و آغاج و او ت و ووو... شولاریالی ذات لارنجیس بولسا، غوریب اثری گیتمک بیلن آراسا لانار هاگون بیلن غوريسون، ها اودبیلن هایل بیلن، ها کوله گه بیلن. اما او ت و آغاج و غارغی ووو..... شولاریالی ذات لارکسیلیب یردن جدا ادیلسا، اول فقط یرماق بیلن آراسا لانار غوریبانی بیلن پاکلانر... یره دوشالان داش لارو - موزایک لار بعینی یرینگ حکمینده دور. یرویرینگ حکمینده بولان ذات لارغوریب پاکلانر، سونگرا اول بولانی بیلن نجاستی غایدیب گلزم. غوریمای غینگ پاکلیگی فقط نماز اوچین یارا یار، تیمم اوچین یارا میار یعنی شول یرده نماز دوغری، اما تیمم دوغری دال.

۵- یاقماق. تراک ها انسانینگقی بولسون، ها حیوانینگقی بولسون، یا نیب کول بولسا، پاکلانرنجیس سو بیلن پالچیغی ایلانان کرفیچ یاقیلسا پاک بولار. چوراکچی تا مدیری قیزدیراندان سونگرا نجیس بولغان ال اسگینی تا مدیرا سویکا سا اوندان سونگرا چوراک یاپسا اگر چوراک یا بیشماقا شول اول نی تا

مدیرینگ قزغینی غوریدان بولسا، چوراگ نجیس بولمیار. بوقسا نجیس بولیار. تزاک و غومالاق بیلن گوبرلان تا میرده چوراک یا پماق مکروه دور. اما چوراک یا پمازیندان اونگ تا مدیره سو سرفیلسا اوندان مکروه لیغنی آیرار. نجیس سوبیلن سوبرلان پیچاغی پاک سو بیلن اوج مرتبه سوبریلسا آراستا لانارشوحیلی پاکلامک فقط نماز ده گوتر جک بولسانگ گراک دور. اما باشغازا دینگ حقینده اوج کرات یوسانگ اوندان سونگرا غاوین یا رسانگ یا آزا جیق سوغا اوقلاسانگ نجیس آیلاندور میار. چونکی یوماق ظاهرنی پاکلایر. قان بیلن بولاشان قوی - نینگ کله سینی یا قیلیب قانینگ اثرنی آیریلسا پاک بولار.

۶- حقیقتی اویتگامک. عرق سرکه بولیب آیلانسا پاک بولار. خمیری عرق بیلن بوغرولان چوراک یوماق بیلن پاک بولماز مگر چوراک گه سرکه غویلسا عرق نینگ اثری آیریلسا، اونسونگ پاک بولار. اوزی نینگ ایچنه چوراک یا سوغان اوقلانان سرکه بولیب آیلانسا شول چوراک و سوغان پاک بولار. اگر عرق نینگ ایسی بولارده غالما دیق بولسا، اگر عرق نینگ ایچنه سیچان دوشیب اولسا سیچان داغیماقا چیقا ریلسا اوندان سونگرا عرق سرکه بولیب آیلانسا، شول سرکه نی ایماگینگ زیانی یوق، اگر سیچانی عرق نینگ ایچندا داغیا ندان سونگرا چیقاریلسا اوندان سونگرا عرق سرکه بولیب آیلانسا، شول سرکه نی ایماک دوغری دال. اگر ایت اوزوم نینگ سوونا آغزینی اورسا سونگرا شول اوزم نینگ سونی عرق ادیلسا اوندان سونگرا شول عرق سرکه بولیب آیلانسا شول سرکه نی ایماک دوغری دال، چون اونده ایتنگ آغزی نینگ سووی بار، اول هیچوقت سرکه بولماز. عرق غاسیدیک دوشساهم حکمی شونینگ یالی دور. نجیس بولغان سرکه نی عرق نینگ اوستنا غویلسا ینه نجیس بولار. اشک یا دونگغوز دوز معدن ده اولیب دوز بولیب آیلانسا یا مستراح نینگ غویسینداکی نجاست لاریا لچیق بولیب آیلانسا پاک بولار. نجیس بولغان یاغی صابون ادیلسا، یا نجیس بولان پالچیق نی غازان یا کویزه غایریلسا و بشریلسا پاک بولار.

۷- آی برمک، ها حقیقی بولسون، ها حکمی بولسون، حقیقی آی دوز بیلن یا نارینگ غایغی بیلن یا سلم آتلی آغاجینگ یا فراغی بیلن درسی نینگ یورسی ایسنی و اول نجیس نی آیرما قدور. حکمی آی گون گه غویماق بیلان یا غوم سرپمک بیلن یا یله توتماق بیلن دری نی غوریتماق دور. دونگغوز بیلن آدم دان باشغاجانلی زادینگ درسی آی بیلن پاک بولار. دونگغوزینگ درسی پاک بولمیانلی عین

نجیس بولیا نلیغی جهتلی. آدمینگ درسی پاک بولیمیانى حرمتلی بولیا نلیغی جهتلی. میته نینگ سید یکلیگنه یا غارینا ای برلیب سوید یا یاغ غویلسا دوغری دور.

۸- داماق چالماق، دونگغوزدان بیلاکی حیوانینگ داماق نی چالیب آقغوجی قان نی چیقارسانگ پاک بولار.

۹- سایماق. پامیق یا یونگ یا رسیندان آزی نجیس بولسا سا یماق بیلن پاکلانما گه احتمالی بولسا سایشانگ پا گله نر. اگر یا رسی یا یا رسیندان کان نجیس بولسا یا ده سایماق بیلن آیر یلما غا احتمالی بولماسا اوندا سایماق بیلن ها گلانماز اونی حکمان یوماق گراک دور.

۱۰- یلماق. بعضی بدن گه نجاست دگانده دیلی بیلان یا لاب اثرنی آیرسا پاک بولار. پیچاق نجیس بولسا شونی دیلی بیلان یالاسه یا ده توپکر گی بیلن سویکاسا آرا ستالانار اگر دُونُ غه دگانده هم دیلی بیلن یا لاب اثرنی آیرسا آرا ستالانار. اگر آغزینی دولدریب غوسسا اونسونگ وضو آلسا اما آغزینی یوماسا شونینگ بیلن نماز اوقیسا شول نمازی دوغری دور. چونکی اونینگ آغزی توپکر یک بیلن آرا ستالانیار اگر امیان اوغلان اجه سی نینگ امجا گینه غوسسا اوندان سونگرا اوره لاب اوره لاب امجا گی سورسا امجاک پاک بولار.

۱۱- بولمک. خرمن نجیس بولسا، بولاشسانگ آرا ستالانار. بوغدای دویان اشک لاریا اولاغ لار بوغدای غاسیسا لاریا سیچسا لار شول بوغدایی شریک لار پایلاشسالار یا ده شوندان بعضی سینی بر آدم غاهبه یا صدقه ادیسا شول بولیم نینگ هر بیرى پاک بولار.

۱۲- آریتمک. نجس بولغان غالیی نی یا گوللانی اردیلسا پاک بولار. اما نجیس بولغان مومی اردیلان بیلن آرا ستالانماز.

۱۳- اویماق. دونگ زاتده برنجس بولسا شول نجسی اویب آیرسانگ قالانی پاک بولار. دونگ یاغده سیچان اولسا سیچانی آیریپ سیچانینگ یاتان یرنی توارگی بیلن اویب زینگلسا قالنی آرا ستالانار. دونگ بولماق نینگ اندازه سی اویب آلان وقتنگدا بیرگملى دال. اگر شول وقت در روبریگا سا اوندا سوق بولیار.

۱۴- یونماق. نجیس بولغان آغج نینگ نجیس یرنی یونیب آیرسانگ قالانانی پاک بولار.

۱۵- اول پارچه بیلیم مسح اتمک . اگر کله سیندان فان آدییران جاینه اول پارچه بیلین اوج مرتبه سورتسا پاک بولار و باشقه موضع ده شونینگ یالی دور. بعضی لاره گورا اگر قان آغوجی قان آلان یرینه مسح ادان بولسا قان آدییران آدم هم نیچه گونلاب نمازینی اوقیان بولسا شول نماز لاری قایتیه لاماق گراک دال ، اگر قان بیرکرات سورتانده آیرلان بولسا .

۱۶- قایناتماق . اگر سویت یا بال یا توشاب یا یاغ نجیس بولسا بولارینگ اوستنا اوز مقدارلاری یالی سوغوییب اوج کرات قاینای دیب هر سافارده اونکی حدینه گترسنگ پاکله نر. اگر ات عرق بیلین قاینادلسا یا طاویق غارین نی یاریلمانی اوتتمک اوچین قایناب دوران سوغا اوقلانسای اوج مرتبه پاک سو بیلین قاینادیب ساویتماق بیلین پاکله نر.

۱۷- آقماق . نجیسی سو آقماغی بیلین پاک بولار مثلاً کاریزده نجیس سو بولساده شونینگ بر طرفیندان پاک سو غویلسا اوطرفیندانا آقسا شول کاریزینگ سوی آغوجی پاک سو بولار. کچیجک لاری یا غوی یا حمام نینگ حوضی نجیس بولسا شونگا باشغا بر پاک سو گیریب آقدیرسا آراسته لار گویا شونینگ یالی پاک بولارلگن یا چاناق یا بدره یا کوندیک نینگ ایچندا نجیس سو بویب شونینگ اوستنا پاک سو غوییب آقدیرلسا . شو صورت لارینگ هیج بیریندا شول آقان شو نجیس سونینگ مقداری یالی بولماغی شرط دال دور. بلکه بر آزاجیق آقسادا پاک بولار. اوزی نینگ یا نینداگینک ناوه وگراک مقدارلی سوی بولان مسافروضو آلماق اوچین سوتافیلماقنی طما اتسا ولی اشکار بیلیمسا یولداش لارینگ بیرینه شول سونی ناوه نینگ بر طرفیندان غویدیرار و اول طرفیندادا بر غاب قویارغویلان سولار شونگا دوکیلاریالی . اونسونگ شول ناوه دان وضوآلار. شول غاب غا اویشان سونینگ باریسی پاک دور و پاکلایجی دور.

۱۸- سینگمک . نجیس بولغان غویی نینگ سوی یره سینگسا شول غوی پاکله لر سونگ ارکیب دولانی بیلین نجیس بولماز اوزینه اولی طاویق غاچماغی سبابلی غرق بدرا سونی چکمک واجب بولغان غویی غرق بدرا مقدارلی یره سنگیب کمالسا آراستالانار گویا غرق بدرانی چکانگدا آراستا لانشی یالی.

۱۹- چیقارماق . غویی نجیس بولسه ایچنداکی مقدارلی سونی چیقاریلسه آراسته لانار.

۲۰- قازماق . اگر یر نجیس بولسا شونی قازیب اتگ نی اوستینا و اوستنی اتگنه آغداریلسا آراستا بولار.

سونینگ بولیم لاری

سو اوج بُولِیم بولیار اَوْلُقِسی (طُهُور) یعنی غیرى نی پاکلاگوجى سو. طهور بولغان سونینگ تعریفی شيله .(پَاكْلَايْگُو جَلْگَنى ایریان ذات لار بیلن اوج وصف نینگ بیرى یعنی رنكى و طعامی و ایسی اویتگامدیگ و استعمال دا ادیلمادیگ آسمانینگ یا یرنینگ سوی دور)بوسونی عادت لارده استعمال اتمگ دوغرى مثل ایچمک وال آياق یوماق واگین باش یوماق . و غا یناتماق . و خمیر اتمک . وزاعت سوارماق ووو...و عبادت لارده استعمال اتمک ده دوغرى مثل طهارت قیلماق و سوغه دوشمک . طُهُوربولغان سواگرکان بولسا ، اونی هر نه قدر استعمال اتمگ بیلن طهور لیقدان آیریلماز کانلیگینگ اندازه سینی سوبولیم لریندان سونگرا آیدارس انشاء الله تعالی .

سونی طهور بولماقدان چیقارمیان ذات لار

- ۱- صحرا لاری اوئی لرینده یا حوض لارد ایا مشیک لرده یا حوم لارده کان یا تمغی سبیلی وصف لارنینگ کلیسی یا بعضی اویتگامک .
- ۲- دوز معدنیدن یا کوگرد معدنیدن آقماغی سبیلی وصف لاری اویتگامک.
- ۳- اوزینینگ ایچندا باللیق یا غورباقا یا اشک آنغیردی اولمک لیگی سبیلی اویتگامک .
- ۴- طلح بیلن اویتگامک یعنی سووینگ یوزیندا گوگریان یا شل کاب ترکمان لار غورباقا بوغی دیارلار. هر وقت شول طلح سودا بېشمسا یا ده بَشَانْدَان سونگرا سوغا اوقلانسا.

۵- سو - غاب لارغا اى بريليان ماده لاريلين اويتگامک مثل قطران يا قرظ يا سلم يا فراغى يا نارينگ غايغى بيلن اى برلان مشيک گه غويلان سونينگ اويتگا مگى سووى طهور بولماقدان چيقارماز.

۶- يِلْ لارينگ حوض لارغا وغويى لارغا گتريب اوقلايان چوب لارى و سامان لارى و يا فراق لارى سببلى اويتگامک .

۷- يا قينندا بولان ما سليق لارينگ ايسى اورمغى سببلى اويتگامک .

ايکنجسى طاهر غيرطهور

طاهر غيرطهورديانى اوزى پاک بوليب غيرينى پاکلاب بيلميان سودور . يعنى پاکلاگوجليگ صفتى آيرليب پاکليگ صفتى باقى قالان سودور . موني عبادت لاردا استعمال اتمک دوغرى دال . اما عادت لاردا استعمال اتمک دوغرى دور. طهور بولغان سونى پاکلاگوجليگ صفتندن آيريب پاکليگ صفتدا باقى قویان ذات لارايكى بولاک بوليبار. اولقى بولكى دونگ ذات لارمونينگ اوچين ده ايکى حالت بار، اولقى حالتى شول دونگ ذاتلاردان مثل اون ياغوم يالى ذاتلارى غوشيليب سوي اوز طبيعتندان چيقاريلسا يعنى سووق ليقدان و آقماق ليقدان آيريلسا شوسوبيلن پا کلانمک دوغرى دال . اينکنجى حالتى شول دونگ ذاتلاردان مثل نخود و باغلايا لى ذاتلار غوشيليب قاينا ديلسا و شول قايناماق بيلنده سوا ويتگا ساشول سوبيلن پاکلانمگ دوغرى دال گرچه شول قاينا ديلنان ذات بشمسادا و شول سو ، سوطبيعتندان چيقما سادا. اما سووى دورلاماق اوچين ياسويچتمک اوچين چوغان يالى يا صابون يالى ذات لارقو شيليب قاينا يلسا اونده اول سوطهور ليق دان آيريلما زگرچه اوچ وصفينگ بيرى اويتگا سادا مگر آيرلارسو اوز طبيعتندان چيقسا يعنى غويلانسا. انکنجى بولگى سوق ذاتلار . اگر شول غوشيليان سووق ذات سونينگ اوچ وسفيندا سوغا موافقتى بولسا مثل ورد ديگان گل نينگ سووى و استعمال اديلنان سو ووو... اونها غوشيلنان ذاتغا نظر اتملى اگر غوشيلنان ذات دنگ ياکان بولسا شول سوطاهر غير طهور بوليبار اگر غوشيلنان ذات آربولسا اونده اول سو طهور ليق دان آيريلميبار اگر شول غوشيلنان سووق ذات سونينگ جميع وصف لارينده مخالفتى بولسا مثل سرکه يالى اونده گور ملي اگر سرکه نينگ ايکى وصفى شول سوده تا فيلسا سوطهور ليقدان آيريليا ر اما فقط بير وصفى تا فيلسا اونداسو طهور ليقدان آيريلميبار . اگر شول غوشيليان سوق ذات سونينگ بعضى وصفينده مخالفتى بوليب بعضى وصفينده موافقتى بولسا

مثل سویت یالی اوندا شول سو طاهر غیر طهور بولیار. خلاصه شو طاهر غیر طهور بولغان سو اوچ نوع بولیار اولقی نوعی طهور بولغان سو غا طاهر بولغان ذات غوشیلسا مثل یوقار داکی آیدیلان ذات لاریالی . اینکنجی نوعی طهور بولغان آزاجیق سوا وزینی حدث آیرماق اوچین یا قربه اوچین استعمال ادیلنسان . سوهروقت اندام دان آیریلسا مستعمل بولار. اندام دن دوشمانی آقیب دوران حالتند ا مستعمل حکمی بریلماز . اوچنجی نوعی اوت لاردان و آغچ لاردن و میوه لاردان چقیان سوها شولارینگ سولارنی دستگاه بیلن آلنسون مثل گلینگ سویالی ها دستگاه سیز آلنسون ، غاوین و غارفرینگ سویالی.

اوچینجسی متنجس

مُتَنَجِّسٌ دِیَانِی گچان نجیس لاردان برنجیس اوزینه غوشیلان آزاجیق سودور. یا ده گچن نجیس لارغوشیلماغی سبیلی اوچ وصفی نینگ بیری اویتگان کان سودور. یعنی سو آزاجیق بولسانجیس دسلاپ غوشیلان حالنده سونی پاک لیکدن آیرار. اَمَّا سوکان بولسا نجیس غوشیلان بیلن پاک لیکدان آیریلما زتاشول غوشیلان نجیس سووینگ طعامینی یا رنگینی یا ایسنی اویتگاتیانچا شو اوچ وصفینگ بیرنی اویتگا تسا اونسونگ سونجیس بولار یوقسار بولماز.

سوینگ کان بولما غنینگ اندازه سی

کان لینگ اندازه سی یکی ذات بیلن بولیار اولسقی آقغوجی بولماغی بیلن بولیار آقغوجیلینگ بارباشقی اندازه سی اوزینه دوشان سامانی یا یا فراغی اکتیان بولملی . ایکنجیسی چالب آلانگدادویی اختاریلمیان سووینگ مساحتی اون ایچینده اون بولاغی بیلن بولیار. اون ایچنده اون دیانی شول سووینگ اینی و بویی شریعت گزدان (۱۰) اون گز بولملی مجموع مساحتی (۱۰۰) یوزگز بولیار. شو وقتقی عادتداکی متردن اینی و بویی باش (۵) متر بولملی مجموع مساحتی یگریم (۲۵) باش متر مربع بولیار. شو آیدیانمیز دورت غیرانگ بولسا. اَمَّا تکالگ بولسا اونده شریعت گزدن تووارک داشی (۳۶) - اوتوز آلتی گز بولملی قطری

ده اون بېر (۱۱) گز و ینه بر گزینګ باش دن بېری بولیار اَمّا عادتداکی متردان تووارک داشی اون سَكزُ (۱۸) متر بولملی قطرالدائرة ده باش (۵) متر و آلمش (۶۰) ساتی متر بولیار . پَسَلاری (آب انبار) نجیس دوشماگی بیلن نجیس بولماجق بولسا خالص ایچی اینی ایکی متر بولسا بویبی اون ایکی متر یاریم بولملی . یا اینی ایکی متر یاریم بولسا بویبی اُون متر بولملی یا هر حیلی شکل ده بولسون، هامربع بولسون ها مستطیل بولسون خالص مساحتی نینگ مجموعی یگریم باش متر مربع بولملی . اوزنینګ اندازه سی شو حیلی بولغان آب انبارغا حوض کبیر دیارلار . اَمّا پَرَسُوا وزی نینگ اینی بولمانی فقط اوزین بویبی بار بولسا همه سینی اویشرانګده اُون ایچنده اُون بولجاق بولسا سوده کان نینگ حکمینده دور یعنی اون ایچنده اونینگ حکمینده دور اصَحّ قول غا گوراگویا شونینگ یالی اوزنینګ ایچندا حوض کبیر - نینگ سوی بولغان غویبی ده نجیس بولماز . حوض کبیرنینګ سوی آلتی مینگ آلتی یوز (۶۶۲۴) یگریم دورت گورانکه دور . بواندازه نی دولدورجاق چوقر تقریباً اینی و بویبی و چونگیلیگی شریعت گزدن ایکی (۲) گز و ینه اون سکز (۱۸) بارماق یاریم بولملی یاده عادتداکی متردن بر متر و اوتوزسکیز سانتیمتر بولملی اون ایچندا اون بولغان پاک سوغا نجاست قاشسا اوندان سونگراشول سو اون ایچنده اوندان آزاجیق جایه اویشساده شول سو پاکدور . اَمّا داراجیق مکانده حوض کبیرینگ سوویندان آزسوغا نجاست دوشسا اوندان سونگرا شول مکان گینگالیپ حوض کبیر - نینگ اندازه سینا بارساده شول سونجیس دور .

غوی لار حکمی

غویبی ها ارکیان بولسون ، ها ارکیان بولسون ایچنداکی سو حوض کبیرینگ سووی یالی کان بولسا نجاست غاچان بیلن نجیس بولماز . اگر حوض کبیرینگ سوویندان آزبولسا نجاست غاچان وقتی نجیس بولار . نجیس بولان غوی لارینگ اوچ حیلی حکمی باردور. اولقسی اگر ممکن بولسا غوینگ سونینگ همه سینی چکملی . اگر چشمه لی بتراکیان غویبی بولیب همه سونی چکمک ممکن بولسا سووینگ چناک نی بیلان آدم دن ایکی آدم غاچناک اوردیریپ شولارینگ آیدان مقدارنی چکملی . ایکنجسی غویدان آلمش بدره چکملی اوچنجیسی اوتوزبدره چکملی . شو اوچ صورت ده اوینچاک نجاستی

چيقارماق شرط دور نجاستی چيقارمانی پاڪلامك ممكن دال دور. اگر غویی غابرسرچه دوشسا اونی چيقارماقدان عاجز بولسالار شول غویی نجیس بولیب دورار . تاشول سرچه قرا پالچیق بولیب آیلائیاچه . یوقارداکلی اندازه برلان مقداری لاری چکیلانندان سونگرا شول غوینگ اوزی و بدره سی و طنافی و چرخى و چکیان آدمینگ الی همه سی پاک بولار .

غوی نینگ همه سونی چکملی اتیان ذاتلار

- ۱- قان یا عرق نینگ دامجه سی دوشسا گرچه برجه قطره ده بولسا یا سیدک نینگ دامجه سی دوشسا گرچه اتی ایلیان حیوا نینگ بولسادا.
- ۲- آدم آرقدی یا طاوغینگ یا اوردینگ یا غازینگ بوقی غاچسا غوری بولسون ، ها اول بولسون ها کان بولسون ها آبولسون .
- ۳- آقغوجی قانی بولان جانلی اولیب چیشسه یا چاشسا اولاقان جانلی بولسون ، ها کچیجک جانلی بولسون ، ها غویی ده اولسون ها داشیندا اولیب سونگراغاچسون .
- ۴- آدم یا قوین یا ایت اولساگرچه چیشیب چاشمسادا اولاقان بولسون ، ها کیچی بولسون .
- ۵- سیچانینگ غورغی یا میته دن بربولک ات غاچسا .
- ۶- دونگغوز غاچسا گرچه دیری چقیب آغزی سوغا دگمساده .
- ۷- سارقدی نجیس بولغان حیوان غویه غا چیب آغزی سوغا دگسا مثل ایت یولبارس غابلانگ. مُوجَكُ سِرْطَلان . تیلکی . فیل . بارس . گوینگ .
- ۸- شو سارقدی نجیس بولان حیوان لارینگ دری دوشسا .
- ۹- آدمینگ هامیندن یا اتدن درناق مقدارلی غاچسا .
- ۱۰- کان غوملاق یا چور یا درس غاچسا کانلیگ اندازه سی شوجره دورگوزلان آدم بترکان گورسایا هرسافاربدره بوش چیقماسا کان بولدوفی دور .
- ۱۱- ایکی فشیک اولسا یا ده آلتی سیچان اولسا
- ۱۲- اگر سیچان یارالی بولیب غوی غا غاچسا یاده اندامی نجاسته بولاشیب غاچسا یا فشیک دن غاچیب غویی غا اوقلاسه .

- ۱۳- اگر فشیک ایت دن غاچیب غویی غا اوقلاسه یا قوین مُوجک دن غاچیب غویی غا اوقلاسا گرچه دیری چیقسه لاردا چونکی بولارغور قینجینه سیاندر لار.
- ۱۴- سسلامدیک دوشیدغا چسا گرچه یولاندن سونگرا ده بولسا شو صورت لارده غوی نینگ همه سونی چکملی دور.

غوی دن آلتیش بدره چکملی اتیان ذات لار

- ۱- طاویق یا فشیک یا کبتریا فاخته یا برفشیک بیلن بر سیچان اولسا .
- ۲- اوچ سیچان یا دورت سیچان یا باش سیچان اولسا .
- ۳- طاویق دن اولاقان غویندن کیچی حیوان اولسا مثل غاز و بوقلمون و چای و غاجر
وووو...

غوی دن اوتوز بدره چکملی اتیان ذات لار

۱. سرچه اولسا هر نوعی بولسون .
۲. پاشلاق اولسا .
۳. سیچان اولسا .
۴. سیچاندن اولاقان طاویق دن کیچی حیوان اولسا مثل گیردان و یالمان وووو....

غوی نی نجس اتمیان ذات لار

- ۱- میت بولان انسان گرچه یولمازیندان اوینچاک غاچساده .
- ۲- درناق غاچسا .
- ۳- طاویق نینگ ایچندن تازه یومرتغاچسا .
- ۴- اناسی نینگ ایچندان تازه چیقان قوزی یا آولاق غاچسا گرچه اندام نینگ رطوبتی بولساده .
- ۵- غومالاق یا درس یا چورغاچسا بترکان بولماسا .

- ۶- سرچه نینگ یا کبترینگ بوقی غاچسا گرچه کاندہ بولسا .
- ۷- قان سیز حیوان اولسا مثل بالیق غورباقا اشاک آنغردی .
- ۸- سوایتی یا سودونگغوزی اولسا .
- ۹- چین یا سنگگک یا آری یا ایچیان یا تومیسغان یا چگرتگه یا بیت یا بوره اولسا .
- ۱۰- آدم یا اتی ایلییان حیوان غاچیب دیری چیقسا اندام لرینده نجاست بولمسا .
- ۱۱- تویکرک و مانکفا غاچسا .
- ۱۲- ساسلان دوشیدئیولاندان سونگراغاچسا .
- ۱۳- دیری آدم غاچساها مسلمان بولسون ،ها کافر بولسون ، ها جنب بولسون هاحیضلی ونفاسلی بولیب قانی کسیلان بولسون .

غوی نینگ نجس بولیان وقتی

غویی میتہ نینگ دوشن وقتندا نجیس بولار اگر دوشن وقتی بلی بولسا . اگر هاچان دوشانی بلی بولمسا میتہ گه نظراملی اگر میتہ چیشما دیک بولسا بیرگیجه گوندیزدن باری نجیس بولیار . اگر چیشان بولسا اوچ گیجه گوندیزدن باری نجیس بولیار . امام اعظم غاگوراشوا وچ گونلیکده شول غویی نینگ سووی نامه ذاتغا دگن بولسا یوملی و شول غوینگ سوویندان غسل ادیب یا طهارت آلیب اوقان نمازلارنینگ قضا - سینی آلمی . اما امامین غاگورا شول میتہ تا فیلانندن بیلاک نجیس بولیار . ها چیشسین مها چیشما سین پس تا فیلما زیندان اوینچاکی دگن ذات لرنی یوماق گراک دال و شونینگ سووی بیلن غسل ادیب یا طهارت قلیب اوقان نما زلارنی قضاء اتمک گراک دال .

سارقیدلار

سارقیددیانی هریرجانلی نینگ اییب یا ایچیب بولاندان سونگرا جام ده یا حوض ده غویان طعامی یا سوی دور . سارقید دورت توپسلی بولیار .

- ۱- پاک ۲- نجیس ۳- مکروه ۴- مشکوک

سارقیدی پاک بولان جانلی لار

- ۱- آدم اوّلی یا کچی . ارکک یا خاتون مسلمان یا کافر . اینی پاک یانا پاک . حیضلی یا نفاسلی هیچ فرقی یوقدور .
- ۲- عرق ایچیب بولاندان سونگرا ائتک ساقلا نیب دوداقلارنی یلاب آغزی نینگ سولارنی اوچ کرات یوڈان آدم .
- ۳- اولاغ ها ارکک بولسون ، ها اورقاچی بولسون .
- ۴- اتی ایلیان جانلی ، هایرده گزیان دورت آیاقلی بولسون ، مثل قوین گچی سیغرد ویه ووو... هاهوادا اوچیان غوش بولسون ، مثل توراج کبتر . غیل غوریق ووو ...
- ۵- مخصوص یرده ساقلا نیب ایم سونی اویندان آیریلمانی نجاست چوقجیما غاگویا ریلما دیک طاویق لار .
- ۶- چونته نجاست دگریلمانی قفس ده ساقلا نیان یرتغوجی غوش لار مثل آلیغر . شاهین ووو...
۷- آقغوجی قانی بولما دیق حیوان مثل ایچیان و طومیسغان و چکرتگه ووو...

سارقیدی نجس بولان . جانلی لار

- ۱- عرق ایجاندن سونگرا دوداق نی یالامانی آغزی نینگ سونی یوتمانی با سیم سوايچان آدم .
- ۲- مورتی اوسگین عرق خورگرچه سونی باسیم ایچما ساده .
- ۳- یرتغوجی حیوان لارمثل دونگغوز . ایت . فیل . یولبارس . موجهک . غاپلانگ سیرطلان . مایمون (میمون) . تیلکی . شغال . گویک ووو...
- ۴- سیچان ایین بوینه دررو سوايچان فیشیک .

سارقیدی مکروه بولان جانلی لار

- ۱- فشیک .
- ۲- کوچه لارگه قاویلیب چونتی بیلن بوق دورجیب یوارن طاویق لار .
- ۳- یرتغوجی غوش لارمثل آلیغر . چای . آلاغات غارغا . شاهین ووو...

سارقیدی مشکوک بولان جانلی لار

۱- اشاک

۲- قاتیر.

۳- غولان. بولارینگ سارقیدی پاکلاگوجی بولما غینداشکه دوشیلدی اونینگ اوچین شوایکسی نینگ سارقیدیندان باشغا سوبولما سادسلاپ سارقید بیلن طهارت آلملی اوندان سونگراتیمم اتملی اونسونگ نمازاوقیملی.

باب الاستنجا

استنجا نینگ لغوی معناسی نجیس نینگ جاینی سوپریمک دور. شرعی معناسی قُبُل (انسانینگ اوی) یا دُبُر (انسانینگ سرتی) ده قالان نجاستی داش بیلن یاسوبیلن آیرماقدور. استنجا باش تویسلی بولیا راولقسی فرض. مثلا جنابتدن (اینی ناپاک بولماقدن) و حیض دان و نفاس دان غسل اتجک آدم اوینچاک دبرینداکی درهم مقداریندان کان بولان نجاست لارنی غسل ادانده اندامینا بولاشما زیالی یوماق فرض دور. ایکلاننجیسی واجب مثلاً مَخْرَج دان چقیب کنا رینه یایران نجاست ها آز بولسون ، هاکان بولسون . امام محمد رحمه الله تعالی گورایوماق واجب دور اما شیخین رحمه الله تعالی گوراکنا رینا پتیران نجاست درهم مقدارلی بولسا یوماق واجب بولیا درهمدان آز بولسا یوماق واجب بولمیار. - اوچنجیسی سنت مثلاً نجاست مخرج دان کناره تجاوز اتمسا اوندا یوماق سنت دور. دور دینجیسی مستحب مثلاً فقط پشا واتسا دبریندان باشقا نجاست گلمسا ذکرنی یوماق مستحب دور. باشینجیسی بدعت مثلاً ایچیندان فقط یل چیقسا باشغادات چیقمسا دبرنی یوماق بدعت ذمیمه دور.

استنجا اتما گینگ فورمه سی

دسلاپ استبراء اتملی یعنی آیاق یولنه اوتیریپ بولاندان سونگرا مخرج ده قالان بوق یا سیدیگنی چیقارملی. اونی چیقارما قدا آدم لارینگ طبیعت لاری مختلف دور بعضی لار ینگقی تورماق بیلن

بعضی لارینگقی یوریمک بیلن بعضی لارینگقی آرچینماق بیلن بعضی لارینگقی آیا قنی یره اورماق بیلن چیقیاندور. نجاست مخرج ده قالاندور دیب گمان اثیان آدم هر حیلی یول بیلن چیقارماغی لازم دور. شواستبرا-ارکک اوچین گراکدور. اما خاتون اوچین استبرا لازم دالدور. خاتون نجاست ادیب بولاندان سونگرا انتک زمان اوتورار اونسونگ یووینار مخرج ده نجاست قالما دیغنا یوراگی جایلاشاندان سونگرا ایکی الینی قوشاری بیلن اوچ کرات یوملی اونسونگ بارماق لار نینگ قارنی بیلن سرتینی یوملی روزه دار بولمسا یخشی ایگنیب غوریقی چوویرملی سرتنی آراستلاب بولاندان سونگرا آونی یوملی اونسونگ ایکی الینی یوملی شوآیدیا نیمز امام اعظم رحمه الله تعالی غاگورا اما امامین رحمهما الله تعالی غاگورا اوینچاک - آونی یوملی اوندن سونگرا سرتینی یوملی. حضرت امام اعظم رحمه الله تعالی نینگ قولنا فتوی بریلدی.

استنجانینگ ادب لاری

- ۱- مستراحه گیرما کا (اللَّهُمَّ اِنِّي اَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ) دیب آید مایق = ترجمه: ای بار خدایا بتحقیق من سانگا پناه گنریا رین ارکک و اورقاجی شیطان لارینگ شریندان.
  - ۲- مستراحه گیراندا اوینچاک سول آیا غنی سالماق .
  - ۳- مستراح دان چیقاندا اوینچاک ساغ آیا غنی چیقارق
  - ۴- مستراح دان چیقاندا (الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي اَذْهَبَ عَنِّي الَّذِي وَعَافَانِي) دیب آیتماق (ترجمه) حمد و ثناء منینگ ایچمدان اذا بریان ها فانی گیتدیریب و منی ساغالدان خدای اوچین دور.
  - ۵- مستراح سیزیرده نجاست اتملی بولاندا ایچیندان چیقان زا دینگ سسی اشدیلیمان وایسی گلیمان یره چنلی داش گیتماک .
  - ۶- یومشاق توفراغنینگ اوستنایا ده قاتی یر بولسا چاقی بیلن دیرمالاب غازیب اوستنا پشواتمک .
  - ۷- آیاق یولنا اوتوریب بولاندن سونگرا استبرا اتمک.
- سوپرینما کدا اوچ داش یا اوچ ترسک بیلن سوپرینمک. دسلایقی ترساگی اویندان ایزه غارشی سورتملی . ایکلانجی ترساگی ایزدن اوه غارشی سورتملی . اوچیلانجی ترساگی اویندان ایزه غارشی سورتملی . شوآیدا نیمز هر وقت خایا غاوشاب ساللانیان بولسا . اما خایا ساللانمانی مورشیب دوران وقتی بولسا اوندا دسلایقی بیلن سرتدان اوه غارشی سورتملی . اینکینجی بیلن اودن سرته غارشی سورتملی .

اوپینجی بیلن ینه سرتدان اوه غارشی سورتملی . اّمّا خاتون همیشه ها غیش بولسون ، هاتموس بولسون
اوّلقی ترساگی ایزینه ایکینجی نی اوینا اوپینجینی ایزینه سورتیب آراستا لانملی .

۹- نجاست جاینی سوییلن یواندا بیرایکی یا اوچ بارماق لارنینگ غارنی بیلن سورتیب آوقه لاماق
دسلاپده اورتا بارماغینی بیله کی لاردن یوقار راق قالدیرار بیرآز یواندان سونگراگل بیکه نینگ یا
نینداکی بارماغنی قالدیرا را وندن قوشاراگر احتیاج بولسا . اّمّا خاتون دسلاپدان بارماق لارنی بیر
بیرلارنا یا بشریت یوار.

۱۰- روزه توتماذیق آدم غوریق نی یخشی چوویرماک.

۱۱- بارماق لاریندان غوریغیندان پورسی ایسی آیریلیا نچایوماق .

۱۲- اوتورما غایا قینلاشاندا چرما نمک.

۱۳- ایکی آیاق نینگ آراسینی آچیغراق توتیب سول آیاغینا یل اتمک .

۱۴- ساغ ال بیلن کوندیک آقدیریب سُول ال بیلان یوماق.

۱۵- آراستا پارچه بیلن فرجینی(سرتنی یا اونی)سوپریمک.

۱۶- آیاق یولنا غیسدانما قاتورماق.

۱۷- یواندا سُوی یواشلیق بیلن اورماق.

استجاده دوغری بولان ایش لار

۱- دریاده ناوینگ ایچنده سوغا سیب سیچماق.

۲- حرام یا مکروه ایش لارا وچین اویشیلیان کولگه ده نجاست اتمک.

۳- منطق یا زیلان کاغذ بیلن سوپرینمک.

۴- آسغیراندا یوراگی بیلن حمد آیتماق.

۵- سُول اَلی عذرلی آدم ساغ ال بیلن استنجا اتمک.

استنجا ده دوغری دال ایش لار

۱- قبله با قماق یا آرقا برمک ها دوزده بولسون،ها مستراح ده بولسون.

۲- خاتوتن،اوغلان نینگ آیا غنی قبله غارشی توتماق.

۳- سونگک بیلن سوپرینمک

- ۴- درس بیلن چوربیلن سوپرینمک.
- ۵- ساغ الی بیلن سوپرینمک.
- ۶- غوری آدم آرقیدی بیلن سوپرینماک.
- ۷- اوزال نجاست سویرلان داش یا ترسک بیلن سوپرینمک.
- ۸- آرفا یا بوغدای یا شولار یا لی حرمتلی ذات بیلن سوپرینمک.
- ۹- جا جک وکومیر بیلن سوپرینمک.
- ۱۰- یوفک بیلن و هر قیمتلی ذات بیلن سوپرینمک.
- ۱۱- نحو و صرف یالی احتراملی علم یا زیلان کاغذ بیلن سوپرینمک.
- ۱۲- خط یا زماغا صلاحیتلی آق کاغذ بیلن سوپرینمک.
- ۱۳- آیا وگونا ویله با قیب اوتورماق.
- ۱۴- آدم لارگورجک یریند اعورتینی آچماق.
- ۱۵- مستراح نینگ ایچندا دعا اتمک و قران اوقیماق.
- ۱۶- سوغا سیب سیچماق ها آقار سو بولسون، ها یاتا سو بولسون.
- ۱۷- آقیب با ریان آراستا یابینگ اوستیندان مستراح غورماق یا شول یاب غا مستراح نینگ نجاستینی آقدیرماق. اما تمام مستراح و حمام لارینگ فاضل آبی اوچین غا زیلان یاب بولسا اونگا آقدیرا نینگ زیانی یوق.
- ۱۸- یا ب نینگ و غویی نینگ و حوض نینگ و چشمه نینگ کناریندا نجاست اتمک.
- ۱۹- میوه بریان آغا جینگ اتاگیندا نجاست اتمک ها ایلان میوه بولسون، ها ایسلغا لیان.
- ۲۰- زراعت نینگ ایچندا نجاست اتمک.
- ۲۱- اوزینینگ اتا گینده مشروع یول بیلن اویشلیان کولگه ده نجاست اتمک.
- ۲۲- مسجدینگ یا نیندا وعیدا و قولیان برده و قبرستا نلیقدا نجاست اتمک.
- ۲۳- حیوان لارینگ آرا سیندا آدم لارینگ یولیندا ایل نینگ اوسیان یرینده نجاست اتمک.
- ۲۴- یرنینگ دشیگینه ویلانینگ وسیچا نینگ و غارینچغا نینگ هینینه نجاست اتمک.
- ۲۵- چوکاک ده اوتیریپ بلندگه پشا و اتمک.

- ۲۶- بی عذر اورتوریب یا یائین یا تیب یا لباسیندان یا لانگا چلانیب پشا و اتمک.
- ۲۷- آیاق یولینه اوتوران وقتندا کیلامک.
- ۲۸- غسل ادیان یا وضو آلیان یریندا پشا و اتمک.
- ۲۹- دیک دوران یریندا چرمنمک.
- ۳۰- قزیل و کومیش بیلن و پول بیلن سوپرینمک.
- ۳۱- قزیل دان یا کومیش دن بولان غاب بیلن طهارت یا استنجا اتمک.
- ۳۲- آخرت ایشی اوچین فکراتمک مثل فقه و اوزگه علم شریف بولغای.
- ۳۳- سلام برانینگ سلامینی آلماق و موذن نینگ جوانی قایتارماق.
- ۳۴- اوز عورتنی گوزامک.
- ۳۵- ایچیندن چقیان نجاستی گوزلامک.
- ۳۶- سیدیک گه تویکیرمک.
- ۳۷- کان اوتورماق.
- ۳۸- بورون نینگ ما ننگقا سینی آیرماق.
- ۳۹- اوسگیرمک.
- ۴۰- توارک نی کان گوزلامک.
- ۴۱- اندامینی اوینا ماق.
- ۴۲- آسمانی گوزلامک.
- ۴۳- احتراملی آت یا زیلان ذات بیلن مستراح غا گیرمک.
- ۴۴- کلله یا لانگاچ یا طایخا بیلن مستراح غا گیرمک.
- ۴۵- یوما قده سووی قاتی اورماق.

باب الوضوء

وضو نینگ لغوی معناسی آراستالیق و آواد انلیق شرعی معناسی اندام دان مخصوص عضو لاری مخصوص پورمه بیلن پاکلامک.

وضو نینگ فرص لاری

- ۱- یوزینی یوماق. یوزینگ اندازه سی کلاگه ساچ گوگریان یرنینگ اینکی اتاگیندان تا انگا ک اتاگینه گلیا نچا و ایکی غولا غنینگده آراسی دور.
- ۲- ایکی الی ترسک لاری بیلن یوماق.
- ۳- ایکی آیاغی توفیق لاری بیلن یوماق.
- ۴- کلانینگ دورت دن بیرینه مسح اتمک مسح دیانی اُول الی انداما سورتمک دور.
- ۵- سقالینگ کُلّی سینه مسح اتمک دور. سَقَال دیب انگاک ویا نغاق اوزه چقیان غیل غا آیدارلار. اگر سَقَال یوقا بولسا اوندا یُوْیْب دوینه سُوْیْتَرْمَک فرض دور. یُوْمَاق دیانی سُوْ آقدیرماق باری باشی ایکی قطره دامالی.

وضو نینگ سنت لاری

- ۱- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ نی آیدیب شروع اتمک. اینک اوینچاک اعوذ بالله آیدیب اوندان سونگرا وضوغا شروع اتسا بتر قاوی دور. وضو نینگ اولینده بسم الله نی اونتسا تمام بولماقا یا دینه دوشیب بسم الله نی آیدسا سنتی بیتیمار. اما طعام ایمک و شونگا منگزاش ذات لارده فارع بولما زیندان اوینچاک یا دینه دوشیب آیدسا سنتی بیتیمار وضو نینگ اولینده بسم الله نی یا دیندن چیقا رسا تمام بولماقا یا دینه سالسا آیتماق قاوی دور.
- ۲- یکی ال نی ایکی قوشا رینه گلیا نچا اوج کرات یوماق.
- ۳- آغزینا مسواک اورماق. مسواک آجی آغاج دان بولملی، اراک. زیتون. توت یالی یوغینلیغی با رماق مقدارلی بولملی، بویی دا برغا ریش دن اوزین بولملی دال. توتملی فورمه سی با شام بارماق بیلن گل بیکه با رماق اتاگینده بولملی، بیلاکی بارماق لار اوستنده بولملی. پنجه لاب توتملی دال. مسواکی آغزچا یقاندا اورملی دسلا ب اوستکی دیشینگ ساغ طرفنا سونگ سول

طرفنا اوندان سونگر، اتاکی دیشنگ ساغ طرفنا سونگ سول طرفنا چکملی. اوندن سونگرا
 تیلینگ اوستنه چکملی مسواک سورتماکده اندازه یوق تاآغزی نینگ ایسی دیشی نینگ پوسی
 آیریلیانچا سورتتمک دوغری دور. اما غاویسی باری باشی اوچ کرات سورتماکدور. اما غاویسی
 باری باشی اوچ کرات سورتماکدور. هر سا فاردہ تازه سوییلن یوویب. مسواک اورما قدا ارکک
 بیلن خاتون برابر دور. لیکن خاتون لارینگ ساقیچ چینامگی مسواکینگ یرینده اوتورار. اگر
 مسواک اورانده دیشی قاناسایا یوراگی بولاشیب غوسما غیندان غورقسا مسواکی ترک ادار.
 ۴- آغزی چایقاماق اوچ کرات هر سا فاردہ تازه سوییلن.

۵- بورنی چایقاماق اوچ کرات هر سافرده تازه سوییلن آغزی و بورنی چایقا ما قدا بتر
 اوتشدیرملی اگر روزه توتان آدم بولماسا. یعنی آغزا سود ولدیریب چایقاب بوقیر داغا
 التملی، بورنا سود ولد یریب چکیب قانگشیر اوغا التملی.

۶- ساقال آرالاماق. ساقال آرالاندا ال نینگ آرقا سینی بوقیر داغا غارشی ادیب بارما
 قلارنی ساقا لینگ اتا گیندن سوقیب اوستندان چایقا رار.

۷- ال بارماق لارنی آیاق بارماق لارنی آیاق بارماق لارنی آرالاماق. ال آیاق بارماق لارنی
 آرالاماق سنت بولیاننی بارماق لار آراسیناسو یتوشسادور، اگر بارماق لار آراسینا سویتوشماسا مثل
 بارماقلاری. یمیق آدم یالی اوندا آرالاماق حکمان واجب دور. بارماق آرالاماقدا غا ویسی ساغ
 الینگ ایچینی سول الینگ آرقاسیندا غویب وسول الینگ ایچینی ده ساغ الینگ آرقاسیندا غویب
 بارماقلاری بیریرنه گیدیرمک دور. اما آیاق بارماق لارنی آرالاماقدا دسلاب سول ال نی ساغ
 آیاق نینگ اتاگینده غویب شول ال نینگ گل بیکه سینی بارما قلاتاگیندن سوقیب آرالار. آیاق
 نینگ گل بیکه سیندان باشلارتا باشام بارماق غاباریانچا. اوندان سونگرا شول سول ال نی سول
 آیاق نینگ اتاگیندا غویب سول گل بیکه سینی بارماق لاراتاگیندن سوقیب آرالار. شو آیاق نینگ
 باشام بارماغیندان باشلارتا گل بیکه سینه باریانچا.

۸- یویلیان اندام لاری اوچ کرات یوماق.

۹- کلانینگ کلئیسینه مسح اتمک برکرات کلاگه مسح اتماگینگ فورمه سی دسلاب ایکی ال
 نی اولاملی اوندن سونگره ایکی ال نینگ آیاسینی و بارماق لارنی کلاسی نینگ مانگلاپنده

غویب کلائینگ همہ یرنی غاباب ینگسه سینہ باریانچا سورتملی اوندان سونگرا ایکی بارماغی
بیلن غولاغینا مسح اتملی.

۱۰- ایکی غولاغہ مسح اتمک گلاگہ مسح اتمک اوچون اول ادیلان ال بیلن.

۱۱- نیئت اتمک.

۱۲- فرض لارآر اسیندا ترتیب برمک.

۱۳- وضو اعضاء لارنی ایزبہ ایزووماق یعنی اولقی بدن غوریماقا ایکیلانجی بدن یوماق. - وضو ترتیبی

شوحیلی دسلاب ایکی ال نی ایکی غوشا رینہ گلیانچا یومالی، اوندان سونگرا آغزینی چایقا ملی،

اونسونگ بورون نی چایقاملی، اوندان سونگرا یوزینی یومالی، اوندان سونگرا ایکی ال نی ایکی ترساگی

بیلن یومالی، اوندان سونگرا کلاسینه و ایکی غولاغینا مسح اتملی، اوندان سونگرا ایکی آیاغنی یومالی.

وضونینگ مستحب لاری

۱- ایکی ال لارنی و ایکی آیاق لارنی یوماقدا ساغدان باشلاماق . ساغ دن باشلاماق فقط

وضوخاص بولغان مستحب دال دوربلکہ ہربرساغ سولی بولغان ذات لارده ساغدان باشلاماق

مستحب دور مثلاً لباس گیمکده . کویش گیمکده . مسجد گہ گیرمکده . مسواک اورماقدا . سورمه

چالماقدا . دیرناق آلماقد مورت غیرقما قدا وساج یاغلاماقدا . غولتیق یولما قدا . کلاسیر ماقدا .

حاجت خانہ دان چیقما قدا . ایب ایچماکدا وتیمم دا - ایکی ال گہ مسح اتما کدا سقال درا ماقدا

و باشغہ شولار یالی ذات لاردا مستحب دور اما ایکی یانگاغی یوماق داوایکی غولاق غامسح

اتمکدایا ایکی جیرموغا مسح اتمکدا ساغدان باشلاملی دال بلکہ ایکسینی ده بردان انجام برمالی

اگر ممکن بولسا اما ممکن بولسا سا مثلاً برالی یوق بولسا یاده برالینده علت بولسا اوندا دسلاب

ساغدان باشلامالی سونگرا سولہ گچملی .

۲- ایکی ال لارنینگ آرقاسی بیلن بوینیته مسح اتمک اما آقیمنا مسح اتمک بدعت دور .

وضونینگ ادب لاری

- ۱- قبله باقماق.
- ۲- دسلاقی یواندا بدن لارنی سیفَلَمَاقُ.
- ۳- ایکی غولاغا مسح اداندا اولُ گل بیکه سینی غولاغینگ دشیگنه سوقیب آیلاماق.
- ۴- عذرسیز آدم اوچین وقت گلما گا وضو آلماق.
- ۵- اتاگینه سوباریان یوزیگنی غوزغا ماقو. اما دوپینه سُویتوشما جک بولسا یوزیگی چیقارماق فرض دور.
- ۶- عذر سیز غیریدان کمک استماسیزلیک.
- ۷- آدم لارگفی بیلن کیلما سیزلیک.
- ۸- بیک راک یرده اوتورماق.
- ۹- یوراگینگ نیتنی بیلن تیلینگ نیتنی بیرگدیرمک.
- ۱۰- هر بدنینگ یوانگده بسم الله آیتماق.
- ۱۱- هر بدنینگ یوانگده اوقولیان دعاؤ لاری اوقیماق.
- ۱۲- وضودان سونگرا پیغمبر علیه السلام غه صلوات سلام آیتماق.
- ۱۳- اوندان سونگرا اوقولیان دعا لاری اوقیماق .
- ۱۴- اوندان سونگراغالان سودان یوقاری نوریب قبله با قیب برقطره ایچمک.
- ۱۵- وضو آلانگده کلانگنی یلانگا چلاماق.
- ۱۶- وضو نینگ باسم ایزیندان سقا لینگ داراماق.
- ۱۷- نجاست جایده وضو آلما زلیق.
- ۱۸- گونه غیزان سوبیلن طهارت آلمازلیق.
- ۱۹- یولان اعضاؤ لرنه ال نی سویکا مک.
- ۲۰- طهارت سودن اوستنا سیچرا تمازلیق.

وضوده اتملی دعاء لار

وضوده دعاء اتماگینگ ترتیبی شو حیلی دور. - دسلاب یوراگینگ بیلن قصد اتملی ، طهارت آلماغا و تیلنگا گتربیده آیتملی نیت قیلدیم طهارت آلماغنی خدای اوچین اوندان سونگرا بسم الله الرحمن الرحیم

ديب ايكي الينگ نى يوانگدا آيتملى (بِسْمِ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ) ترجمه: من طهارت
 الارين الله نينگ آدى بيلن جميع حمد ثنا الله نينگقى دور. گناه دن چكىلما گه حال يوقدور. عبادت
 اتماگه ياغداى يوق دور. مگرالله تعالى نينگ اوزى كومک برماسا. اوندان سونگرا آغزىنى چايقا ندا
 آيتملى (اللَّهُمَّ اعْنِيْ عَلَى تَلَاوَةِ الْقُرْآنِ وَ عَلَى ذِكْرِكَ وَ شُكْرِكَ وَ حُسْنَ عِبَادَتِكَ) ترجمه : اى بارخدایا
 سن مانگا کمک بر قرآن اوقیما غاواوز - ذکرینگی اتما گه و اوزشکرینگی اتماگا و اوزغوللغینگ قاوی
 اتماگا. اوندان سونگرا بورىنى چايقاندا آيتملى .(اللَّهُمَّ ارْحِنِيْ رَائِحَةَ الْجَنَّةِ) ترجمه اى بارخدا ياسن
 مانگا جنت نينگ ايسنى ايسغات. اوندان سونگرا يوزىنى يواندا آيتملى (اللَّهُمَّ بَيِّضْ وَجْهِيْ يَوْمَ تَبْيَضُّ
 وَجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وَجُوهٌ) ترجمه : اى بارخدایا سن منينگ يوزىمنى آق ات مؤمن لارينگ يوزلارى آغاريب
 کافرلارينگ يوزلارى غارالان گونيندا اوندان سونگرا ساغ غولنى يواندا آيتملى (اللَّهُمَّ اعْظِمِيْ كِتَابِيْ
 بِيَمِينِيْ وَ حَاسِبِيْ حِسَاباً يَسِيْرًا ") - ترجمه: اى بارخدایا سن مانگا کتابى برساغ طرفىمدان و سن منى
 حساباچک آسان بولغان حسابه اوندان سونگراسول غولنى يواندا - آيتملى (اللَّهُمَّ لَّا تَعْظِمِيْ كِتَابِيْ بِشِمَالِيْ
 وَ لَأَمِنْ وَرَاءِ ظَهْرِيْ وَ لَّا تُحَاسِبْنِيْ حِسَاباً عَسِيْرًا) ترجمه : اى بارخدایا سن مانگا کتابى سول طرفىمدان
 برمه و آرقاطرافىمدا ندا برمه و سن منى حسابا چکمه غين بولغان حسابا . اوندان سونگرا کلاسىنه و
 غولاغينا مسح اداندا - آيتملى (اللَّهُمَّ اجْعَلْنِيْ مِنَ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ) ترجمه : اى
 بارخدایا سن منى هرگپ لارى اشيديب قاويسى نينگ ايزينه دوشيان آدم لاردان آيلاندور. اوندان
 سونگرا بوينينه مسح اداندا آيتملى (اللَّهُمَّ اعْتِقْ رَقَبَتِيْ مِنَ النَّارِ) ترجمه : اى بارخدایا سن منينگ بوينى
 آزادات اوت دان اوندان سونگرا ساغ آياقنى يواندا آيتملى (اللَّهُمَّ ثَبَّتْ قَدَمِيْ عَلَى الصِّرَاطِ يَوْمَ تَزُولُ فِيْهِ
 الْأَقْدَامُ) ترجمه: اى خداىا سن منينگ آيا قىمى صراط كوفرى سينده ثابت ساقلا . گناهكار لارينگ
 آياغى طايان گونينده اوندان سونگراسول آيا قنى يوان وقتنده آيتملى (اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَعْيِيْ مَشْكُورًا وَ ذَنْبِيْ
 مَغْفُورًا وَ عَمَلِيْ مَقْبُولًا مَبْرُورًا وَ تِجَارَةً لَّنْ تَبُورَ بِغَضْلِكَ يَا عَزِيْزُ يَا غَفُورُ) ترجمه : اى بارخدایا سن منينگ
 چکن زحمتى سويلگان و گناهمنى اورتيلگان . وَعَلِمَ نِيْ قَبُولِ اَدِيْلِگان و خالانغان و كساد بولمىان
 تجارت آيلاندور اوزفضلينگ بيلن اى زورلى خداى اى گچريملى الله . اوندان سونگرا يوقارى توريب
 قبله باقيب ايكي ال نى آسمانه سريب آيدار (اللَّهُمَّ صَلِّ وَ سَلِّمْ عَلَى النَّبِيِّ الْكَرِيْمِ أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ وَحْدَهُ
 لاَ شَرِيْكَ لَهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُوْلُهُ اللَّهُمَّ اجْعَلْنِيْ مِنَ التَّوَابِيْنَ وَ اجْعَلْنِيْ مِنَ الْمُتَطَهَّرِيْنَ) ترجمه :

ای بارخدایا سن رحمت ات و سلامتلیق برکریم بولغان معبود یوقدور . مگر تنها بولان حالندا او نینگ شریگی ده بولمغان حالندا فقط برالله تعالی باردور وینه من گوالیگ بریارین حضرت محمد علیه السلام الله تعالی نینگ بنده سی دور وایچیسی دور ای بارخدایا سن منی توبه اتگوجی لاردن آیلا ندور و سن منی گناه دن آراستا لابقونجی لاردن آیلا ندور.

وضونیک مکروه لاری

- ۱- گچن سُنْتْ لاردن هر بیرنی ترک اتمک مکروه تحریمی دور.
  - ۲- گچن مستحب لاردن هر بیرنی ترک اتمک مکروه تنزیهی دور.
  - ۳- سووی یوزه غاتی اورماق مکروه تنزیهی دور.
  - ۴- سول ال بیلن آغیزوبورین چایقماق.
  - ۵- ساغ ال بیلن مانگقا آیرماق.
  - ۶- کلاگه اوچ کرات مسح اتمک.
  - ۷- ایکی غولاغینا تازه سو بیلن مسح اتمک.
  - ۸- طهارت قیلماق اوچین بلی برغابی بللامک شوندان باشغاغا بدا طهارت قیلمانی.
  - ۹- یوزینی اوچ دان کان یوماق مثلاً دورت یا باش اگر شول یوماغی اوزینه لازم دور.
- حساب اتسا مکروه تحریمی بولیار اما غیزغین هواداسا ویماق یابتر آراستا لانماق سببلی یوسا اوندا مکروه تنزیهی بولیار.
- ۱۰- اسراف یعنی حددن آشاکان دو کمک مکروه تنزیهی دور. اگر سو اوزینگی بولسایا مباح سو بولسا اما سووقف بولسا مثل مسجد و مدرسه لارینکی یالی اوندا حددن آشاکان دوکمک حرام دور.
  - ۱۱- غیسماق یعنی بتر آزدو کمک حتی اعضا لاردن دامیانی گورینمز یالی.
  - ۱۲- قاقیلغی یاما ننگقانی سوغا تاشلاماق.
  - ۱۳- یومالی ساندا سنت مقدار دن آرتدورماق.
  - ۱۴- سووی اوفلامک.
  - ۱۵- آغیزی بتر غاتی یوماق حتی دوداغیندا غالان غوری یره سویتوشما زیالی ادیب.
  - ۱۶- آدم لارینگ گفی بیلن گیلامک.

۱۷- عذر سیزگیری دن کومک اسلامک.

۱۸- مسجده طهارت قیلماق.

۱۹- خاتون ده آرتان سوبیلن طهارت آلماق .

۲۰- نجاستلی جای داوضو آلماق، مثل مستراح ده یا پشا وادان جایندا وووو...

۲۱- وضو آلان آدم شول مکاندن اویتگمانکاینه وضو الماق.

۲۲- وضو آلان آدم وضو سیزدوغری بولمیان عبادتی ادا اتماکاینه وضو آلماق اما شول سووقف

سودان بولاسا اوندا ایکلانجی وضو حرام بولیار.

فرض بولان وضولار

۱- طهارت سیزعاقل و بالغ آدمنینگ نماز اوقیماق اوچین وضو آلماق قلیغی شول نمازها

فرض بولسون ، ها واجب بولسون ، ها سنت بولسون ، هانفل بولسون.

۲- جنازه نماز اوچین وضو آلماق.

۳- سجده تلاوت اوچین وضو آلماق.

واجب بولان وضولار

۱- کعبه شریفه گه طواف اتمک اوچین وضو آلماق .

۲- قران توتماق اوچین وضو آلماق گرچه درهم گه یا دیوارگه یازیلان بولساده قران یازیلان

کاغذنینگ خط سیزآق یرینه ال دگرمکده دوغری دال گرچه فارسی لغت بیلن یا زیلان بولساده.

سنت بولان وضودار

۱- اوقلاماق اوچین وضو آلماق.

۲- حج غا احرام باغلاماق اوچین وضو آلماق.

مستحب بولان وضولار

۱- همیشه طهارتلی گزجک بولیب وضو آلماق.

- ۲- اوزال وضولی بولیب دوران حالنده وضو آلماق بشرطیکه مجلس اویتنگا سا اماایکی وضو نینگ آراسینا فاصله دوشمسا اوندا اسراف اتمک بولار اول دوغری دال. شوتکرارینگ مستحب لیغی فقط وضوغا خاص دور. اما غسل اتمک و تیمم اوستنا تیمم اتمک قاتی عبث دور.
- ۳- اوقی دان توران وقتی اوچین وضو آلماق .
- ۴- اولینی یواندا یا گوتا رانده وضو آلماق .
- ۵- هربرنما زینگ وقتی اوچین وضو آلماق گرچه اوزال وضوی بارلسادا.
- ۶- جنابت دن غسل اتما زیندان اوزال وضو آلماق.
- ۷- جنب (اینی نا پاک) آدم ایجک یا ایچجک یا غایتالاب جماع اتجک بولاندا وضو آلماق .
- ۸- قهری گلن وقتندا وضو آلماق .
- ۹- اذان چکماک اوچین و قامت آیتماق اوچین وضو آلماق.
- ۱۰- خطبه اوقیماق اوچین وضو آلماق گرچه نکاح نینگ خطبه سی بولسادا.
- ۱۱- قرآن اوقیماق اوچین وضو آلماق .
- ۱۲- پیغمبر علیه الصلوه و السلام نینگ قبرنی زیارت اتمک اوچین وضو آلماق.
- ۱۳- صفا و مروه سعی اتمگ اوچین وضو آلماق.
- ۱۴- عرفا ده دورماق اوچین وضو آلماق.
- ۱۵- حدیث شریف نی درس آلماق اوچین وضو آلماق.
- ۱۶- علم شرعی نی روایت اتمگ اوچین وضو آلماق.
- ۱۷- شرعی کتاب لاری توتماق اوچین وضو آلماق.
- ۱۸- هر بر ذکر اوچین وضو آلماق.
- ۱۹- غیبت ادندن سونگرا وضو آلماق.
- ۲۰- یلان سوزلاندان سونگرا وضو آلماق.
- ۲۱- آوادان خاتونه نظر ادا ندان سونگرا وضو آلماق.
- ۲۲- هر بر گناه نی ادندن سونگرا وضو آلماق.

- ۲۳ - قاتی گولاندان سونگرا وضو آماق.
- ۲۴ - تلکه شعرلاندان سونگرا وضو آماق.
- ۲۵ - دویه نینگ اتنی ایاندان سونگرا وضو آماق.
- ۲۶ - اوجیدنال دگرانان سونگرا وضو آماق.
- ۲۷ - خاتونینگ اندامیندان یلانگاج یرینه اوز اندامی نینگ یلانگاج یرنی دگر اندان سونگرا وضو آماق.

وضونی بوزیان ذات لار

۱- انسانینگ ایکی یول نینگ بیریندان بر زادینگ چیقماغی یعنی سیدیگ گلیان وتزاک چیقیان دشیک لاریندان ها آزاجیق چیقسون ، ها کان چیقسون ، هاکان چیقسون ها عادت ده چیقان ذات بولسون ، مثل سیدک و تزک و منی و وو.... ها عادت دا چیقیمان ذات بولسون ، مثل غورچین و داش وووو....

۲- قان چیقمارمانی غوزلاماق بوھیلی غوراق غوزلان خاتون نفاسلی بولماز.

۳- ایکی یولینگ غیریندان نجیس چیقیب آقماغی مثل قان وارینگ وووو... آقما قلغینگ اندازه سی قان یارانینگ آغزینا چیقیب توا رکلارنه یایراما قلیغی دور.

۴- بورنیدان غویلان دوانینگ آغزیندان گلمگی آغزینی دولدیریب.

۵- دبر (سرت) دان غویلان یاغ ینه غایدیب سرت دان گلمگی .

۶- هراتاکدن گیر گوجی ذات غایدیب گلمگی گرچه شول گیریان زادینگ براوجی الینده بولیب کامل گیر مسه ده.

۷- غوریغی چیقمان آدم غوریغنی الی بیلن یایرتق پارچه بیلن غایتا لاب ایزینه سالماغی .

۸- غسل ادانده غولاغا گیران سونینگ اگلانیب ارینگ بولیب چیقماغی .

۹- آغریان غولاقدان ارینگ یاقانلی سونینگ گلملی .

۱۰- قان نینگ تویکرگه اوسام یادنک بولماغی یعنی تویکریک غیزارماغی.

۱۱- سیقلان غابرچاقدن قانینگ چیقماغی گرچه سیقما سانک چیقما جاقدن بولسا.

۱۲- اولاقان گانه یا سولیک انسانینگ اندامیندن سوریب دولماغی .

- ۱۳- آغزینی دولدیریب طعام یا سویا دونک قان یا آجی (زر زاو) غوسماغی . آغیزدولماغینک اندازه سی شول گلیان غوسیقنی آنکسادیق بیلن ساقلاب بولماسیزلیق دور .
- ۱۴- بریوراک بولاشماق بیلن بُولکُ بُولکُ غوسما قلیغی اگر همّه سینی اویشرلانده آغزی دولدیرجاق بولسا .
- ۱۵- غُورِقْنیْ یِرْدَانُ گوتاریب اوقلاماق یعنی یوزین یا تماق یا آرقان یاتماق یا یانین یاتماق .
- ۱۶- اوتوران حالنده اوقلاغوجی نینگ اویانمازیندان اول غوریغی یردان غالماغی .
- ۱۷- اتاگه اینب گلیان یلانگاج دَبَه (دورت ایاقلی) مال نینگ اوستینده اوقلاماقلغی .
- ۱۸- یانین یا تیب آغیرراق ایمرگمک یعنی یانیندا گورینگ لارینگ کوپ سیندان بی خبر بولماق .
- ۱۹- بی هوش بولماق .
- ۲۰- دالی بولماق .
- ۲۱- مَس بولماق .
- ۲۲- بالغ بولن آدمی نینگ اویا وقتندار کوعلی سجده لی نمازده قهقهه گولماکلیگی یعنی اوزی و یانینداکی اشیداریالی گولماکلیک ، ها قصداً گولسون ، ها یالنگشیب گولسون . ها عذرسبابلی ایماء بیلن اوقیان بولسون ، ها نفل نمازی داّبه منیب اوقیان بولسون .
- ۲۳- فرج (خاتونینگ سیدیک گلیان یری) یا دبر (بزاک گلیان یر) بوریب دوران ذَکْر (اوجید) گه دگماکلیگی هرایکسی ده لباس دن یلانگاج بولیب یا ده بترِبُوقالباسی بولیب ایکی عضونینگ غیزغین نی بیریرنه یتوشمکدان منع اتمسا .
- ۲۴- ایکی ارکک آدم ذکرلارنی ایکی خاتون فرج لارنی ایکی اتون فرج لارنی بیریرلارینه سویکامکلیگی .
- ۲۵- ایکی غوریغنی ایکی اوکجاسی نینگ اوستندا غویب غارین نی ایکی اویلغنا یا بشریب گویا یوزین یاتیانیالی بولیب اوقلاماق .
- ۲۶- آری جماع اادندان سونگراغسل اَدَانُ خاتوندان آری نینگ منی سی چیقماغی .

فائده

هنیزشکه دوشمیان آدم وضونینگ بعضی سینده شکه دوشسا یعنی بعضی اعضا سینی یوانلیغنی یا یومانلیغنی آشکار بیلیمسا شول اعضا سینس یواراگر کان شکه دوشیان آثم بولسا اونده اول شک نینگ اوغرینا گیتمز یعنی اونگا اهمیت برمز شوآیدانمیز بولاندان سونگرا شکه دوشسا اونگا ابدباقماز . برآدم وضونی سیندارماغیندا شکه دوشسا اول آدم وضوسیز دورفکر بیلن عمل ادیب باشارماز . وضو آلیب دوران آدم غا وضونی تمام اتماکا طهارت نی بوزیان ذات لارینگ بیر ییتوشسا وضونی یانگادان غایتلاملی .

وضونی بوزمیان ذات لار

- ۱- پیغمبر لار علیهم الصلوٰة والسلام لارینگ اوقیسی
- ۲- آقمانی اوزجاینده گورنیب دوران قان .
- ۳- قان آقمانی اندام دان اتینگ آیریلماغی .
- ۴- یارادان و غولاقدان و بورون دان غورچیق چیقماغی .
- ۵- اوجیدنی و دبرنی و فرج نی و خاتونی یلانگاج توتماق .
- ۶- آغیزدولدیرمانی غوسماق .
- ۷- آغزی دولدیریب غاقیلیق غوسماق .
- ۸- اوتوران یرینده اوقلاغوجی نینگ غیشارمغی غوریغی یردان گوتریلما گه احتمالی بولیب .
- ۹- غوریغی یرده جایلاشیب بردات غا سویانگوجی نینگ اوقلامغی .
- ۱۰- دیک دُوریب یا آیه رینگ یا صندلی نینگ یا کجبانینگ ایچندا اوتوریب اوقلاماق .
- ۱۱- رکوع ده وسنت پورمه سینده ادیلان سجده ده اوقلاماق یعنی ایکی غارسینی گورکزیب غارین نی اویلیغیندان داش توتیب اوقلاسا . شوفورم نماز نینگ داشینده اوقلاسه بوزماز .
- ۱۲- آی باغداشین غوریب یا هلالی اوتورشینی ادیب ایکی غوریغی یره یا بیشریب اوقلاماق .
- ۱۳- یوقاری چیقیب باریان یا تکیزیرده یوریان یلانگاج دابه نینگ اوستنده اوقلاماق .

- ۱۴- پالانلی یا ائیرلی مال نینگ اوستنده اوقلاماق .
- ۱۵- یانین یاتیب ینگلجک ایمریگمگ یعنی یانیندا ادیلان گورینگ لاری اشتهمازلیک.
- ۱۶- نمازده اوقلان آدم نینگ قهقه گولماگی
- ۱۷- یلجارماق یعنی اوزی و یانیندکی اشاشیتمزالی گولمک .
- ۱۸- اوجیدننگ دشیگیندان غویلان ذات نینگ غایدیب ایزینا چیقماگی .
- ۱۹- غولاغیندان غویلان یاغینگ پینی سینده اگلانیب ینا غولاغیندان یا بورنیدان گلماگی .
- ۲۰- بورنیدان غویلان دوانینگ غولاغیندان چیقماگی .
- ۲۱- غسل ادانده غولاغینا گیران سونینگ اگلانیب سونگ بورنیدان چیقماگی
- ۲۲- آغریمیان غولاقدن ارینگ یاقانلی سونینگ گلماگی .
- ۲۳- قان نینگ تویکریک دان آزبولماگی یعنی تویکریک سارالماگی .
- ۲۴- بر ذات نی دیشلانده یا مسواک اورانده یا دیشنی سانچغیانده یا بارماغنی بورنیدان سوقاندا قانینگ اثرنی گورمگی تا شونینگ آقماقلغنی بیلیانچا .
- ۲۵- آسغیران آدمی نینگ بورنیدان عدس (مرجمک) یالی دونک قان نینگ چیقماگی .
- ۲۶- اندامینه تیکان یا ایگنه دورتانه قان یارانینگ آغزینا چیقیب یا یرامانی دورماگی .
- ۲۷- باباسیل لی آدم نینگ غوریغی چقیب ینه اوزی گیرماگی .
- ۲۸- کله سینی ایکی دیزی نینگ اوستنده غویب اوقلاماق .
- ۲۹- میتته نی یا دورت آیقلی حیوانی وطی اتمگ اگر منی سی گلسمه اما اوجیدنی یوماق لازم دور .

باب الغسل

غسل نینگ لغوی معناسی انسانینگ اندامیندان سو آقدیریپ بدن نی اوقلاماق دور . شرعی معناسی مخصوص فورما بیلن پاکلاگوجی سونی انسانینگ بدن نینگ کُلی سینده استعمال اتمکدور . غسل نینگ فورماسینی بیان تمکدن اوزال غسل نی واجب آیلاندوریان سبب لاری بیان اتمک یاراشیقلی دور .
غسل نی واجب اتکوجی سبب لار

- ۱- بالغ بولغان انسانینگ یاجن نینگ حشفه سی (اوجید کرتیگی) دیری انسانینگ ایکی یول نینگ بیرینه (قبل یا دبر) گه گیرماک لیکی ها منی نازل بولسون، ها بولماسون. ها شوایشی ادیان بولسون، ها اتدیریان بولسون. ها ذکری سالم بولسون، ها بیچیک لی بولسون. اگر اوجیدی کسیک لی آدم بولسا اونده حشفه نینگ مقداری یالی غاباد بولسا غسل واجب بولار.
- ۲- انسانینگ فرجیندان باشغا بدن گه جماع اتمگ بیلن منی نینگ گلمک لیگی مثل جلق (ال - بیلن سیفالاب منی سینی گترمک) بولغای یا او یلیق غا یا گو بگ گه وطی اتمک بولغای وووو....
- ۳- خاتونی گوزلامک یا اوغشماق یا آوقالماق بیلن منی نینگ گلمک لیگی.
- ۴- اولینی یا دورت آیاقلی حیوانی وطی اتمک بیلن منی نینگ گلمک لیگی.
- ۵- جماع ادادن سونگراپشا و اتمازیندان یا او قلامازیندان یا کان آردیم اردمازیندان اوینچا غسل ادن آدم دن قالان منی سی نینگ گلمک لیگی طرفین رحما الله تعالی غاگورا.
- ۶- اوقی دان تورغوجی ادم اوزی نینگ اندامیندا یا لباسیندا نی تابماقلیغی، گرچه احتلامبولماغی (اوقی ده جماع اتمک) لیگی یادینا دوشمه سادامنی بیلن مذی نینگ تعریفی نجیس ذات لاری بیان اتمکده آیدیلدی. شو اوقلاغوجی هر فورم اوقلاسون، ها یوریب ها دوریب، ها اوتوری، ها یاتیب وووو....
- ۷- حیض نینگ کسیلمک لیگی.
- ۸- نفاس نینگ کسیلمک لیگی. حیض نفاس نینگ معنا لارنی اوز باب لاریندایان ادارس انشاء الله تعالی.
- ۹- اوقلاماقا اوجیدی یاتان آدم او یاناندا اوجیدی نینگ باشیندا اول گوریب منی یا مذی دگینده شکه دوشماکلیگی.
- ۱۰- قان چیقارمانی غوراق قوزلاماق ابوحنیفه رحمة الله علیه غاگورا.

غسل نی واجب اتمیان ایش لار

- ۱- قُبُل (خاتونینگ فرجی) گه یاد بُر انسانینگ سرتی گه بار ماق نینینگ منگراشی بولغان ذات لاری گیر دیرمک لیک مثل چوب سوقماقلیق کارکن کوبارماک لیک تنقیه اورما قلیق وووو...

- ۲- خاتونینگ فرجینه دورت آياقلى حيوانينگ اوجيدى گير ما كليگى اگر منى سى گلمسا.
- ۳- فرج نينگ غير نه جماع ادليلب حشفه گيزلانمانى دو كيلان منى آقيب خاتونينگ فرجينه گيرما كليگى .
- ۴- انساندان هواس بيلن غوزغالان منى نينگ فشار سيز چيقما قليغى ابويوسف رحمه الله تعالى غاكورا اما طرفين رحمهما الله تعالى غاكورا غسل واجب بولار.
- ۵- جماع اداندى سونگرا پشاواا تمازيندان يا اوقلاما زيندان ياکان آرديم آرديم اوزمازيندان اوينچا غسل ادن آدم دن قالان منى سى نينگ گلمما كليگى ابويوسف رحمه الله تعالى غاكورا اونكى مسئله ده وشوند اتهمت دان قورقيان مهمان اوچين ابويوسف رحمه الله قَوْلُهُ فَتَوَى بَرِيْدِي ايلايئا ده غيش گون لارينده و مسافر تچيليقده شونينگ قولى توتليان دور.
- ۶- انساندان هواس سيز منى نينگ چيقما قليغى مثل آغير يوك گوتا را ندايا آرقه سينا اورلاندا منى سى نينگ گلمك ليگى ووو ...
- ۷- جماع بيلن جنب بولغان آدم پشاواديب يا اوقلاب يا كان آرديم آرديب غسل اداندى سونگرا قالان منى سى نينگ گلمما كليگى .
- ۸- ارکک يا خاتون احتلامى بولاننى (ديشينده جماع) اتگا نينى و لذت آغانينى يا دينا ساليب اول گورمه سيزليگى .
- ۹- بى هوش بوليپ هوشينه گلان آدم اوزاوبليغيندا يا لباسيندا مذى نى تا بما قليغى مَسْ بولما قليقدا گويا شونينگ يا لى دور.
- ۱۰- ودى نينگ گلمما كليگى ودى نينگ تعريفى نجيس ذات لارى بيان اتما گده گچدى.
- ۱۱- اويا وقتنده مذى نينگ گلمما كليگى .
- ۱۲- حشفه نى پارچه يا پارچه يالى حرارت نى منع اديان ذات لارغا چولاب قبل غايا دبرگه گيردير ما كليک.
- ۱۳- ميتة نى يا حيوانى وطى اتماكليگ اگر منى سى گلماسا.
- ۱۴- بکر (فرجى نينگ پرده سى یرتيلما ديق خاتون) نى و طى اتمک ليک بکارت نى آيرمانى منى سيني گترمانى .

۱۵- حشفه نینگ کویک گه گیر مکلیگی .

۱۶- جایندان غوزغالیب داشینه چیقما دیق منی .

۱۷- احتلامی بولغان لغنی یا دینا سالیب اوقی دان توران آدم وَدِیْ نِیْ گورماکلیگی .

۱۸- اوقی دان تور غوجی آدم نینگ احتلامی بولغانی یا ده دوشما نی بدنیدا یا لباسیندا اُولُ

گورماکلیگی ابویوسف رحمه الله تعالی غاگورا اما طرفین رحمهما الله تعالی غاگورا غسل واجب بولار .

۱۹- اوقلاما اوجیدی توریب دوران آدم اویاناندا اوجیدی نینگ باشیندا اُولُ گوریب منی یا مذی

دیگینده شکه دوشما گلیگی .

۲۰- قان چیقارمانی غوراق قوزلاماق ابویوسف رحمه الله تعالی غاگورا .

۲۱- خاتونینگ فرجیندان باشغا یرینه جماع ادیلیب فرجینه منی دوکیلماکلیگی . اما شول منی بیلن بوغا

زبولسا اونده غسل واجب بولار . نتیجه سی شول جماع دن سونگرا تا با شغا سبب بیلن ادن غسلنا چنلی

اوقیغان نمازلارنی قایتته لامالی .

فرض بولان غسل لار

۱- جنابتدن (اینی ناپاک) لیگدن غسل اتمک .

۲- حیض کسیلانده غسل اتمک .

۳- نفاس کسیلانده غسل اتمک .

واجب بودن غسل لار

۱- شهید نینگ غیری بولغان مسلمان میت نی یوماق البته یومیّت نینگ غسلی واجب کفایه دور بر آدم

انجام برسه بیلاکی مسلمان لارن ساقط بولار .

۲- جنب بولان کافر مسلمان بولاندان سونگرا ظاهر روایت غاگور اغسل اتمک . اگر خاتون قانی

کسیلاندا مسلمان بولسا غسل اتمگ گراک دال .

۳- خاتون حیض بیلن بالغه بولاندان سونگرا و ارکک احتلام بیلن بالغ بولاندان سونگرا غسل اتمک .

سنت بولان غسل لار

- ۱- جمعه نماز اوچین غسل اتمک بر آدم ارتیر دن سونگرا غسل ادیب طهارة سیندا رسا جمعه نی وضو بیلن اوقیسا یا ده جمعه دن سونگرا غسل اتسا سنتی بیتماز.
- ۲- ایکی عید نماز اوچین غسل اتمک.
- ۳- حج غا یا عمره غا احرام باغلانماق اوچین غسل اتمک.
- ۴- عرفه ده دورماق اوچین غسل اتمک.

مستحب بولان غسل لار

- ۱- طاهر حالینده مسلمان بولغان آدم اوچین غسل اتمک.
- ۲- یاش بیلان بالغ بولغان آدم اوچین غسل اتمک.
- ۳- نحرگون دانگ آتاندان سونگرا مزدلفه ده دورماق اوچین غسل اتمک.
- ۴- شیطان لارغا داش آتماق اوچین غسل اتمک.
- ۵- مکه مکرمه طواف زیارت جهتلی گیرماک اوچین غسل اتمک، کاده شو اوچیسیده برگونده جمعلاشیا ندور. اوچیسینی ده نیت اتمک بیلن برغسل اتمک کافی بولار.
- ۶- دالی لیکدان آینگالان و بیهوش لیکدان اوزینه گلن و مس لیکدان آچیلان آدم اوچین غسل اتمک.
- ۷- قان آلدیرماقدان و اولی یوماقدان فارع بولاندا غسل اتمک.
- ۸- براءت گیجه (شعبان آینگ اون با شیلانجی گیجه) سی اوچین غسل اتمک.
- ۹- قدرگیجه (رمضان آینگ یگریم یدینجی گیجه) سی اوچین غسل اتمک.
- ۱۰- مدینه منوره گیرمک اوچین غسل اتمک.
- ۱۱- گون توتیلما غینگ نمازی اوچین غسل اتمک.
- ۱۲- آی توتیلما غینگ نمازی اوچین غسل اتمک.
- ۱۳- یاغین طلب اتمک لگینک نمازی اوچین غسل اتمک.
- ۱۴- هر بر با شاغا یلیق نینگ نمازی اوچین غسل اتمک.
- ۱۵- گوندیزده تافیلان قارانگقی لیق اوچین غسل اتمک.

- ۱۶- گیجه ده یا گوندیزده بترقاتی اوسن یل اوچین غسل اتمک.
- ۱۷- گناه دان توبه ادا ن آدم اوچین غسل اتمک.
- ۱۸- مسافرت دان گلان آدم اوچین غسل اتمک.
- ۱۹- استحاضه لی (درد سبیلی فرجیندان قان آقیان خاتون) نینگ قانی کسیلماگی اوچین غسل اتمک.
- ۲۰- اولدیریلجک بولیان آدم اوچین غسل اتمک.
- ۲۱- اوز اندا مینه یا دو نینه نجاست یتوشیب جایلی بللی بولمسا همه اندامینی یا دونینی احتیاط اوچین یوماق.

غسل نینگ فرض لاری

- ۱- آغیز چایقا ماق
- ۲- بورون چایقا ماق.
- ۳- اندامینگ همه یرینه برکرات سویتیرمک.
- ۴- قلعه (سنت ادیگ سیزا و جیدینگ پوزچیگی) نینگ ایچینی اگر چتین بولماسا یوماق.
- ۵- گوبک نینگ ایچینی یوماق.
- ۶- یومولمیان دشیک نینگ ایچینی یوماق.
- ۷- ارکک آدم نینگ اُورلَان ساچی نینگ ایچینی یوماق یعنی چوزمک لازم دور. اما خاتونینگ اُورلَان ساچینی اگر دوینه سویتوشسا چوزمک لازم دال.
- ۸- سقا لینگ دوینداکی خام غا و غیل لار آرالارینا سویتیرمک.
- ۹- مورتینگ دوینه و آرالارینا سویتیرمک.
- ۱۰- خاتونینگ دا شقی فرجینه سویتیرمک.

غسل نینگ سنت لاری

- ۱- بسم الله بیلن باشلاق .
- ۲- نیت اتمک یوراگی بیلن ودیلی بیلن هم شوحیلی آیدار. نیت قیلدیم غسل اتماگنی جنابتی آیرماق اوچین .
- ۳- ایکی الینی ایکی غوشا رینه گلیانچا یوماق.

۴- نَوَيْتُ أَنْ أَغْسِلَ لِرَفْعِ الْحَدَثِ تَقَرُّبًا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى

۵- فرج (قبل و دبر) نی یوماق نجاست بولمساده .

۶- نماز اوچین وضو آیشی یالی وضو آماق یعنی وضوده یو ویلیان اندام لاری اوچ کرات یومالی کَلَّهْ گه مسح اتملی اما سووینگ اوشیان یریندا غسل اتسا مثل کرسان. لگن. ناوچا. وان.ووو..... بوسورت لارده آباق لارنی غسل نینگ ایزیندان یومالی .

۷- بدن نینگ کُلّی سینی اوچ کرات یوماق. اگر آقا رسُوغًا یا اُوْن ایچنده اُوْن بولان سوغا چومیب وضو آاریالی و غسل اداریالی مقدارسا قلانسا ستنی بیتار. یا غین نینگ اتا گینده دور ما قدا شونینگ یالی دور فقط وضو و چین بولسا یعنی فقط وضو اوچین یا غین غایا سُوغًا چو مقدارلی دورسا کاملاً ستنی ادا اتدیگی بولار.

۸- سوغویما قدا کله دان باشلاماق یعنی دسلاب کله دن غویا را وندن سونگرا ساغ گردا نیندان غویا اونسونگ سول گردانیندان غویار.

۹- آوقا لاماق یعنی دسلاقی غویا نده اندام لارینی سیفا لاماق تا ایزقی یکی کرات غویلان سو همه اندامینه یتوشا ریالی .

۱۰- ایزبه ایزیوماق یعنی دسلاقی یولان بدن غوریمقا ایزقی بدنی یوماق.

غسل نینگ ادب لاری

۱- وضوده گچن ادب لارینگ قبله با قماق و دعاء اتمکدن باشغاسی اما بوایکسی غسل ده دوغری دال دور.

۲- گوزلامکلیگی حلال بولمادیق آدم لارینگ گورما جک یرینده غسل اتمک.

۳- غسل دن سونگرا حوله (قول چالغی) بیلن سوبرینک.

غسل نینگ مکروه لاری

۱- وضوده مکروه بولغان ایش لار.

۲- دعاء اتمک، غسل اتملی و وضو آلملی سوغا اندازه یوقدور شیله ده بولسا بترکان دوکملی دال.

بترغیسملی دال بلکه اورتا میانه دان چیقملی دال. اما آقا رسودا هرنا چا دو کسانک اسراف بولماز .

دوغری بولمادیق غسل لار

- ۱- گچن فرض لاردن بیر فرضی ترک ادیلان غسل.
  - ۲- دیرناغی نینگ ایچندا خمیرقالان آدم نینگ ادان غسلی .
  - ۳- بورنینه غوری کیربولان آدم نینگ ادان غسلی .
  - ۴- دری ایلیان و پارچه بویه یان آدم نینگ دیرناغی نینگ ایچنداکی کثافت لار بیلن ادان غسلی .
  - ۵- ظاهر اندامیندا بالیق نینگ خامی یاچینا لان چوراک یا فیشیب غوریب دویینه سویتزشمیان آدم نینگ ادان غسلی.
- ۶- دیشی نینگ اُویقینه میس یا با شغا مَوادّ غویلیب دونگدیرلان کشی نینگ ادان غسلی . پس شو مسئله گه گورا ادیش لارینگ داشینی قزیل بیلن یاکومیش بیلن قوبمیان ادیب غابلاان آدم نینگ غسلی دوغری دال دور.

دوغری بولان غسل لار

- ۱- دیرناق ده کیریا پالچیق یا حینه بولیب ادیلان غسل .
- ۲- یا غلانا ساچ یا یا غلانا سَقال بیلن ادیلان غسل گرچه غیل لارسو قبول اتمساده.
- ۳- اویق دیشی یا دیش لارینگ آراسی طعامدن دولی کیشی نینگ ادان غسلی.
- ۴- بورنینه اُول کیربولان آدم نینگ ادان غسلی .
- ۵- اندامینده سنگگک یا بوره نینگ بوقی بولیب ادیلان غسل .
- ۶- آغزینی دولدیریب سُوایچنْ جُنْبْ آدم نینگ آغزینی چایقامانی ادان غسلی.

باب المسح علی الخفین

مسح نینگ لغوی معناسی ایکی ال نی بیرذا تغا سورتتمکدور شرعی معناسی اُول ادیلان ال نی مخصوص زمانده مخصوص آیاق قاب غاسورتتمکدور. آیاق قاب غامسح دوغری بولجاق بولسا شوشروط لارگراکدور.

- ۱- آیاق قاب آدیک بولسون ،هاجر موق بولسون ها جوراب بولسون ، ها غیری بولسون . سفر میدانلی بول یوریمک ممکن بولملی .

- ۲- آیاق قاب نینگ ظاهر نه ال نینگ بارماق لاریندان اوچ با رماق مقدار لی مسح ادیلملی.

۳- مسح اوچ با رماق بیلن بولملی . مسح نینگ کیفیتتی شوھیللی دور. ساع الینگ بارماق لارنی ساغ جرموق نینگ بورنینه قویب سول الینگ بارماق لارنی هم سول جرموق نینگ بورنینه قویب بارماق لارا سینی آچیب اینجیگ گه قارشى چکملی. مسح ده تکرار سنت دال دور. ونیت اتمکده شرط دالدور.

۴- طهارت بوزمازنینگ اونگ یا نیندا کامل طهارت لی بولملی .

۵- مسح اوز مدتینده بولملی . مسح نینگ مدتی وضونی سیندا راندان تا بیرگیجه گوندیزگچیا نچلی مقیم اوچین . اوچ گیجه گوندیز گچیا نچا مسافر اوچین ها طاعت سفری بولسون ، ها معصیت سفری بولسون ... اگر مقیم وقتی دُ وُلْمَاقًا سفر غا گیتسه سفر مدّتی تمام ادار. یا ده مسافر بیرگیجه گوندیزدن اوّل سفردن گلسه اُ وُلْدَهْ برگیجه گوندیزی تمام ادار اما بیر گیجه گوند یزْدُوْلَانْدَان سونگرا گلسه یا مقیم بیرگیجه گوند یزْدُوْلَانْدَان سونگرا سفرغا گیتسه بوا یکسی حتماً یکی آیاق نی یوار.

۶- آیاق قاب داکى یرتیق آیاق نینگ کچی یارماق لاریندان اوچ بارماق مقدارلی بولملی دال بیر آیاق قَابْدَاکى یرتیقى اویشرلار یکی آیاق قَابْدَاکى یرتیقى اویشریلما زَمَثَلًا یکی آدیکدای یرتیقى اویشرانگده اوچ بارماق سیغا ریالی بولسا شونگا مسح اتمک دوغری دور . آیا قینگ اوستندان دیلنن آدیک یا جوراب یا چاریق دکمه لارنی اورانده یا کوچیگنی کوچیانده آیاقی اورتیان بولسا گویا یرتیق دال یالی دوراگر آیاق گورینسا اونده یرتیق یالی دور.

دوغری بولان مسح لار

۱- اینجکی بولمادیق آیاق قاب غامسح اتمک .

۲- اتا گینه اوستینه قایش توتیلان یا فقط اتاگینه قایش توتیلان جوراب دانگماسانگدا اوزی دوریان بولسا شونگا مسح اتمک.

۳- بیربا رماق یا یکی بارماق مقدارلی توفیقی گورکزیان آیاق قاب غامسح اتمک.

۴- یکی آیاق نینگ بیریندا یارا بولیب یوما قلیغا و مسح اتمکلیگه قادر بولمسا یا آیاق نینگ بیرى توقیق نینگ اوستیندان کسیکلی بولسا اُولُ بیرینه مسح اتمک، اگر توفیقدان اتا کدن کسلیب مسح ادیلیان موضع دن اوچ بارماق مقدارلی قالان بولسا حتما ایکسینه ده مسح اتملی .

۵- بیر بارماق بیلن هرسا فاردده تازه سو آلیب اوچ یره مسح اتمک.

- ۶- باشام بارماق و سویان بارماق بیلن ایکسی نینگ آراسی آچیق بولان حالینده مسح اتمک.
- ۷- سوسیر یغیب گلیان حالینده بارماق لاراوجی بیلن مسح اتمک.
- ۸- مسح اتملی موضع غالینگ اوچ بارماق مقداری یالی اول دگما کلیک ها یا غین نینگ اولی بولسون ، ها چیغ نینگ اولی بولسون، ها با شغا سونینگ اولی. بولسون.
- ۹- یولان ال نینگ اولی بیلن مسح اتمک گرچه سیر یغمسه ده .
- ۱۰- اینجیک دن آیاق نینگ یورئینه غارشی یا اینندان اینینه غارشی مسح اتمک.
- ۱۱- الینگ آرقاسی بیلن مسح اتمک.
- ۱۲- اوینچا ایکی آیا قنی یوووب اونسونک ایکی جرموقنی گیسه اوندان سونگرا قالان اعضا لارنی یوسا یا ده ترتیب بیلن وضو آیب ساغ آیا قنی یوانده ساغ جرموقنی گیب اونسونگ سول آیا قنی یوانده سول جرموقنی گیب اوندان سونگرا مسح اتمک .
- ۱۳- ایکی آدیگی گیگی طهارت سیز آدم سوغا چومیب ایکی آیا قی و اوزگه اندام لاری یویلیب اوندان سونگرا حدت یتوشدیریب مسح اتمکلیگی .
- ۱۴- عذر لی آدم وضوآلان وقتنده و جرموقنی گیان وقتنده عذری یوق بولسا شول آدم نینگ تا مدت گه چنلی مسح اتمکلیگی .
- ۱۵- وضو آلان وقتنده و جرموقنی گیان وقتنده عذرلی بولان آدم نینگ وقتنده مسح اتمگی.
- ۱۶- اینجیگینده اوچ بارماق مقدارلی یرتیق بولان آیاق قاب غا مسح اتمک.
- ۱۷- اگر آدیگ گینگ بولیب آیاق نی قالدیرانده اوکجه اینجیگه غارشی چیقیب آیاقی قویا نده ینه اونکی جاینه گلیان بولسا شونگا مسح اتمک.
- ۱۸- آیاق نینگ اوجینی با سیب یوریان آغساق نینگ اوکجه سی آدیگ نینگ اوکجه سیندان یوقاری بولیب مسح اتمکلیگی.
- ۱۹- باشغا بیر انسان غابویریب اوزایکی آیاق قابینه مسح اتمک.

دوغری بولمادیق مسح لار

- ۱- دمیران یا سویشه دن یا آغاج دان بجرلان آیاق قاب غا مسح اتمک.

- ۲- آياق قاب نينگ ايچينا يا اوکجا سينه يا اينجیگينه يا توفيقينه يا غَيْرَه لارينه مسح اتمک .
- ۳- بير آيا قينا ايکي بارماق مقدارلی اول بير آيا قينا باش بارماق مقدارلی مسح اتمک.
- ۴- اوستی اوستينه گييلان آياق قاب نينگ داشقيسی بترگينگ بوليب ايچينه ال نی سوقيب ايچکی آياق قاب نينگ داشينا مسح اتمک.
- ۵- تازه سو آلمانی فقط بير بارماق بيلن مسح اتمک.
- ۶- سوسير يغما ديق حالينده بارماق لاراوجی بيلن مسح اتمک.
- ۷- مسح ادیلان ال نينگ اولی بيلن مسح اتمک.
- ۸- ايکی آيا قنی يواندن سونگرا ايکی آديگنی گيان آدم وضونی کامل اتما کاحداث يتوشدريب مسح اتمک.
- ۹- تيمم اتگوجی مُحَدَث (وضو سيز کيشی) اوچين مسح اتمک.
- ۱۰- جُنْب (غسل سيزکيشی) اوچين مسح اتمک.
- ۱۱- وضو آلان وقتنده و جرموقنی گيان وقتنده عذرلی آدم نينگ وقتندان خارج ده مسح اتمک.
- ۱۲- آياق نينگ کچی بارماق لاريندان اوج بارماق سيغديريان يرتيقلی آياق قاب غا مسح اتمک.
- ۱۳- چيقارماق قصدی بيلن اوکجه سینی آديک نينگ اينجیگنه گتريب ينه چيقارما سيزليغا قصدينی اووريب اونکيشی يا لی گياندان سونگرا مسح اتماکليگی .
- ۱۴- سَلَّهْ گه و بُورِ يکْ و اَلْ لیک گه و نقاب (بوزاوتگی) گه مسح اتمکليگی.

مسح نی بوزيان ذات لار

- ۱- وضونی بوزيان ذات لار. همّه سی يوقارده آيديلدی.

۲- آياق قاب نی چيقارماق گرچه بيرطايی ده بولسا.

۳- مدّت نینگ گچما کليگی شوا يکسيندان سونگرا ايکی آياقنی يوماق واجب دور.

فائده

طهارتلی بولان حالنده آديکني چيقارسا ياده مسح نینگ مدّتی گچسا فقط ايکی آياقنی يُومالی . اگر ايکی آديکني چيقارسا ايکی آياقنی ساويق آلاميقاديپ قورقسا مسح اتمک دوغری گرچه مدّت اوزالساده . ايکی غات آديک نینگ بيرغاتينا مسح اتسا اوسونگ اول بير غاتنی آپرسا يا ده تويلی آياق قاب غا مسح اتسا اونسونگ توينی سيرسه مسح نی قاينا لاما ق گرا کدال اوستی اوستينه گييلان ايکی آياق قاب نینگ داشقی سينه مسح اادنن سونگرا دا شقيني چيقارسا ايچنداکی آياق قاب غا مسح نی قايتالار. خاتون ايکی آياق قاب غا مسح اتما کده ارکک آدم نینگ اورننده دورهيچ فرقی يوق دور.

باب المسح على الجبائر

جَبِيرَه ديانی عِلْتَلِيْ عضونینگ اوستنا قويليب دانگلان پارچه يا ده شول عضو ده قويلان دواء دور. اول عضوها کسيلان بولسون ، ها دَوِيْلان بولسون ، ها باش چيقسون ، ها اوتْ غا يانسون ، ها قاينان سُو دوکيلسون ها با شقا بيرذات بولسون. شول عِلْتَلِيْ عضوغا سُو زيان برماجک بولسا شول عضوغا مسح اتملی . اگر عضوغا مسح اتمک زيان برجک بولسا شونینگ اوستنه قويلان پارچه غا مسح اتملی اگر شول پارچه غا مسح اتمک ده زيان برجک بولسا شول پارچه نینگ داشيندان دانگيلان سارغی غا مسح اتملی حتّی ايکی سارغی نینگ آراسيندان گورنيب دوران موضع غا هم مسح اتمک جائز دور اگر سارغی نی اوزی چوزيب و دانگيب با شارما جاق بولسا و چوزيب دانگا ريالی آدم ده تابمسا ضول سارغی غا مسح ادرگرچه چوز مک يارا غازيانی بولمسادا . جبیره نینگ مسحی ده مثل آياق قاب نینگ مسحی يالی برکرات بولمالی . جبیره قاچماغی بيلن . مسح باطل بولماز مگر قوتيليب قاچماقليغی مسح نی باطل ادرار. شونینگ جايینی يوما قدا واجب بولار همچنانیکه وضو آلانده درمان چالغیلی عضونینگ اوستندان سو آقديرسا اونسونگ ياره قو تارليب درمان دوکيلاندا يوماق لازم بولشی يالی. اگر علتلی عضونی ساويق سوييلن يوماق زيان برجک بولسا غيز غين سوييلن يوماق زيان برماجک بولسا غيز غين سوييلن يوماق لازم دور.

باب التيمم

تيمم نينگ لغوی معنا سی قصد اتمک دور. شرعی معنا سی شرط لاری بتا ندان سونگرا ايکي ال نی ايکي کرات يرگه يا یرنينگ جنسيه اوريب يوزينا و ايکي الينه سويکا مک دور. تيمم اتما وضونينگ و غسل نينگ یرينده اوتوريان دور. تيمم اتما گينگ کيفيتی شو جوره دور. دسلااب ايکي ال نی تيرسک دان گچريب چرما ملی اوندان سونگرا بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ نَيْتٌ قِيلِدِيم تيمم اتمک نی خدای اوچين ديب ايکي ال نی آراستا يرگه اورمالی اوندان سونگرا ايکي ال نينگ بارماق لارنينگ اوجيني بيريرلارينه دگريب مانگلای ساچی نينگ اتا گينده قويمالی ايکي ال نينگ ايچ طرفنی يعنی بارماق لارنينگ قارين نی و آياسيني يوزينه يا بشریت تا انگاک نينگ اتا گينه چنلی سويکا ملی اوندان سونگرا سول ال نينگ اتاکي اوچ بارماقنی يعنی اورتا بارماق دان گل بيکه چنلی بيريرينه يا بيشرمالی اوندان سونگرا شو اوچ بارماق نينگ ايچ طرفنی ساغ اليندان اتاکي اوچ بارماق نينگ آرقا سينا يا بشرمالي ساغ الداکی اوچ بارماق نينگ باش لارنی سولُ الداکی اورتا بارماق نينگ اوستيندا قويب آيادن هم بير مقدار آليب باشام بارماق بيلن سويان بارماق نی قاقديرمانی ال نينگ آرقا سيني سيفا لاب گيتما لی تاتيرسا گيندان گچيانچا. اوندان سونگرا با شام بارماق بيلان سويان بارماق نينگ قارنيني و آيا سيندان قالان مقدار نی تيرساگينگ ابگيديندان ايچ طرفينا يا بيشريب تا بارماق لاراوجينه چنلی سويکا ملی سول باشام بارماق نينگ قارنی ساغ با شام بارماق و سويان بارماق نينگ آرقا سيني سيفا لاب گچر. اوندان سونگرا بعيني ساغينا مسح اديشی يالی شول ساغ الی بيلن سولُ الينه مسح اتملی. اوندان سونگرا حالان نمازینی اوقبيرملی .

تيمم او چون لازم بولان شرط لار

۱- نَيْتٌ يعنی ايکي ال نی يره اورانده يا بد نينه سويکا ندا فقط طهارت بيلن دوغری بوليان عبادت مقصوده نی نيت اتمالی مثل نمازیالی اما طهارت سيزدوغری بوليان عبادت نی نيت اديب تيمم اتسه مثل اذان آيتماق و قرآن اوقيماق ووو .... اوندا اول تيمم بيلن نماز اوقيماق دوغری دال دور.

۲- ايکي ال نی ايکي کرات اوريب یرينده يوزينه و بيرنده ايکي الينه مسح اتمک.

۳- يوزينه ايکي الينه مسح اتمکده قا باماق حتّی بورين نينگ ايکي دشیک نينگ آراسينداکی پردا گه هم مسح ادار. اگر گوزی نينگ اوستی و قاشی نينگ اتاگی مسح اديک سيزقالسا تيمم دوغری دال بلکه

بیرغیلی ده مسح ادیگ سیزقالسا دوغری دال. اگر با رماقینده یوزیگی یا بیلاک ده بوزالیگی بولسا چیقارمالی یا قوزغا مالی.

۴- پاک چَانکَ (غُبَارُ) گه یا یرگه یا یرجنسیندان بولان پاک ذات غا اورملی یرجنسینی بیلیمک نینگ قاعده سی شوجوره یا قانگدا کول بولمیان ینجانگدا سوینمیان ذات گرچه چانگی یوقدا بولسا دوغری دور. آغاچ و اوت و دوشاک و پارچه وووو... بولارغا تیمم اتمک دوغری دال چونکه بوذات لارینا قانگدا کول بولیار. قزل و کومیش و میس و دمیر و قلابی وووو... بولارغا هم تیمم اتمک دوغری دال چونکه بو ذات لار ینجانگدا سوینیار اَمَّا تانکسیق کویزا و مارداق و دکماچ و کاسه وووو... بولارغا تیمم دوغری چونکی بولاریا قانگدا کول بولمیار اورانگده سوینمیار. اگر اوی سویریانده یا دیوار بقاندا یا بوغدای اولچاندا یوزینه وایکی قوشارلارینا توزان سینگانی بیلن تیمم بولماز تا ال نی چانگ نینگ اوستندان یوریتیانچا .

۵- اوج بارماق بیلن مسح اتمک اونگاگورا ایکی بارماق یا بیربارماق بیلن مسح اتسا تیمم دوغری دال مثل کَلَانینگ مسحی وجرموق نینگ مسحی دوغری بولمایشی یالی.

۶- سُوْدَانُ عاجزبولماق . عاجزبولماقلیق ها سُونینگ دورت مینگ آردیم آچیق بولماغی سبا بلی بولسون ، ها سو آما غا بدره یالی یا طناب یالی آلت بولمیا نلغی جهتلی بولسون . ها سونینگ یا نیندا شمان بولماغی سبا بلی بولسون ، ها قاتی ساویق بولماغی سبابلی بولسون، هاسونی ایچمک لیک اوچین ساقلاماغی جهتلی بولسون . ها قضاسی آلتیمیان نمازینگ گچما گیندان قورقماغی جهتلی بولسون ، مثل عید نماز و جَنَازَه نماز و لِيْ سِي نینگ غیری اوچین .

۷- قولایده سوباردوردیب گمان ادا ن آدم اوچین اوق چوفیم مقدارسونی گوزامک لیک یعنی اوچیز گزدان تا دورت یوزگزه باریانچا.

۸- اندامینده مسح اتمگی منع ادیان زادینگ بولماز لیغی مثل شمع و یاغ و چسب وووو... بولار بیلن تیمم دوغری دال دور.

۹- تیمم گه ترس بولیان ذات دن کسيلمک مثل حیض و نفاس و سیدیک سیزماق.

تیمم نینگ سنت لاری

۱- دسلابنده بسم الله آیتماق مثل وضوداکی یالی.

- ۲- ترتیب بیلن مسح اتمک یعنی دسلا ب یوزینه سونگرا ایکی الینه .
- ۳- ایز به ایز مسح اتمک.
- ۴- ایکی ال نی توفراق غاقویان زمانینده اوگه و ایزغا سورمک .
- ۵- توفراق دان گوتاران زمانینده ایکی ال نی سیلکمک یا ایکی ال نی بیریرینه اورماق، غبارلار دوکیلاریالی و یوزی بولاشما زیالی.
- ۶- ایکی ال نی یره اوران وقتندا بارماق لارآراسینی آچماق .
- ۷- ایکی ال گه مسح اتماکدا اوینچا ساغی تقدیم اتمک.
- ۸- سقال نی آراماق.
- ۹- بارماق لارنی آرالاماق . اگر سونی امید ادیان آدم اوچین تیمم نی آخروقتغا چنلی تأخیر قویماق مستحب دور. اگر سوتا ماسی بولما سا اول وقت ده تیمم ادیب مستحب وقتدا نماز ینی اوقیمار.

متفرقات

وضونی بوزیان ذات لار تیمم نی بوزا روتیمم اتگوجی نینگ اوزینه کفایت اداربالی سوغا یتوشما کلیگی هم تیمم نی بوزار. دین دان چیقماق تیمم نی بوز ما زیعی دین دان چیقان آدم یا ماشغا دن مسلمان بولسا شول تیممی بیلن نماز اوقیب بیلر. نجیس لباس نینگ غبارینه تیمم اتمک دوغری دال. مریض آدم وضو گه و تیمم گه قدرتی چاتمسا وضو یا تیمم اتدیرا ریالی کیشی سی هم بولما سانماز اوقیماز . ایکی الی و ایکی آیاغی کسیک آدم یوزیندا هم یارابولسا طهارت سیز تیمم سیزا وقیا رسونگرا هم قایتا لاماز. زندان بولان آدم آراستا سویا آراستا توفراق تا بما سه طرفین رحمهما الله تعالی غاگورا نماز اوقیماز. شو آیدیا نیمز دیواری یا یری بیرذات بیلن دشیب توفراق چیقا رماق ممکن بولماسا وراگر ممکن بولسا توفراق چیقا ریب شونگا تیمم ادار . اگر وضو آلانده سیدیگی دورمانی ایزبه ایز گلیان بولسا بلکه کسلیمان بولسا تیمم اتمک لیگی دوغری دور. جَنَازَه نینگ ولی سی یا ولی سی نینگ جَنَازَه نماز اوقی دیب بویران آدم سی نینگ جَنَازَه ناز اوچین تیمم اتمگی دوغری دال. بریردن ایکی آدم نینگ تیمم

اتمگی یا بیر یردان بیر آدم نینگ کوب مرتبه تیمم آماغی دوغری دور. تیمم اوستنا تیمم آماق قربت دال. بیرنجیس بولغان مکاندن قوریب نجاست نینگ اثری آیریلسا شونگا تیمم اتمک دوغری دال، اَمَّا نماز اوقیماق دوغری دور.

خاتون لارغه خاصلانان قان لار

فقط خاتون لارده تا فیلیب ارکک لارده تا فیلمیان قان اوج دور. حیض و نفاس و استحاضه شو اوج توپسلی قان خاتون لارغا خاص دوربو و چیسیندان باشغاقان لار مثلاً آغیزدن و بوروندن و گوزدن و قولاقدن و گوبگ دن و دبر دن و یا راغ اورلان یردن قان لارینگ کلما گیندا ارکک بیلن خاتون مشترک دور بو او چیسلی نینگ هرقایسی نینگ تعریف لارنی و بیرگیشیان و آیریلشیان حکم لاراوزباب لارینده بیان ادارس انشاءالله تعالی .

باب الحیض

حیض دیانی خاتون دوقوز یا شیندان تا اللی باش یا شا یا نچا درد سببلی یا اوغلان دوغیر ماق سببلی بولمانی بلکه اوغلان یا تا غیندان طبیعی گلیان قان دوربارباشی اوج گون آنگرباشی اُون گون. پاک لگینگ باری باشی اُون باش گون آنگر باشینا اندازه یوقدور. حیض نینگ دسلابی قان داشقی فرج گه چیقاندان حساب بولار . اگر کُرسُف نینگ آرا دوشمگی سببلی قان فرج داخل ده دوریب فرج خارج غایتوشمسا اول خاتون حیضلی دال اونینگ اوچین نمازینی اترملی دال .

فرج داخل وفرج خارج نینگ تشبیه سی شیله خاتونینگ اوینداگی دشیک(قُبْل) مثل آغیزیالی دور. بَکارت جایی ده مثل دیش یالی دورشول بَکارت جای بیریوقاجیق پرده دور وطی بیلن یاتا وسلاماق بیلن یرتیلیان دور.

پس شیله بولسا فرج داخل آغزینگ اورتاسی بیلن دیشینگ آراسی یالی دور. فرج خارج ده ایکی دوداق بیلن دیشینگ آراسی یالی دور. کُرسُف دیانی شول موضع بکارت ده قُوِلیان پامیق یا پارچه دور. شول کُرسُف نی بکارتی آیرلان یا آیریلما دیق خاتون حیض وقتندا قویماغی سنت دوربکارتی آیرلان خاتون پاک وقتندا قویماغی مستحب دورکرسف نی فرج داخلده قویماق مکروه دور.

بیر آدم اوجیدی نینگ دشیگینده یاخته ادیگسیز اوجیدی نینگ یور چیگینده پامیق قویسا سیدیک شول پامیق نینگ ظاهرینه یتوشسا وضونی بوزار داشینا چیقماغی شرط دال دور. اگر پاک خاتون کرسفد نی

ایلکی آغشام قویسا ارتیرتورانده قانینگ اثرنی گورسا شول گورانندن بیلاک حیض نینگ حکمی ثابت بولار.

حیضلی خاتون ایلکی آغشام کرسف نی قویسا ارتیرتورانده شول کرسف نی قویشی یالی آراستا گورسا شول قویان وقتندان باری پاک دیب حکم ادیلنار. حیض ده آقماق شرط دال دور. اگر خاتون حیض نینگ مدتده هر هیللی رنگلی قان گورسا آق رنگ دن باشغاسی نینگ همه سی حیض دور. قزل بولسون ، قره بولسون ساری بولسون، یا شیل بولسون ، فرح اتمه یار. حیض نینگ مدتده ایکی قانینگ آراسینا دوشگوجی پاکلیگ ده حیض دور مثلاً خاتون بیرگون قان گورسا سگیزگون پاک بولسا ینه بیرگون قان گورسا گویا اون گون ایزبه ایزقان گوران یالی دور.

باب النفاس

نفاس دینیبی خاتون اوغلانی بولاندا اوغلان غا اوکجه لاشیب اوغلان یاتاغیندن گلیان قان دور باری باشینا اندازه یوق آنگر باشی قرق گون دور.

اگر بیر خاتون اکیزدوغیرسانفاسینی اولقی دن حساب اتملی اما عدّه سینی ایزقی دن حساب اتمالی اکیزدیانی بیرقاریندن چیقان ایکی اوغلان دورایکسی نینگ آراسی آلتی آی بولما دیق یعنی ایکسی نینگ فاصله سی آلتی آی دن آزبولغان اگر بیرزانه دوشیدقا چیرسا شول دوشیدده بعضی اعضادن علامت باربولسا مثل ال یا آیاق یا بارماق یا دیرناق یاساچ یالی شول دوشید بعینی اوغلانینگ حکمینده دور. شونی چیقارماغی سببلی خاتون نفاسلی بولار. اگر اتمه بولسا ام ولدبولیب آیلانار. اگر طلاق برلان بولسا شونینگ بیلن عدّه سی گچر وولدگه تعلیق ادیلنن ذات واقع بولار مثلاً اگر آری سن اوغلان دوغیرسانگ طلاق یا آطیم صدقه یا قولیم آزاددیب آیدان بولسا خاتونده شوهیلی دوشیدد و غیرسا شول خاتون طلاق بولاریا آطی صدقه بولار یا قولی آزادبولار اما شول دوشیدده انسانینگ اعضا سیندن هیچ بیرذات ظاهر بولمسا خاتون نفاسلی بولماز ولدگه تعلیق ادیلنن ذات لارینگ هیچ قایسی واقع بولماز یعنی خاتون طلاق بولمازیا آط صدقه بولمازیا قل آزادبولماز.

اگر خاتون عمل ادیلیب اوغلان نی قارنیندن آینسا خاتون نفاسلی بولماز مگر نفاسلی بولار. اوغلان قارنیندن آلاندا قان فرجیندن گلسه.

اگر خاتون اوغلان دو غریب قان گورمه غسل واجب بولماز ولیکن ولدیبیلن نجاست چیقیا نلیغی سبیلی وضو آلماق واجب دور.

حیضی خاتونه خاص بولان حکم لار

- ۱- حیض بیلن عدت گچماگی.
- ۲- حیض بیلن استبراء بولماگی.
- ۳- حیض بیلن بالغه بولماگی .
- ۴- حیض بیلن سنی طلاق بیلن بدعی طلاق نینگ سایلانماگی.
- ۵- قتل نینگ یا فطر رمضانینگ کفارتیندا حیض گورمک بیلن صوم نینگ تتابغی آریلما سیزلیغی اما نفاس بیلن بو حکم لار نینگ هیچ بیرى ثابت بولماز.

حیضی بیلان نفاسلی خاتونینگ بیرگشیان حکم لار سکیز دور

اولقیسی بوایکی سیندان نماز ساقط بولیار یعنی حیضی خاتون بیلن نفاسلی خاتون نماز اوقیملی دال خاتون دسلا ب قانی گوراننن بیلاک نمازی ترک اتمالی . حیض و نفاس نمازینگ وجوبنی و هم اداسی نینگ دورس بولماقتی منع ادیان دور اونینگ اوچین حیضی و نفاسلی وقتندا اتبران نماز لارنی قضا اتمک گراک دال دور. اوندان سونگرا معتبر آخروقت دور. اگر خاتون نمازینگ آخروقتندا حیض گورسا یا نفاسلی بولسا شو وقتینگ نمازی بونینا واجب بولمازها نماز اوقیا ریالی وقت قالان بولسون ها قالما دیق بولسون . اگر نمازینگ آخروقتندا پاک بولسا شول وقتینگ نمازی بونینه واجب بولار اگر يتوشما جکده بولسا حتما قضا سینی آلماق لازم دور.

اگر خاتون نفل نماز اوقیب دورقا حیض گورسا شول نمازی باطل دور. ولی پاکلانندن سونگرا قضا سینی آلماق واجب بولار. حیضی و نفاسلی خاتون نمازینگ وقتی گلانده وضو آلیب اوینده نماز اوقیان یرینده اوتریب نمازینی ادا ادار مقدارلی تسبیح و تهلیل آیتماغی مستحب دور. حیضی خاتون سجده لی آیت نی اشیدسا سجده اتمک لازم دال دور.

ایکنجیسی حیضلی و نفاسلی خاتون غا روزه توتماق حرام بولار سونگ پاک بولاندا قضا سینی آلماق لاری لازم دور. چونکه حیض و نفاس روزانینگ وجوبنی منع اتمیار فقط اداسی نینگ دورس بولماقنی منع ادیار.

روزه توتان خاتون گوندیز حیض گورسا اگر گوندیزینگ آخرینده بولسا شول گونکی روزه سی باطل دور اگر فرض یا واجب روزه بولسا مثل رمضان یاندر یالی اونده قضا سینی توتماق لازم دوراگر سنت روزه بولسایا مستحب روزه بولسا مثل عاشورا یا عرفه یا ایام بیض یالی اونده قضا سینی توتماق لازم دال دور.

اگر خاتون گوندیز پاکلانسانگ آتاندن سونگ هیچ ذات ایب ایچما دیک بولسا شولگون روزه توتماقنی نیت اتسه گرچه شریعت گون اورتاسیندن اوینچا بولسا ده شول گون نینگ روزه سی دوغری بولمازولیکن تاگون باتیا نچا ساقلانماقنی واجب دور.

اوچونجیسی بوایکسینه و جُنُبْ آدم غا مسجد گیرمک حرام بولارها اورتورجاق بولسون ، ها گچیب گیدجاک بولسون ، اگر بولار یرتغوجی حیواندان یا اوغری دان یاساویق دان قورقیب گیرسازیاننی یوق اما قاویسی مسجدی اولتتماق اوچین تیمم اتمکدور. مسجد ینگ بامی وسایا باننی بعینی مسجدینگ حکمینده دور. اما جنازه یر وعیدا وقیلیان یرمسجدینگ حکمینده دال دور. بوجای لارده حیضلی و نفاسلی خاتونینگ و جنب آدمینگ دورماق نینگ زیانی یوقدور. وبولار قبرلارغازیارت اتمک نینگ ده اشکالی یوقدور.

دوردینجیسی بوایکسینه و جنب گه بیت الله اوچین طواف اتمک حرام دور. بولارها مسجدینگ ایچندان طواف اتسون ، ها داشیندن طواف اتسون ، هاحج اوچین طواف اتسون ها عمره اوچین طواف اتسون چونکی طواف نمازدور. نمازده پاک لیگ لازم دور. شیهه بولماقنی بیلانداطواف اداسا حلالی بولار . ولیکن کفارتین برمک بوینینا واجب دور . حیض و نفاس حج نینگ طواف دن باشغاقی عمل لارینه زیارتی یوقدور.

باشینجیسی بوایکسینه و جنب گه قرآن اوقیماق حرام دور. گرچه بیر آیت دن آزده بولسا . اگر نعمت غا شکر اتمک نیتی بیلن الْحَمْدُ لِلَّهِ ديسا وایمک قصدی بیلن یا بیرزادی باشلاماق قصدی بیلن بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ديسا جائز دور. اما تَوْرَاتُ نِي وَ انْجِيلُ نِي وَ زُبُورُنِي اوقیماق مکروه دور. و بعضی لارغا

گورادعاء قنوت نی اوقیماقدا مکروه دور. اما بیلاکی دعاء لاراوقیماق و مساس اتمک و ذکرلار و تسبیح لار آیتماق واذان غاجواب برمک و آغزینی چایقاندان سونگرا وال نی یواندن سونگرا اییب ایچمک زیانی یوقدور. اما آغزینی چایقا مانی وال نی یومانی اییب ایچمک مکروه دور.

آلتیلانجیسی بویاکسینه و جُنْبُ گه و مُحْدَثُ گه (وضوسیز آدم) قرآن توتماق حرام دور . مگر حرام بولماز داشی نینگ بولقجاسی بولساها پارچه دن بولسون ، ها قایش دن بولسون ها پلاستیک دن بولسون اما قرآن دن جدا بولمیان حلدی بیلن توتماق دوغری دال . قرآنینگ حواشی لارینه و خط سیز آق یرلارینه ال دگیرمک دوغری دال . شو دورت نفرنینگ قرآن نی ینگی یاسینی یا اندامینداکی لباسی نینگ بعضی سی بیلن توتماغی مکروه دور . و شولار تفسیر کتاب لاری و فقه کتاب لاری و حدیث کتاب لاری توتماغی دوغری دال دور. اما ینگی بیلن یا بعضی لباسی بیلن توتماغی نینگ زیانی یوق .

اگر بیرتحتہ غا یا پول غایا بیرجام غا آیت یا زیلان بولسا توتماق دوغری دال . اگر قرآنی فارسی لفظ بیلن یا زیلان بولسا توتماق مکروه دور . قرآن دن باشغا ذکرلار یازیلان ذات نی توتماق دوغری دور . اوزینه قرآن یازیلان پول لاری داشی نینگ هالتاسی بیلن توتماق جائزدور . وشول دورت نفرنینگ قرآنہ نظراتمگی و قرآن دینگلامکی مکروه دال دور . قرآنی اوغلانجیق لارینگ لینہ برانینگ زیانی یوق . اگرچه طہارت سیز بولساده چونکی موندادین ساقلاماق بار .

یدینجیسی شوایکسینه آرنینگ یانشماعی حرام دور . اما اوغشاماق و قوجاقلاماق وکوبگ بیلن دیزینگ آرالیندن باشغایردن منفعت آلماق دوغری دور . بیر آدم حرام لیغنی بیلیب یانشسا توبہ اتملی و استغفار آیتملی بیردیناریا یاریم دینار صدقه برمگی مسح دور . اگر خاتونینگ قانی آنگرباشینده کسیلان بولسا یعنی حیض اوُن گونده و نفاس قرق گونده کسیلان بولسا اونداعسل اتمازیندان اوینچا یانشماق دوغری . اما آنگرباشینا یتمانی کسیلان بوسا اوندا یانشماق دوغری دال . تا غسل اداریالی و تحریمہ آیداریالی وقت گچیانچا . اگر خاتونینگ قانی عادتدن بارده کسیلسہ یانشماق مکروه دور . گرچه غسل اتساده تا عادتگی گچیانچا ولی خاتون احتیاط جهتلی نمازینی اوقیارو روز سینی توتار .

سکیزلانجیسی شو ایکی سینه قان کسیلان وقتندا غسل اتمک واجب دور . اگر حیض اوچ گون گچندن سونگرا اوُن گونه یتمانی کسیلسہ اگر شول کسیلکلیگی عادتدن بارده بولساغسل نی نمازینگ مستحب

وقتی نینگ آخروقتنه چنلی تأخیر قویماق واجب دور . اگر نمازینگ گچماگیندن قورقسا غسل ادارونمازینی اوقیار .

اگر قان عادت نینگ باشیندا یا عادتندن یوقارده کسیلان بولسا و خاتونینگدا گوروم گورمک نینگ دسلابی بولسا اونداعسل نی تأخیر قویملی مستحب دور . اگر قان اوچ گوندن بارده کسیلسه نمازی آخر وقتاچنلی تأخیره قویملی اگر گچرقورقی اتسا وضو الارنمازینی اوقیار شول آیدیلان صورت لارده قان اون گونینگ ایچنده اقایتا لاساپاک لیگ حکمی باطل بولار .هاگوروم نینگ دسلابی بولسون ، ها عادت توتان بولسون .

اگر قان اون گونده یا اون گون دن کوب ده کسیلسه اون گونینگ گچمک لیگی بیلن پاک دیب حکم ادیلنار وشول خاتونا غسل اتمک ده واجب بولار .

بیر خاتون همیشه گورومینده تا اون گونه چنلی بیرگون قان گوریب بیرگون پاک بولیب گزمگی عادت توتان بولسا شول خاتون دسلاقی قان گوران گونینده نمازنی و روزه سینی ترک ادر ایکیلانجی گونداپاکلاندا طهارت آلیب نمازینی اوقییر اوچیلانجی گون قان گوانداینه نماز و روزه سینی ترک ادر دوردیلانجی گون پاکلاندا غسل ادیب نمازینی اوقیار شونینگ یالی تا اون گون توکانیانچا قان گوران گونی نماز و روزه سینی ترک ادر ، پاکلانان گونی غسل ادیب نمازینی اوقیار .

باب الاستحاضه

اِسْتِحَاذَه دِیَانِی خَاتُونِیْگ حِیْض و نَفَاس نِیْگ و قَتْنَدَان غِیْرِی فَرَجِیْنَدِن گَلِیَان قَان دُور . بوقان دامارنینگ قانی دوراونینگ اوچین مونینگ ایسی یوقدور . اما حیض و نفاسینگ قانی اوغلان یاتا قدان گلیان دور . بوقان پورسی دور . استحاضه نینگ قان لاری شوجوره مثلاً قان خاتونینگ مریض لیگ سببندن گلسا . یا دوقوز یاشامادیق خاتوندن گلسا یا یاشی اللی باش دن گچن خاتوندن گلسا یا اوچ گونه یتوشمانی کسیلان قان . یا حیض ده اون گوندن آریتمماج گلن قان یا حامله خاتوندن گن قان ها

دسلا ب گلسون ، ها دوغیر جاق وقتندا اوغلان چیقما قاگوران قانی بولسون ، ها عادت توتان خاتون عادتندن و حیض و نفاس نینگ کوب سیندن آریتمماج گوران قانی بولسون شو قان لارینگ همّه سی استحاضه دور .مثلاً همیشه یدی گون حیض گور ماکیلیگی عادت توتان خاتون اونکی گون قان گورسا یا ده نفاس ده همیشه اوتوز گون قان گورماکیگی عادت توتان خاتون ایلیلی گون قان گورسا . شول یدی گونینگ ایزینداکی باش گون و شول اوتوزگونینگ ایزینداکی یگیریم گون استحاضه دور . شو استحاضه نماز اوقیماق لیغی منع اتمزها فرض نماز بولسون ، ها نفل نماز بولسون و شونینگ یالی قرآن اوقیماغی و قرآن توتماغی و مسجده گیرماگی و طواف اتماگی و آرنینگ یانشماق نی منع اتمز . هایسی بیر آدم غایبر نمازینگ وقتی سالم گچمسا مگر حدث بیلن مبتلا بولیب گچسا مثلاً استحاضه لی بولسا یا بورنیدن یا یاراسیندن قان آقیب دورسا یا ایچی گچیب یا ایچیندن یل چیقیب دورسا یا پشاوی ایز به ایز گلیب دورسا یا آغریان گوزدن یاش آقیب دورسا یا آغریان قولاقدن و گووس دن و گوبک دن و چیلتریک دنسو چقیب دورسا فقط هر بیر نمازینگ وقتی اوچین وضو آلملی دون نی و بدن نی و مکان نی یوماق لازم دال دور . شول آلان وضوی بیلن شول وقتده حالان نماز نی اوقیارها ادا بولسون ، ها قضا بولسون ، ها فرض بولسون ،ها واجب بولسون ، ها سنت بولسون ، ها مستحب بولسون ،شول عذرلی آدم نینگ وضونی وقت نینگ چیقماغی بوزار گیرماگی بوزماز مثلاً دانک آتاندن سونگرا آلان وضوی گون دوغماغی بیلن بوزیلار .اما گون آغمازیندان اوینچا آلان وضوی گون آغماغی بیلن یوزیلماز اونینگ اوچین عذرلی آدم ارتیر اوچین آلان وضوی بیلن قوشلیق ده نماز اوقیب باششارماز . اما قوشلیق ده آلان وضوی بیلن اویره نمازینی اوقیب باشرار . بلکه اویلانینگ وقتی چیقینچا مونینگ وضوی بوزیلماز .

معدور آدمینگ بوینینه واجب دور عذرنی دفع اتمک یا آزالتماق اگر ضرر سیز باشارسا . اگر دکتر لارینگ توسطی بیلن مریض لیگنی برطرف ادیب باشاریان حالیندا غیرادورسا گناهکار بولار . اونگاگورا درد لارینگ دواسی باربولسا حتماً دوا اتمک لازم دور . اگر نمازی دیک دوریب اوقیبانده پشاوی دامیان بولسا ،نمازینی اوتوریب اوقیار .اگر رکوع ادانده شولاریالی علّت تافیلیان بولسا ، رکوع و سجده اتمز بلکه ایماء بیلن اوقییر . اگر آرقان یاتانده کسلیان بولسا یوقسام ده آقیان بولسا ، آرقان یاتیب نماز

اوقیملی دال . اگر عذرلی آدم دانگماق بیلن یا پامیق قویماق بیلن اقاماق لغینگ اونگینه گجیب باشرسا ،
حتماً اونگینه گجملی وشول آقماقلیغی نینگ اونگینی توتماغی بیلن عذرلی بولماقدان چیقار .

أما حیضلی خاتون یانگقی یول لاریبلن قان آقماغینگ اونگنی توتساده حیضلی بولماقدان چیقماز . گویا
شونینگ یالی نفاصلی خاتون ده و استِحاضَه لی خاتون ده پامیق تیقماق بیلن یاغیری یول لاری بیلن
آقماغینا مانع بولسا ، نفاصلی و استِحاضَه لی بولماقدن آیریلماز .

اوزنینگ ایچندن یل چقیب دوران عذرلی همیشه پشاوی گلیب دوران آدم غا اویماغی دوغری دال .
چونکی أولُ اِمَامُ ده هم حدث بارهم نجاست بار اَمَّا مُقْتَدی دا فقط حدث دا فقط حدث بار . عذرلی
آدمینگ طهارتی وقت چقیانچا باقی دور . شول عذردان باشغا حدث یتوشمسا . اگر شول وقتدا
باشغاحداث یتوشسا اوندا وضوی بوزیلار .

بورون نینگ بیردشیگیندن قان آقیب دوران آدم وضو آلسا ، سونگرا اول بیردشیگیندن ده آقسا ، ینه وضو
الماق لازم دور .

أما بورون نینگ ایکی دشیگیندن قان آقیب دوران ادم وضو آلسا ، سونگرا ایکیسی نینگ بیری کسلییا ،
شو ادم نینگ وضوی تا وقت چقیانچا باقی دور . گویا شونینگ یالی ایکی یارا یا ایکی چیبان یا ایکی
چِیلتیریک نینگ بیریندن آقیب دوران بولسا وضو الاندان سونگرا اول بیریندن آقسا ، ینه قایتالاب وضو
الماق لازم دور . اَمَّا ایکیسیندان بیله آقیب دورقا و آلان بولسا ، سونگرا بیری کسیلانی بیلن اونکی
وضوبوزیلماز . اگر آقیب دورقا وضو آلسا کسیلاندن سونگرا نماز اوقیسا یا اوقیب دورقا کسیلسا شول
کسیلمک اوزاغا چکیب وقتی غاباسا اوقان نمازینی قایتالاملی . عذرلی آدم عیدنماز اوقیماق اوچین
وضو آلسا ، شول وضوی بیلن اوپله نمازی اوقیب باشارار چونکی عیدنمار قوشلیق نماز نینگ
اورنیندادور .

اوزیندن قان آقیب دوران یارانی پارچا بیلن دانگلیسا ، شول پارچا غا یا دون غادر هم مقداردن کان قان
دکسا . اگر یواندانمازدن فارغ بولما قاینه دگیب نجیس بولجاق بولسا ، یوماق گراک دال . اگر دگیب
نجیس بولماجاق بولسا اوندا یوماق لازم دور .

متفرقات

۱. وضو آننگداکَلانی یالانگا چلاماق ادب دندور مکّه مکرّمه و مدینه منوره نینگ اهل لارینگ عمل لاری شیله دور .
۲. استنجاء اتمکداسوبیلن و توفراق بیلن آراستا لانماق افضل دور اما فقط سوبیلن آراستالانیب قایتماقدا هم اشکال یوقدور .
۳. قران نی طهارت سیز توتماق دوغری دال دور مگر متأخرین علماء لارغاگورا دوغری دور .
۴. دیش نینگ اویغنی دولدیرتماق دوغری دال ، اگر دولدیرتسا هیچوقت جُنُب لیگدن آیریلماز.
۵. داغینگ دورینه تیمم اتمک دوغری اما سُوینگ دوزینه تیمم دوغری دال .
۶. دیش لارنی دویلمانی بشیرلان کَلّه لاری ایملک لیک اشکال سیزدوغری دور .
۷. کَلّه نی یالانگاچلاب طعام ایملک نینگ زیانی یوقدور .
۸. طهارت بانبده بیلاکی مذهب لارگه تقلید اتمک جائز دور .
۹. اُون ایچنده اُون بولمادیق کیچی جک حوض ده غسل اتمک و وضو آلماق دوغری دور تا کوفراگی ماء مُسْتَعْمَل بولیب ایلانیانچا .
۱۰. کافرینگ اولان بالیق نی ایملک دوغری دور . بالیق نینگ ایچندن چیقان بالیق نی ایملک ده دوغری دور .
۱۱. دونگغوزینگ سویدینی امیب اولالان اولاق نی ایملک دوغری دور .
۱۲. اولیاء لارینگ و علماء لارینگ و صالح کیشی لارینگ قبرلارینگ اوستنا کنیدلار سالماق پرده لار اورتتمک و چراغ لار و شمع لاریا قماق دوغری دور .
۱۳. تریاک و بنگ و حشیش و هروئین حرام دور . اما سیگار چکمک مکروه دور .
۱۴. کوچه لارینگ پالچیغی . ایت لارینگ دفالاییرن لارنینگ پالچیغی چوربیلان قاتیشان لوقور . اوزی نینگ ایچندا حیوان لارینگ بوق و سیدگی بولغان یول لارینگ لایبی پاک دور ، مگر پاک بولماز نجاست نینگ عینی نی گورسا .
۱۵. اگر ایکی جورموق استنجا نینگ سوی بیلن اول بولسا اشکالی بولماز .

۱۶. حضرت اِمَامُ اَعْظَمُ ابوحنيفه رَحْمَهُ اللّٰهُ عَلَيْهِ حَمَامٌ ده كيسه كش نينگ عورت غا نظراتماگنى ايراد اتمازميش .

۱۷. علم نجوم دن قبله نى و نمازينگ وقتنى بيلريالى اورانمك جائردور .

۱۸. اتوزى نينگ ايچندا ميّت بولماديق يلاندان بجرلان قبرلارغا زيارت اتمك كفردور. چين قبرلارغا زيارت اتمك مستحب دور .

۱۹. نجاست بيلن سوارلان زراعت لارحرام ده دال و مكروه ده دال .

۲۰. قاردان وجوه ناكدن اريان سويلن طهارت قيلماق دوغرى . امّا دوزينگ سوي بيلن طهارت دوغرى دال . دوزينگ سوي توميس ده دونگيب قيش ده اربيار بيلاكى سوينگ ترسيه .

۲۱. مكروه بولان ايش لارشولاردور . آلان ديرناق نى و سيرن ساچينى غسل خانه يا مستراح غاوقلاماق . ديش بيلن ديرناق آلماق . جنب حاليندا ساچ سيرديرماق و ديرناق كسمك . كله نينگ اورتاسينى سيردريب اطرافينى اوزمك . قولفاق قويماق . ينگسانى سيرديرماق . آينگ يار سيندن اوينچا قان آلديرماق . اشاك نينگ سويدينى ايچمك . آط نينگ اتنى ايمك . يوزه داغ باسماق . ارمنى لارينگ جهود لارينگ عبادتگاسينا گيرمك . مجوسى و ارمنى نينگ دعوتنه بارماق . كافرلارينگ قاب لارنى يومانى ايب ايچمك . طعام ايانگدا سكوت بولماق . چوراگى سفره بيلن غسديرماق . توى وعدس و ماش نى مستراح ده يوماق . قزل كموش دن بولناق قاب لارده ايب ايچمك و يا غلانماق و خوشبو لانماق . قزل كموش دن بولان قلم بيلن ايب ايچمك قزل كموش دن بولان قاب ده طهارت آلماق . قزل كموش دن بولان دوات قلم بيلن خط يازماق . قزل كموش دن بولان كرسى ده اوتورماق شو ذات لارينگ همه سينده ارکک بيلن خاتون نينگ فرقى يوقدور .

قزل كموش دن ارکک ادم لار خاتون لارينگقى يالى يوزيكداقينماق . شولرينگ بارسى مكروه دور .

دميردن ميس دن بورنج دن قلابى دن يوزيك داقينماق . زنانه كله سيني سيرماق .

۲۲. ساقچ چينا مگ نينگ زيانى يوق ارکک لار اوچين ده و خاتون لاراوچين ده صحیح قوله گورا .

۲۳. هلاى آريم قاوى گورسون ديب آرينه دعاء برمگى دوغرى دال .
۲۴. اوغلان سنت لامگينگ مُسْتَحَبَّ وقتى نينگ بارى باشى یدی ياش آنگر باشى اونكى ياش دور .
۲۵. قيز اوغلان لارينگ قولاق نى دشماگينگ زيانى يوق دور .
۲۶. آرقانى و قورساقى سيرماق ترك ادب دور .
۲۷. آت لارينگ قاوسى الله يانيندا عبداً لله و عبداً للرحمن دور ليكن بوزماندا بوات لارينگ غيرى بيلن آت داقماق قاوى دور چونكى عوام لار بو آت لارى كچلتيلار چا غيرماق اوچين .
۲۸. تازه بولان اوغلانى گوتاريب قبله باقديرمالى ساغ قولاغينا اذان آيتمالى و سؤل قولاغينا قامت آيتمالى حى على الصلاة ده مؤذن ساغينا باقمالى و حى على الفلاح ده سولينه باقمالى .
۲۹. قبرينگ اندازه سى يعنى بويى مثل ميّت نينگ بويى يالى بولملى اينى هم بويى يا رسى يالى بولملى چونگيرليگى هم گوبگه چنلى بولمالى اگر مونداندا چونگير بولسا بترقاوى دور .
۳۰. ارکک آدم بير عالم يازاهد آدم نينگ يوزيندن اوغشماق نينگ زيانى يوق . اما خاتون خاتونينگ آغزيندن يايا نكاغيندن اوغشا ماغى مكروه دور .

المسائل المهمه

۱. روزه توتما قدا و آچماقدا مُنْجِمُ لارينگ گفنى و هر تجربه چى لارينگ و حساب چى لارينگ گفنى و سوزينى قبول اتمک دوغرى دال. حساب (اهجزدبود) ديب حضرت على رضى الله عنه سويلايان حساب باطل دور اونينگ هيچ بير حقيقتى يوقدور، تقويم بيلن يا ابجد حساب بيلن روزه توتيب آچماق شريعتنگ ترسى دور، روزه رمضانى فقط آيى گوريب توتمالى و گوريب آچمالى .

۲. سَقَالِي سِيرِيَقِ آدَمِي نِينِگِ شَهَادَتِينِي قَبُولِ اَدِيلْمَازِ چُونِكِي اَوَّلِ آدَمِ فَاسِيَقِ دُورِ زِيْرَا كِه سَقَالِ سِيرِمَاقِ اَرَكِكِ آدَمِ لَارِينِگِ حَقِينِدَا حَرَامِ دُورِ هَمْچَنَانِيكِه كَلَّه سِيرِمَاقِ خَاتُونِ لَارِينِگِ حَقِينِدِه حَرَامِ بُولُشِي يَالِي.
۳. شُوزْمَانْدَاكِي بِيْمِه آدِينْدِه بُولَانِ كِفَالْتِ بَاطِلِ دُورِ يِعْنِي بِيْرِ آدَمِ دَانِ مُعَيَّنْ مَقْدَارِ پُولِ آلِيَارِ لَارُوشُونِينِگِ مَالِينَا وَجَانِينَا وَاَوِينَا وَ مَاشِينِنَا ضَامِنِ بُولِيَا رَلَارِ هَرِ وَقْتِ شُولَارِينِگِ بِيْرِي بِيْرِحَادْتِه دِه هَلَاكِ بُولْسَا شُونِي تُولَا مَآگْنِي شَرْطِ اَدِيَارَلَارِ. شُومَعَامَلِه شَرِيْعَتْنِگِ تَرْسِي دُورِ.
۴. آوِي آوَلَا مَاقْدَا وَ بَالِيَقِ تُوْتَمَا قَدَا اَوْتْ يَا اُوْدِيْنْ يَا مِيُوِه لَارِيغْنَا مَقْدَا يَا مَعْدِنِ نِينِگِ دُوزِينِي وَ كُوْلُ نِينِگِ اَكَازْنِي وَ چَايِ نِينِگِ دَاشِ لَارْنِي وَ چَاگِه لَارْنِي يِغْنَا مَاقْدَا شَرْكْتِ بُولْمَاقِ دُوغْرِي دَالِ وَ هَرِ بِيْرِ مَبَاحِ تَافِيلِيَانِ ذَاتِ لَارْدِه هَمْ شَرْكْتِ بُولْمَاقِ دُوغْرِي دَالِ دُورِ.
۵. دِيْرِي حِيَوَانِي چَكِيْبِ سَاتِمَاقِ اِمَامْ مُحَمَّدُ رَحْمَه اللهُ تَعَالِي غَاگُورَا بَاطِلِ دُورِ. شَيْخِيْنِ رَحْمَهْمَا اللهُ تَعَالِي دِنِ سَلْفُ بَابَنْدِه دُوغْرِي لِيغْنِي رَوَايْتِ اَدَلْدِي.
۶. مَسْجِدِينِگِ حِيَايَتِينْدَاكِي مِيُوِه لَايَانِ آغَاجِ لَارْدَانِ بَهَاسِيْنِي بَرْمَانِي اِيْمَكِ دُوغْرِي دَالِ. اِگْرِ آغَاجِي هَمْه مَسْلَمَانِ لَارْغَا وَقْفِ اَتْمَكِ نِيْتِ بِيْلِنِ اَكِيْلَانِ بُولْسَا هَرِيْبِرِ مَسْلَمَانِ اُوچِيْنِ اِيْمَكِ دُوغْرِي دُورِ. اِگْرُبُو هِيْلِي نِيْتِ بُولْمَسَا سَاتِيْبِ قِيْمَتْنِي مَصَالِحِ مَسْجِدَا وَ چِيْنِ صَرْفِ اَتْمَلِي.
۷. اِگْرِ دَلَالِ بِيْرِكِيْشِي نِينِگِ مَتَاسِيْنِي اَذْنِي بِيْلِنِ سَاتِيْبِ بَرَسَا شُونِينِگِ اَجْرَتْنِي يِعْنِي دَلَالِ لِيْقْنِي فَقْطِ بَايِعِ دِنِ آلْمِي، مَشْتَرِي دِنِ آلْمَاقِ دُوغْرِي دَالِ. اِگْرِ مَعَامَلِه تَمَامِ بُولَانْدَانِ سُونْگَرَا وَ دَلَالِ هَمْ اَوْزِ دَلَالِ لِيْقْنِي آلَانْدِنِ سُونْگَرَا بِيْرِذَاتِ سَبْبِلِي مَعَامَلِه فَسْخِ بُولْسَا شُولِ دَلَالِ نِينِگِ آلَانِ دَلَالِ لِيغْنِي قَايْتَارِيلْمَازِ كُوِيَا شُونِينِگِ يَالِي دُورِ. بِيْرِحِيَاطِ دُونِي تِيكَاَنْدِنِ سُونْگَرَا اِيَه سِي سُوْگَسَا يَا بِيْرَبْنَا جَايِي اُوْرَاَنْدِنِ سُونْگَرَا اِيَه سِي يِقُسَا شُولِ خِيَاطِ نِينِگِ وَ بِنَا نِينِگِ آلَانِ اَجْرَتِ لَارْنِي قَايْتَارِيلْمَازِ. اِگْرِ دَلَالِ مَعَامَلِه نِي تَمَامِ اَدِيْبِ بَاشَارْمَسَا بَاشْغَا بِيْرِ دَلَالِ كَلِيْبِ سَاتَسَا دَسَلَابَقِي دَلَالِ غَا هِيچِ ذَاتِ يُوْقِ. اِگْرِ دَلَالِ مَالِكِ بِيْلِنِ مَشْتَرِي نِينِگِ آْرَاسِيْنِدَا سَعِي اَتَسَا اَمَّا مَعَامَلِه نِي مَالِكِ نِينِگِ اَوْزِي اَتَسَا اُونِينِگِ دَلَالِ لِيغْنِي عَرَفِ كُورَا دُورِ يِعْنِي عَادَتِ دِه بَايِعِ بَرِيَانِ بُولْسَا بَايِعِ نِينِگِ بُوِيْنِيْنِه بُولَارِ اِگْرِ مَشْتَرِي بَرِيَانِ بُولْسَا مَشْتَرِي نِينِگِ بُوِيْنِيْنِه بُولَارِ. اِگْرِ اِيْكِيْسِي دِه بَرِيَانِ بُولْسَا اِيْكِيْسِي نِينِگِ بُوِيْنِيْنِه بُولَارِ.

۸. شوزمان لاردا جمعه نماز او قولیان یرلارده احتیاط ظهرا و قیماق لازم حتی حَرَمَینِ شَرِیفِینِ ده احتیاط او قماق گراگ دور.

۹. اگر خاتون نمازدا ارکک آدم غا اویسا امام ده شونگا امام بولماغنی نیت اتساخاتونینگ نمازی دوغری دور. اگر خاتون اوز جاینده دورمانی گلیب ارکک لارینگ صفیندا دورسا بیر بولسا اوچ کیشی نینگ نمازینی فاسد ادیا رسا غینداکی و سولینداکی و ینگسا سینداکی اگر ایکی خاتون جفت دوران بولسا دورت آدمی نینگ نمازینی فاسد ادیارسا غینداکی و سولینداکی و ایکی ینگسا سینداکی اگر اوچیسی بیرگیب دوران بولسا ساغیندان بیر و سولیندن بیر و ینگسا سینداکی صف لارینگ هر بیریندن اوچ نفرینگ نمازینی فاسد ادیارتا آخرقی صف غا چنلی حَرَمَینِ شَرِیفِینِ ده شومسئله گه رعایت اتمک چتین دور حاجی لار خبرار بولمالی اوقان نمازلارنی فاسد ادیب بوش گلامالی دال.

۱۰. اگر بیر آدم نینگ اوتلاغوجی حیواندن بیر نصاب مالی بار بولسا بیل آیلاناندان سونگرا شویینگ زکاتی برسا اوندان سونگرا شول مال لاری ساتیب پوله اویرسا و شول آدم نینگ باشغا ده نصاب غایتیان پولی بار بولسا شوپولدن زکات چیقا رانده شول مال لارینگ پولنی شونگا قوشماق گراک دال. اگر نصابه یتیان بولسا بلکه شونینگ اوزبا شینه تازه دن بیل آیلانمالی امام اعظم رحمه الله تعالی غاگورا اما امامین رحهما الله تعالی غاگورا شول ساتان مال لارینگ پول لارنی شوپول غاقوشیب همه سیندن زکات برملی گرچه مال لارینگ زکاتی اوزال براندا بولسا اگر اول ساتان مال لارینگ پولی نصابه یتمسا اوندا بالاتفاق قوشملی اوزباشینا بیل آیلانماق گراک دال. اگر پامیق نی یا آرفا بوغداینی و هر بیر یردن آلان محصول نی ساتیب پوله اویرسا اونینگ پول لارنی بالاتفاق قوشملی گرچه اوزال عشرنی چیقا ران ده بولسا.

۱۱. زکات برمک اوچین مالک تجارت متاع لارینا قیمت قویا ندا شول متاع نینگ دوران شهریندا یا اوبا سینداکی قیمت بیلن قیمت قویار. اگر بیر متاع نی باشغا بیر شهرگه ایبارسا شول شهردا اول متاع غاییل آیلانسا شول شهرداکی قیمت معتبر دور. اگر متاعی چول میداندا بولسا شونینگ یقینیندا کی شهرینگ قیمتی بیلن قیمت قویار. پس شومسئله گه

گورادوکانچی لارزکات برمک اوچین دوکان لارنی حساب ادن لاریندا اونکی خریدی بیلن حساب اتملی دال، بلکه شول گونکی ساتیب اوتوران قیمتی بیلن حساب اتملی.

۱۲- قیزیل و کموش نی نسله معامله اتمک دوغری دال ، بلکه بولارینگ معامله سی نقدبولاق لازم دور.

۱۳- کرای آلیب آطی بایتا لاچکمک یا جونگانی سیغره آشیرماق یا قوچی قوین غاقا و ماق دوغری دال.

۱۴- بیر سیغیر حاجت اصلی بولیب باشاریار، پس بیر آدم نینگ هیچ ذادی بولمانی فقط بیرجه سیغیری باربولسا شونگا قربانلیق واجب بولمیار و عشر و زکات ده دگیار.

۱۵- شریعت علم لارنی اوقیبیان و اوقیدیان آدم لارغا عشر و زکات و فطره برمک دوغری گرچه قرق بیل لیق آذوقه سینی یغان بای ده بولسا.

۱۶- دگر منچی کراینی اوز اوییدن اونیندان آلماغی و جوازچی کراینی اوزچیقاران یاغیندان آلماغی و دانگچی کراینی اوز دوان تویسندان آلماغی دوغری دال. بلکه کراینه پول آلملی یاده اوینچا بوغدای دن و کونجی دن و شالی دن آلمالی.

۱۷- اهلُ الْمُصِیْبَةِ اویده اوتورماق لارنینگ زیانی یوق اما قافی غادوشاک یا زیب اوتورماق لاری مکروه دور. بیر سفر آیت برانگدن سونگراشول مصیبت اوچین ینه اوزه لاب بارماق مکروه دور مصیبت اوچین اوتورماق نینگ وقتی فقط اوچ گون دور. شو اوچ گونده رخصت دور اگر اول اوچ گونی ده ترک اتسانگ اونده بترافضل دور. اما اوچ گوندن آرتیقماچ اوتورماق مکروه دور.

۱۸- مستراح ده و جماع ده کبلامک مکروه دور.

۱۹- اگر شهوت دن امین بولسا اجنبی خاتون بیلن کبلاشمک جائز دور.

۲۰- بیر حیوانینگ داماغین چالانگدا شول حیوانینگ اندامی ساوئما قا یعنی اضطراب دن آیریلما قایللیگ نی یازدیرماق و دریسینی یوزمک مکروه دور.

۲۱- آغی اوچ قسم بولیار اولقیسی (دین قوی) گوچلی آغی مثلاً قرض بران پولی ، یا تجارتی آغیسی ، شوالغی سیندن آلان پولیندن زکات واجب بولار. اگر شول آلان پولی بیرنصاب نینگ باش دن بیرینه يتوشسا اوندن آبولسا زکات واجب بولماز. شوگوچلی آغی اوچین نصاب غامالک بولان

وقتندان بیل آیلانماق شرط دورقبض ادن وقتندان شرط دال دور. اونگاکورا فقط قبض اتمک بیلن زکاتنی برمک واجب بولار.

ایکنجیسی (دینِ مُتوسط) اورتا آغی مثلاً بولیان اوی نینگ وگیان لباس لارنینگ وایب ایچیان آذوقا لارنینگ ثمنی بوالغی دن قبض ادیب آلانی بیرنصاب غایتسا زکات واجب بولار یوقسام بولماز بواورتا آغی بیل آیلانماق حقیندا بعینی گویچلی آغی یالی دور یعنی بیل آیلانماغی اصل دن حساب بولار قبض ادن وقتندان حساب بولماز.

اوجونجیسی (دینِ ضعیف) اجیز آغی مثلاً مال بولما دیق زادینگ مقابلندا بولان آغی مثل مهر آغیسی و خلع آغیسی و وصیت آغیسی شوالغی لاردن بیرنصاب نی قبض اتسا قبض اتسا قبض دن سونگرا شونگا بیل آیلانسا زکات واجب بولار یوقسام بولماز. شو آیدیلان حکم لارینگ کُلی سی آغی سیندن باشغا نصاب غایتیب دوران مالی بولامادیق آدمینگ حقیندا دور. اَمّا آغی سیندن با شغا بیرنصاب غایتیب دوران مالی بارآدم آغی سیندن نا چا آلسا اونکی نصاب غاقوشیب همه سی نینگ زکاتنی بیله چیقا رملی ها آزاجیق قبض اتسون، ها کان قبض اتسون، ها گویچلی آغی بولسون، ها اورتا آغی بولسون، ها اجیز آغی بولسون.

۲۲- توفنگ بیلن آولانان آوحلال بولجاق بولسا شرطی شودور. مرگن توفنگلان وقتندا بسم الله آیتملی و توفنگدا شو آوغایا را سالمالی مرگن توفنگلانندن سونگرا با شغا ایشا مشغول بولمانی فوری شول آوغا یتوشملی و گورملی اگر جانی باربولسادا ما قنی چالمالی اگر جا نینه یتوشیب ده داماقنی چالمسا یاداتوفنگ نی دولدیریب وبا شغا آوآتیب اگلانسا اول آوی حرام دور. اونی ایمگ دو غری دال.

۲۳- رشوه بیلن هدیه نینگ فرقی شوجوره دور. رشوه دِیان لاری بیر آدم نینگ غیری غه بریان زادی دورشول غیری شونینگ ایش لاریندن بیرایشا کومگ براریالی. اَمّا هِدِیَه دِیان لاری غیری غا شرط سیز بریلیان ذات دور. شول رشوه دورت قسم بولیار اولقسی اوزینی قاضی اوتورتما غایا امیر تگدیر ما گه رشوه بریا ربورشوه هم آغوجی آدم غاحرام دورو هم برگوجی آدم غاده حرام دور. ایکیلانجی قسمی رشوه بریار. اوزی نینگ پیدا سینا حکم اتدیرمک اوچین بورشوه هم ایکی طرف غاده حرام دور اوجیلانی قسمتی بیر آدم غارشوه بریارمنینگ ایشمی اداره دا دوغیر له دیب یعنی دولتنگ ضررنی دفع ات پیدا سینی جَلْب ات دیب، بو رشوه فقط آلیان آدم غا حرام دور. بریان گه حرام دالدور.

دوردیلانجی قسمی اوزجانیندن یا مالیندن قورقماق جهتلی رشوه بریا ربورشوه بریان آدم غا دوغری آما
آلیان آدم غا حرام شاعر لارینگده قوشغی قوشا رین دیب قورقزیب آلیان زا دلاری شو قسم دان دور.
یعنی بریان لاره زیانی یوق شاعره حرام دور.

۲۴- حیوانینگ آجزا سینده ایمک حرام بولان ذات لارشولار دور. آقغوجی قان . غِیرْجَانْ . ایکی ها یا .
آق آت . مازْ . سیدیک لیگ . اُودْ .

۲۵- مشتری بیرساتون آلان زادینی قبض ادیب تاییل آماقاسا تماغی و اجاره برمگی دوغری دال. مگر
دوغری بولارشول ساتون آلان زادی عقار بولسا .

۲۶- هر بیرخاتون زمانه نینگ فساد بولماغیندان قورقیب اوغلان بولماریالی رحم نی با غلاتماغی
دوغری دور.

۲۷- اوزی نینگ قربانلیق بولماغی دوغری بولان عیب لی حیوان لارشولار دور، دوغاشاخی یوق،
شاخی دویگ ، امجک لاری کیچی جک ، قولاغی دیشک ، داغلی . قولاغی کیچی جک. آرنگا شما
قدان عاجز بولان بچیک.

اوسگیلاوگلی . قوز لاماقدان قالان قاری . دیل سیزقویون . دوغا اوچ امجک بولان دویه یا سیغیر . آفت
بیلن بیرا مجگی آیرلان دویه یا سیغیر . دیش لارنینگ آزی قاجیب کوفراگی قالان قویون . عَلت
سیزسویت اینمایان . دوغا گچی قُورْبُقُ قُویُونْ . دوغا قولان سیز و قوریق سیزا بوحنیفه رحمه الله تعالی
غاگورا. سمیز قوتیر. داماق چالین جاق یره دورت آیاغی بیلن یوریب گیدیان آغساق. قولاق نینگ یا
گوزی نینگ یا قوریق نینگ اوچ دن بیری یا اوچ دن بیریندن آزی آیرلان حیوان . قولاغی اوزین لیغنه
دلیک . گوزی چارسی . قیرقیقلی . همه سی دو غریدور.

۲۸- اوزی نینگ قربانلیق بولماغی دوغری بولمادیق عیب لی حیوان لارشولاردور. سونگینده یلیگ
قالمادیق آریق . داماق چالینجاق جالینا یوریب بیلیمان آغساق. قولاق نینگ یا گوزی نینگ یا قوریقی
نینگ اوچ دن بیریندن کوفراگی آیرلان. شاخی دوییندان دویلیب کله سی نینگ بینی سیننه یتن . مریض .
دوغا قولاق سیز و قوریق سیزمُحَمَّدُ رَحِمَهُ اللهُ تَعَالَى غا گورا. دیش لارنینگ کوفراگی قاجیب آزی قالان
. اوتلاب بیلیمان دالی. آریق قوتیر . بورنی کسیک . امجگی کسیک . کوشاک نی امدیریب بیلیمان.
امجگی قوران . دیل سیز سیغیر. بولارینگ هیچ بیرنی قربانلیق چالماق دوغری دال دور.

۲۹- پادشاه نینگ یا وزیر وکیل نینگ یا هر بیو اولی آدم نینگ قدم گترمکی اوچین اولدیرلان مال حرام دور.

۳۰- بوزیلان مسجدینگ اونکی آغاج لارنی و بنکه لارنی یا قینرا غینداکی مسجد گه اکیدیب صرف اتمک دوغری دور اَمّا حجره لارکه گه صرف اتمک دوغری دال دور. چونکی هر وقف نینگ بوزیلان نی اوزجندا شینا صرف اتملی دور.

۳۱- سجده تلاوت نی طوطی دن شیدسا یا گرامافون دن اشیدسا یارا دیویالی هر آله حادیه دن اشیدسا سجده تلاوت اتمک واجب بولماز.

۳۲- مسلمانی دین دن چیقا ریب کافرادیان ذات لار شولار دور. ایمان بیلن کفر بیردور دیب اعتقاد اتمک . اوزهلاینه من سنی خدای دن بتر قاوی گوریان دیمک . انشاء الله بو ایشی ادارسینگ دیان آدم نینگ جوابنده من انشاء الله سیز ادارین دیمک.

اگر فلان پیغمبر بولسا من شونگا ایمان گتیر مزدیم دیمک . اگر خدای بویرسا ده اتمارین دیمک . من بیلیمان پیغمبر انسان می ؟ جین می ؟ دیمک. قرآن مخلوق دوردیب آیتماق . قَصْدًا طَهَارَت سیزنماز اوقیماق . قصد بیلن قبله باقمانی نماز اوقیماق. نجیس لباس بیلن نماز اوقیماق. اذانچی اذان آیدان وقتندایلان آلدایانگ دیمک . ابوحنیفه نینگ قیاسی حق دال دوردیمک . دینی علم دن بیر چمچه چوربه قاوی دوردیمک . حرام مال دن ثواب خانطما بولیب صدقه برمک. گناه صغیره نی ادن آدم غاسن خداینگا توبه ات دیب آیدیلاندا من نامه اتدیم توبه اداریالی؟ دیمک. قیامت غه جنت گه جهنم گه میزان غا صراط غاصحیفه اعمال غا انکار اتمک . کافر لاربوزیگنی کلاسیندا قویماق . ای کافر ای یهودی ای مجوسی دیب آیدان آدم غالْبَیک دیب جواب برمک. فقیه عالم نینگ یا خوجا نینگ آغزینا ساومک . حلال ایی دیان آدم غاحرام مانگا حلال دن قاوی دوردیمک حلال نی حرام دیمک . حرام نی حلال دیمک . مسلمان نینگ آغزینا ساومک . ظالم غاعادل دیمک. حضرت عائشه رضی الله عنها غاساومک. کفرکلمه نی گبلان آدم نینگ یوزینا با قیب گولمک . عرق اشجک بولاندا یازنا اتجک بولاندا بسم الله دیمک. پورخانینگ غائب دن بریان خبرلارینه تصدیق اتمک. بر آدم نی بلند یرده اوتوردیب توارکلارینه اویشیب مسئله لار سوراب گولشیب یا سدیق لار بیلن بلامک . حضرت ابوبکر صدیق و حضرت عمرا لفاروق رضی الله عنهما نینگ صحابه و خلیفه بولماق لارینه انکاراتمک . الله تعالی ظلم نی و زنا اتمک

نی و آدم اولدورمک نی حرام اتماسا میش دیب آرزواتمک. مجوسی لارینگ نوروزینه باریب شولار بیلن ادیان ایش لاریندا موافق بولماق. نوروزگونی تعظیم ادیب اوزال آلمیان زادینی شول گون آلماق. نا مادیب قرآن اوقا نگوک؟ دیان آدمینگ جوابنده قرآن دن بیزار بولدوم دیمک. قایسی بیر مسلمان شوآیدیلان گب لاریلن کباسا اوزی کافر بولار و خاتونی ده طلاق بولار نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ ذَلِكَ.

دعاء الصفر

حَضْرَتُ الشَّيْخِ مُحَمَّدِ الْعَوْتِ دِيگان عاليمقام اوزی نینگ جواهر الخميس آتلی کتابنده آیدیب دور. هر بیل ده اوج یوزیکریم مینگ بلاء اینار شوبلاء لارینگ باریسی صفرآی نینگ اینکی آخرقی چهارشنبه سیندا اینار شولگون بیلینگ گون لارینگ بتر دشوار راغی بولاراوینینگ اوچین شولگونینگ آدینا ترکمان لارقره چهارشنبه دیارلار. هرکیم قه چهارشنبه گونینده دورت رکعت نماز اوقیسا هر رکعتده فاتحه دن سونگرا اون یدی کرات انا اعطیناک الکوتر نی اوقیسا اوندان سونگرا قل هو الله احد نی اوج کرات اوقیسا اوندان سونگرا قل اعوذ برَبِّ الفلق نی بیرکرات اوقیسا اوندان سونگرا قل اعوذ برَبِّ الناس نی بیرکرات اوقیسا وسلام براندن سونگرا شو دعانی اوقیسا تنگری تبارک و تعالی نینگ اوزی شونگا بس بولارشول آدمینگ جانینی و مالینی و اهل اولادینی جمع آفت بلاء لاردن آمان ساقلار.

دعاسی شودور

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَبَارِكْ اللَّهُمَّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ هَذَا الشَّهْرِ وَمِنْ كُلِّ بَلَاءٍ وَشِدَّةٍ بَلِيَّةٍ قَدَّرْتَهَا فِيهِ يَا دَهْرِيَا دِيهُوزِيَادِيهَارِيَا كَانُ يَا كَيُنُونُ يَا كَيِنَانُ يَا أَزْلُ يَا أَبْدِيَا مُعِيدُ يَا مُبْدِيَا يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ. يَا ذَا الْعَرْشِ الْمَجِيدِ أَنْتَ تَفَعَّلُ مَا تُرِيدُ. اللَّهُمَّ أَحْرَسْ بِعَيْنِكَ نَفْسِي وَمَالِي وَأَهْلِي وَأَوْلَادِي وَدِينِي وَدُنْيَايَ الَّتِي ابْتَلَيْتَنِي بِصُحْبَتِهَا بِحُرْمَةِ الْأَبْرَارِ وَالْأَخْيَارِ بِرَحْمَتِكَ يَا عَزِيزُ يَا غَفَّارُ يَا كَرِيمُ يَا سِتَّارُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ اللَّهُمَّ يَا شَدِيدَ الْقُوَى يَا شَدِيدَ الْمُحَالِ يَا عَزِيزُ يَا كَرِيمُ أَذَلَّتْ بِعِزِّكَ جَمِيعَ خَلْقِكَ يَا مُحْسِنُ يَا مُجْمَلُ يَا مُتَفَضَّلُ يَا مُنْعَمُ يَا مُكْرَمُ يَا مَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَا لَطِيفًا لَطَفْتَ بِخَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الطِّفُّ بِِي فِي قَضَائِكَ وَعَافِنِي مِنْ بَلَاتِكَ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ.

دعاء نصف شعبان

مردآینگ اون باشی گیجه سی آغشام بیلن یاسدی آراسینده اوج کرات سوره مبارک یس شریف نی اوقیملی دسلابقى ده عمر نینگ اوزاق بولماق نینگ قصدی بیلن ایکیلانجی ده بلادفع بولماق نینگ قصدی بیلن اوچیلانجی ده آدم لاردن غنی بولماق نینگ قصدی بیلن. هر یس شریف نینگ ایزیندن شو دعاء لاری اوقیملی.

دعاء نصف شعبان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ يَا عَفُوُّ يَا غَفُوْرُ يَا تَوَّابُ يَا هَادِيُّ يَا فَتَّاحُ يَا رَزَّاقُ يَا وَاسِعُ يَا مُعْطِيُّ يَا مُعِينُ يَا بَاسِطُ يَا مُبْدِيُّ يَا وَهَّابُ يَا مَتِيْنُ يَا حَافِظُ يَا وَلِيُّ يَا كَافِيُّ يَا حَسِيْبُ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ يَا ذَا الْمَنِّ وَ يَا ذَا الْفَضْلِ وَ يَا الْجَلَالَ وَالْأَكْرَامِ وَ يَا ذَا الطُّوْلِ وَالْإِنْعَامِ يَا مَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَا ظَهِيْرَ اللَّاجِيْنَ وَ جَارِ الْمُسْتَجِيْرِيْنَ وَيَا مَنْ تَمَحَّوْ مَا تَشَاءُ وَ تُثَبِتُ مَا تَشَاءُ لِمَنْ تَشَاءُ وَ يَا مَنْ عِنْدَكَ أُمُّ الْكِتَابِ بِحَقِّ أَسْمَائِكَ الْحُسْنَى وَ آيَاتِكَ الْعُظْمَى وَ بِحَقِّ اسْمِكَ الْعَظِيْمِ الْأَعْظَمِ وَ بِالتَّجَلِّيِّ فِي لَيْلَةِ النُّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ الْمُكْرَمِ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَ مَوْلَانَا وَ حَبِيْبِنَا وَ شَفِيْعِنَا وَ مَلَاذِنَا مُحَمَّدٍ رَسُوْلِكَ وَ نَبِيِّكَ الْأَكْرَمِ صَلَوةً كَامِلَةً دَائِمَةً تَكْتُبُنَا بِهَا عِنْدَكَ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ الْمُبَارَكَةِ الَّتِي يُفْرَقُ فِيهَا كُلُّ أَمْرٍ حَكِيْمٍ وَ يُبْرَمُ مَغْفُوْرًا مَسْعُوْدًا مُعْمَرًا بِالْخَيْرِ مَرْزُوْقًا لِلذَّكَارِ وَ الطَّاعَاتِ وَ الْخَيْرَاتِ وَ الْحَسَنَاتِ وَ مُسْتَغْنِيًا بِفَضْلِكَ فِي الدَّارِيْنَ عَمَّنْ سِوَاكَ وَ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَوةً تَكْتُبُنَا بِهَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ مِنَ السُّعْدَاءِ وَ الصَّالِحِيْنَ وَارزُقْنَا بِهَا فِي الدَّارِيْنَ إِيمَانًا كَامِلًا وَ كَمَالَ الْيَقِيْنِ بِحَقِّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ وَ إِمَامِ الْمُتَّقِيْنَ وَ مَحْبُوْبِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَ تَكْشِفَ بِهَا عَنَّا الْبَلِيَّاتِ وَ الْآفَاتِ وَ الْعَاهَاتِ الْوَارِدَةَ بَارَادَتِكَ فِي هَذِهِ السَّنَةِ أَنْكَ مُجِيْبُ الدَّعَوَاتِ وَ مَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيْزٍ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ عَلَى آلِهِ وَ صَحْبِهِ وَ سَلَّمَ يَا ذَا الْمَنِّ وَ لَا يُمَنُّ عَلَيْهِ يَا ذَا الْجَلَالَ وَ الْأَكْرَامِ يَا ذَا الطُّوْلِ

وَ الْإِنْعَامِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَنْتَ ظَهِيرُ اللَّاجِينَ وَ جَارُ الْمُسْتَجِيرِينَ وَ أَمَانُ الْخَائِفِينَ اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ كَتَبْتَنِي عِنْدَكَ فِي أُمَّ الْكِتَابِ شَقِيًّا أَوْ مَحْرُومًا أَوْ مَطْرُودًا أَوْ مُقْتَرًا عَلَيَّ فِي الرِّزْقِ فَامْحُ اللَّهُمَّ بِفَضْلِكَ شَقَاوَتِي وَ حَرْمَانِي وَ طَرْدِي وَ اقْتَارِ رِزْقِي أَتْبِنِي عِنْدَكَ فِي أُمَّ الْكِتَابِ سَعِيدًا مَرْزُوقًا مُوَفَّقًا لِلْخَيْرَاتِ فَانْكُ قُلْتَ وَ قَوْلُكَ الْحَقُّ فِي كِتَابِكَ الْمُنَزَّلِ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّكَ الْمُرْسَلِ يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَ يُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمَّ الْكِتَابِ الْهِيَ بِالتَّجَلِّيِ الْأَعْظَمِ فِي لَيْلَةِ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ الْمُكْرَمِ الَّذِي يُفْرَقُ فِيهَا كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ وَ يُبْرَمُ أَنْ تَكْشِفَ عَنَّا مِنَ الْبَلَاءِ مَا نَعْلَمُ وَ مَا لَانَعْلَمُ وَ مَا أَنْتَرَبَهُ أَعْلَمُ أَنَّكَ الْأَعَزُّ الْأَكْرَمُ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ عَلَيَّ آلِهِ وَ صَحْبِهِ وَ سَلَّمَ أَجْمَعِينَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ.

آیات الشفاء

قایسی بیر آدم اوزی نینگ کسالتی اوچین شو آلتی آیتی یا زیب اخلاص بیلن ایچسا بی شک شفا تا فار. وَلَشَفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ . وَ شِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَ هُدًى وَ رَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ . فِيهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ . وَ نَزَّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَ رَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ . وَ إِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ . قُلْ هُوَ الَّذِي آمَنُوا هُدًى وَ شِفَاءً .

خاتمه

ای حرمتلی مسلمان دوغان لاراوشبو (ارشادُ التُّرْکُمَانِ إِلَى مَذْهَبِ النُّعْمَانِ) آدیندا بولان کتاب نینگ اولقی بولیم نی تمام ادیب سیزلار اوچین هودیرلایاس. سیزلارینگ شو کتاب دان نتیجه آلیب اوزمذهبنگیزه یتیک بولیب حضرت امام اعظم ابو حنیفه رَحِمَهُ اللهُ تَعَالَى نینگ یولیندا ما کام دورمانکیزی بیک تنگری نینگ درگاهیندن دیلایارس.

اگر عمر هدفه چنلی با قی بولسا الله تعالی ده مُیَسَّرٌ کتیرسا بیلاکی بولیم لارنی هم یا زینب سیز قدردان لارینگ قول یتیرنده قویا رس انشاءُ اللهُ تَعَالَى . ایندی بیلر بولسا نگیزشوار شادالترکمان ده یا زیلان

مسئله لارينگ آنان يرلارى شو كتاب لاردور. النقايه شرح مختصر الوقايه . شرح الياس . جامع الرموز .
مراقى الفلاح . در المختار. ردالمختار. مجمع الانهر . الفتاوى الهنديه . شرح الوقايه . عمدة الرعايه فى حل
شرح الوقايه . السعايه فى كشف ما فى شرح الوقايه. الفتاوى الكامليه. حاشيه الطحطاوى على مراقى
الفلاح كتاب الفقه على المذاهب الاربعه. الهدايه. البحرالرائق. تبين الحقايق . بدائع الصنائع. شرح فتح
القدير. الفتاوى الانقرويه . نفع المفتى و المسائل بجمع متفرقات المسائل. خلاصة الفتاوى . الفتاوى البزايه.
الفتاوى الخانيه الفتح الرحمانى فى فتاوى السيد ثابت ابى المعانى مجموعہ رسائل ابن عابدين. فتاوى
واحدى. فتاوى قاسميه. كنزالعباد. مسلك المتقين. قرّة عيون الاخيار. الحديقه النديه شرح الطريقه
المحمديه. شرح عين العلم و زين الحلم. ارشاد السارى الى مناسك الملاعلى القارى . درالمنتقى فى شرح
الملتقى . شرح المجله. مرقة المفاتيح. الفتاوى الاسعديه . المسائل التسع . صلى الله على سيدنا و نبينا و
شفيع ذنوبنا محمد و على آله و اصحابه و اتباعه اجمعين الى يوم الدين. ثُمَّ الْجُزءُ الْأَوَّلُ مِنَ الْكُتَابِ
المسمى بارشاد التركمان الى مذهب النّمعان من يد العاصى الراجى الى ربه العفو الكافى عبدالرحمن ابن
المرحوم ملا آنا محمد ابن آراز آنا ابن امين ابن آتاش ابن آقا ليل صوفى من طائفة طانه من قبيلة آتاباى
من جُزءِ يُموتُ غَفَرَ اللهُ تَعَالَى ذُنُوبَهُمْ وَ لِآبَائِهِمْ وَ أَوْلَادِهِمْ وَ إِنِ عُلُوقًا وَ إِنِ سَفَلُوا أَجْمَعِينَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ.